

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

ΕΡΥΘΡΟΣ + ΣΤΑΥΡΟΣ

ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Μακένζυ Κίγκ 3 (πρώην Λυκαβητού) ΑΘΗΝΑΙ — Τηλέφ. 613-571

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΑΡΘΡ. 6 Α. Ν. 1092

Διεύθυνσις Περιδικού: Κα ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Λ. Σγουρού 2

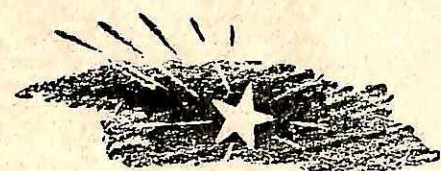
Διεύθυνσις Τυπογραφείου: «ΠΥΡΣΟΣ» Α. Ε. 'Ιερά 'Οδός 61

Τιμή Φύλλου Δρχ. 1.500 — Έτησίαν συνδρομή έσωτ. Δρχ. 12.000, έξωτ. 10 σελλίνια ή 2 δολάρια

Συνδρομαί καί αντίτιμον περιδικού να στέλλωνται με ταχυδρομική ή τραπεζική έπιταγή ή προσώπως
«Έλληνικόν Έρυθρόν Σταυρόν Νεότητος», όδός Μακένζυ Κίγκ 3, Αθήνας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

	Σελίς		Page
Χριστούγεννα στον Μυστρά, υπό Π. Καλονάρο, 'Η φίλια, υπό Α. Α., β) 'Αγία Νύχτα (ποίημα) υπό Σ. Ρόδη	1	Christmas in Mistra by P. Kalonaros.....	1
'Αγισίλαος, υπό Γ. Κουρμούλη	2	Friendship by A-A b) Holy night, by Rhodi	2
Τά άκριτικά τραγούδια, υπό Μ. Νικολαΐδη	3	Agissilaos by G. Kourmoulis.....	3
Μόσχω Τζαβέλλα, υπό Ε. Φωτιάδου	4	The «Acrites» and their songs by M. Nicolaidis	4
'Η προφύλαξις τών παιδιών από την φυματίωσιν, υπό Σπ. Μπαρτσόκα	5	M. Tzavela by E. Photiades.....	5
Πεπραγμένα Ε.Ε.Σ. 1951 - 52	6	Protection from tuberculosis by Sp. Bartsokas	6
Συναίσθημα άνασφαλείας, υπό Δ. Μωραΐτη	7	R. C activity 1951—52.....	7
Χειμώνιασε, υπό Β. Μάκη. β) 'Η Κυανή καί ό 'Ανάτης, υπό Α. Μεταξά	8	Insecurity feeling by D. Moraites.....	8
'Αραβες καί Βίκινγκς, υπό Ν. Δημητροκάλλη	9	It is Winter by B. Maki.....	9
Τά φρούτα, υπό Κ. Ζευγά. β) Προμηθεύς, υπό Γ. Πρωτοπαππά	10	Arabs and Vikings by N. Demetrocalis.....	10
Φωτογραφία δράσεως	11	Fruit by K. Zevgas.....	11
'Αθλητική ζωή Σπ. Αύλωνίτη, β) Πρώτες βοήθειες 'Ο άσματος Πασάς, υπό Β.	12-13	Activity in pictures.....	12-13
Σαμφών υπό Κ. Παπαπαναγιώτου	14	First aid: Burns b) Athletic Life by S. A. ..	14
'Η γέννησις ενός ήφαιστείου	15	The prodigal Pasha by B.....	15
'Η περιπέτεια τών 3 Κ, υπό Νικ. Δήμου	16	Sampson by K. Papapanagiotou.....	16
'Ο όμιλόν κινηματογράφος, υπό Ι. Ρουσσοπούλου. β) Μεγάλες φυσιογνωμίες	17	The appearance of a vulcano.....	17
Κίνησις Ε. Ε. Σ. Ν.	18	The adventure of 3 K. by N. Demou.....	18
Δράσις όμιλόν Ε.Ε.Σ.Ν.	19	Movietone by J. Roussopoulos.....	19
Μαθητική συνεργασία	20-21	G. J. R. C. movement.....	20
Τά κατορθώματα του Λελέ	22	J. R. C. Groups' activities.....	21
'Εξώφυλλο: 'Η Γέννησις. ('Από την Μονήν Βαρλαάμ τών Μετεώρων)	23-24	Pupils' contribution.....	23-24
'Οπισθόφυλλο: Τά Χριστούγεννα. Μουσική Ξ. 'Α-στεριάδη.	25	Lele's deeds by AN. VO.....	25
		Front cover: The Nativity (Picture from Meteors Convent).	
		Back cover: Music, Christmas by X. Asteriades	

την Γέννησιν 'Εκείνου, πού έδίδαξε την αγάπη καί την αλληλοβοήθεια.

'Η προσπάθεια αυτή τών Έθνηροσταυρωτών θα ικανοποιήση τούς γονείς καί τούς φίλους των, γιατί σ' αυτή θα βρούν την έμπρακτη απόδειξη πως τά παιδιά των τά κοσμοούν άρετές καί αισθήματα επαινετά. 'Ετσι θα είναι διπλή ή χαρά, πού θα δώσουν με την ωραία αυτή πράξι των. Χαρά σ' εκείνους, πού θα δεχθούν τά δώρα καί πού μεγάλη χαρά σ' εκείνους, πού θα βοηθήσουν για να πάρξουν αυτά τά δώρα.

Είναι μεγάλο προνόμιο να μπορέ κανείς να βοηθή καί τά Χριστούγεννα παρέχουν, γι' αυτόν τόν σκοπόν, μια καλή ευκαιρία. 'Ας εκπληρώσωμε λοιπόν, μικροί καί μεγάλοι, με προθυμία τόν ιερόν αυτό χρέος, ώστε όλοι, με την συνείδησι ήσυχη, να γιορτάσωμε τά έφτενείνα Χριστούγεννα καί να ψάλλωμεν χαρούμενοι με τούς άγγέλους τό «Δόξα εν 'Υψίστοις Θεώ καί επί γής ειρήνη εν τοις εθνοσί».

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Π. Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ

Τό πρωί τών Χριστουγέννων ζύπνημα στις τέσσερες ή ώρα. Βρίσκομαι κάτω από την άχυρένια στέγη της καλύβας του κουμπάρου μου Τίμου Ρότα, διπλωμένος μέσα σε παχειές καί κατακάθαρες βελόντζες κατάστροφες, πού τις έχει ύφάνει ή κουμπάρα καί τις έχει κάμει άπαλές καί χνουδάτες στη νεροτριβή της 'Αναδρυτής. 'Ανοίγω τά μάτια μου καί τούς βλέπω όλους σιγυρισμένους κι έτοιμους για την έκκλησία. 'Εκείνη τη χρονιά ήταν να γίνη ή λειτουργία ή χριστουγεννιάτικη στην έκκλησία της Παντάνασσας. Ντύνομαι γρήγορα καί φεύγουμε όλοι μαζί. Σε λίγο έχουμε φθάσει στην ύπεροχη βυζαντινή εκείνη έκκλησία, άφου άνηφορήσαμε, ανάμεσα στα παλιά έρείπια στο σκοτάδι πού τά βλέπαμε μονάχα σαν όγκους από σκιάς.

'Η λειτουργία έχει άρχισει καί ψάλτες είναι οι καλόγριες από τό μοναστήρι. 'Η μοναχή Ευσεβία Γιατράκου, μακαρίτισσα τώρα, ψάλλει τόν θαυμάσιο εκείνον ύμνον του Ρωμανού του Μελωδού: «'Η Παρθένος σημερον τόν 'Υπερούσιον τίκτει καί ή Γή τό Σπήλαιον τώ άπροσίτω προσάγει. 'Αγγελοι μετά ποιμένων δοσολογούσι, μάγοι δέ μετά άστέρος όδοιπορούσι». Δεν ήμουν ούτε άγγελος, ούτε μάγος. Είχα όμως κάμει κι εγώ, πριν να φθάσω ως εκεί, όδοιπορία ταπεινή, καί είχα φέρει κι εγώ δώρα στα καλά παιδιά, τά αγαπημένα πλάσματα του Χριστού. Καί τώρα, να ή άμοιή μου: ό Κύριος με άξίωσε να δοσολογήσω κι εγώ μια φορά τη Θεία Γέννησι του όμου «μετά τών ποιμένων». Αυτή ή σύμπτωση, πού ήταν βέβαια, έντελώς ύποκειμενικό θέμα για μένα, μ' έκανε να προσέξω ιδιαίτερα τά λόγια του βυζαντινού Πινδάρου, πού έφθαναν εκείνη τη στιγμή ως τά κατάβαθα της ψυχής μου, σαν ύπερκόσμια ρήσις προφητική, καί μου φαινόταν ότι την έκανε σε μένα άπ' ευθείας ό ποιητής του θαυμασίου ύμνου.

'Ηταν, βέβαια καί ή σύμπτωση αυτή, πού πολύ με συνεκίνησε, μά επίσης καί τό επίβλητικό περιβάλλον του παλαιστάτου εκείνου βυζαντινού ναού, με τις περίφημες εικόνες, οι καλόγριες, πού έμελναν, καί οι άπλοϊκοί χωριάτες καί τσοπάνη-

δες, με τούς όποιους συνεώρταζα για πρώτη φορά στη ζωή μου. Είχα κι άλλες φορές έπισκεφθί τό Μυστρά, μά τότε έλαβα την ευκαιρία με όλη μου την άνεσι να περιεργασθώ ιδιαίτερα την ωραία έκκλησία της Παντάνασσας, με τόν περίεργο βυζαντινογοτθικό ρυθμό, να θαυμάσω τις τοιχογραφίες της καί ιδιαιτέρως την εικονογραφία της «'Αγίας του Χριστού Γεννήσεως», με τη Θεοτόκο καί τό νεογέννητο Θεϊόν Βρέφος στη φάτνη, ή όποια βρίσκεται εκεί, καθώς καί στην Περιβλεπτο, άλλη ωραιότητα έκκλησία του Μυστρά.

Τό μεσημέρι γλέντι τρικούβεργο στην καλύβα της σάνης. 'Η κουμπάρα έχει έτοιμάσει, λόγω της έπίσημης ήμέρας, γεύμα πλουσιώτατο. Τέτοιες μέρες συνηθίζεται στα χωριά καί μάλιστα στην Πελοπόννησο καί στη Λακωνία τό χοιρινό. Μά εδώ τό τραπέζι ήταν γεμάτο από κρέατα καί φαγητά όλων τών ειδών, άρνιά, χοιρινά, κοτόπουλα, ακόμα καί διάνος τεράστιος, χρυσίζων καί προκλητικώτατος, θαυμάσια ψημένος στην «τσερέπα» καί παραγεμισμένος με καρύδια κι άλλες λιχουδιές!

Εντύπωσι μου έκαμεν επίσης καί τό Χριστόψωμο της κουμπάρας με την παράξενη συμβολική σφραγίδα, πού έμοιαζε σαν μαγικό σταυρόλεξο. Καί ό κουμπάρος μου έξηγήσεν ότι οι λέξεις, πού ήταν γραμμένες στη σφραγίδα αυτή έχουν καί τό

παράνομά του καί τη σφραγίδα αυτή την έχουν από πατρογονική παράδοσι όλοι οι συγγενείς του καί όλο του τό σόι, τσοπαναράιοι, από αιώνας, αιώνας. Τά «γράμματα» αυτά, μου λέγει, θα μου τά δείξη γραμμένα καί μέσα στο «Κάστρο της Βασιλοπούλας», πού θα έπισκεφθούμε τό άπόγευμα.

Κατά τις τέσσερες τό άπόγευμα ό κουμπάρος με παίρνει καί με σεριανά ανάμεσα στα μισογκρεμισμένα κτίρια της βυζαντινής αυτής Πομπήας, πού την γνωρίζει άπ' έξω κι άνακατωτά, σαν άρχαιολόγος. Περνούμε ανάμεσα από στοές κι άρχοντικά παλιά, έρειπώμενα κι έρημα, καί τέλος φθάνουμε στη μεγάλη πλατεία, όπου είναι τό βυζαντινό παλάτι του ήγεμόνος, μαζί με πολλά άλλα κτίρια γύρω του, δεξιά κι άριστερά.

—'Εδώ, μου λέει ό κουμπάρος μου σοβαρά, είναι τό «Κάστρο της Βασιλοπούλας», πού σου έλεγα. Τώρα θα σε πάω μέσα, να ιδής καί κάτι άλλο, άξιόλογο.

Καί με ύφος σπουδαίου άρχαιολόγου προχωρεί, οδηγώντας με, ανάμεσα στους έσωτερικούς χώρους τών παλατιών αυτών, ένα άπ' τά όποια έχει μήκος πάνω από 50 μέτρα, με τρεις όρόφους. Φθάνουμε τέλος δεξιά, σε ένα κτήριο, όπου περνώντας από ένα πλήθος στοές, καταλήγουμε σ' ένα διαμέρισμα, πού στα παλαιά χρόνια, θα ήταν, φαίνεται παρεκκλησιο 'Ανακτόρων, όπως δείχνουν οι έκκλησιαστικές τοιχογραφίες του, πού φαίνονται μισοσθυσμένες. Καί δίπλα στο παρεκκλησιο αυτό μου δείχνει ό κουμπάρος σ' ένα δωμάτιο, στον τοίχο τά «Γράμματα», πού μου έλεγε: 'Ηταν εκεί τό μαγικό σταυρόλεξο, πανομοίωτο με εκείνο, πού είδα καί στη σφραγίδα του Χριστόψωμου κι έγραφε αυτές τις άκατανόητες λέξεις, πού, περιέργως, διαβάζονται, όριζόντια καί κάθετα τό ίδιο, αλλά καί από την άνώποδη επίσης:

Σ Α Τ Ο Ρ
Α Ρ Ε Π Ο
Τ Ε Ν Ε Τ
Ο Π Ε Ρ Α
Ρ Ο Τ Α Σ

'Ηταν άκριβώς τό ίδιο μαγικό τετράγωνο της σφραγίδος καί είχε χα-
(Συνέχεια στη σελ. 22)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΓΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΟΛΜΗΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ 1. Τ. 1062

ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85

ΑΡΙΘ. 36199

Ἡ Α.Μ. ἡ Βασίλισσα ἐπισκέπτεται εἰς τὰ χωρία τῶν συνόρων τὰς μητέρας τῶν ἀπαχθέντων Ἑλληνοπαίδων.
H. M. the Queen visits at the villages of the frontiers the mothers of the Kidnapped Greek Children

Οἱ φωτογραφίες πού δημοσιεύουμε εἶναι παρμένες ἀπὸ τὸ ὠραιότατο τεύχος, πού περιέχει τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑκτελεστικῆς Επιτροπῆς τῆς Προνοίας Β. Ἑπαρχιῶν Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Ὑψηλὴν Προστασίαν τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλείσσης, διὰ τὸ ἔργον τῶν ἐτῶν 1950 καὶ 1951.

Εἰς τὸ τεύχος τοῦτο, πού περιέχει καὶ χαρακτηριστικὰ φωτογραφίες τοῦ πλουσιωτάτου εἰς ἀποτελέσματα θαυμασίου ἔργου, πού ἐπετελέσθη κατὰ τὰ δύο αὐτὰ ἔτη, βλέπει ὁ ἀναγνώστης πὺς διετέθησαν αἱ 180.470.420.300 δρχ. διὰ τὴν ἀναζήτησιν, τὴν περιθαψὶ καὶ τὸν ἐπαναπατρισμὸ τῶν ἀπαχθέντων παιδιῶν μας, διὰ τὴν συντήρησιν τῶν Παιδοπόλεων, πού ἔσωσαν τὰ

III ΦΙΛΙΑ

(Ἐνα κάθε μῆνα, γραμμένο ἀπὸ ἕνα καλὸ φίλο τῶν Ἑρυθροσταυριτῶν).

9.

Ἡ διατήρησις τῆς φιλίας ἐπιτυγχάνεται μὲ διπλὴ συνεχὴ ἐνέργειαν, θετικὴ καὶ ἀρνητικὴ. Ἀρνητικὴ ἐνέργεια εἶναι νὰ μὴ κάνουμε ποτὲ κάτι πού θὰ καταστρέψῃ τὴ φιλίαν, θετικὴ, νὰ κάνουμε ὅ,τι εἶναι δυνατόν γιὰ νὰ τὴν κρατοῦμε ζωντανή καὶ ἀκμαία.

Αὐτὴ ἡ ἀδιάκοπη προσπάθεια τῆς διατηρήσεως τῆς φιλίας εἶναι ἀνάγκη νὰ τονισθῇ, διότι συχνά, ὅπως συμβαίνει καὶ μὲ τοὺς συγγενεῖς μας, κατορθώνουμε καὶ μὲ τοὺς φίλους μας νὰ ζοῦμε μόνον κατὰ συνήθειαν χωρὶς νὰ ἐμβάθυνουμε σ' ἐκεῖνα τὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα ὅταν τὰ προσέξουμε κάνουν τὴ ζωὴ καὶ τὴ συμβίωσιν πολυτιμότερη, διότι μὲ αὐτὴν τὴν ἐμβάθυνσιν μαθαίνουμε ὅχι ἀπλῶς νὰ ἀγαπᾶμε ἀλλὰ καὶ νὰ ἐκτιμᾶμε τὰ πρόσωπα μὲ τὰ ὁποῖα ζοῦμε μαζύ, τοὺς συγγενεῖς δηλ. καὶ τοὺς φίλους μας. Ὅταν δὲ ζοῦμε μαζύ τοὺς χωρὶς αὐτὴ τὴν βαθύτερη ἐκτίμησιν, ἡ ζωὴ εἶναι τεχνητὴ καὶ τυπικὴ καὶ χωρὶς ἀξία.

Στὸ προηγούμενον ἄρθρον μιλήσαμε γιὰ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν εἰλικρίνειαν πού πρέπει νὰ ἔχουμε στὸ φίλον μας. Αὐτὰ τὰ δύο τότε ἔχουν ἀξία ὅταν εἶναι ἀπεριόριστα. Ἡ ἀβολὴ ἀγάπη δὲν γνωρίζει ὅρια περιορισμοῦ καὶ ἀφίνει κανεὶς τὸν ἑαυτὸ του νὰ πλῆν μέσα σὲ μιὰ τέτοια θάλασσα ἀγάπης, πού ἐκεῖ μέσα νὰ καταλαβαίνει πὺς δὲν γίνεται καμμιά ἀπολύτως διάκρισι μετὰ τοῦ ἑαυτοῦ καὶ τοῦ φίλου του. Αὐτὸ τὸ ἀπεριόριστο καὶ ἐπαναλαμβάνω ἀδόλο καὶ ἀδιάβλητο αἶσθημα τῆς ἀγάπης πρὸς τὸ φίλον μας, ἔκαμε τὸ μεγάλο φιλόσοφο Ἀριστοτέλη νὰ σκεφθῇ καὶ νὰ πῇ πὺς δύο ἀληθινοὶ φίλοι ἀποτελοῦν μιὰ ψυχὴ σὲ δύο σώματα.

Κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπο ἡ εἰλικρίνεια ἀπέναντι τοῦ φίλου μας τοῦ πραγματικοῦ δὲν ἔχει καὶ δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ ὅρια. Νοθεύουμε κατὰ αἰσχροὺς τρόπους τὴ φιλίαν μας ὅταν ἔστω καὶ σὲ μιὰ μικρὴ λεπτομέρεια δὲν εἴμαστε εἰλικρινεῖς μὲ τοὺς φίλους μας. Ἀφού ἐπλάστηκαμε ἔτσι πού νὰ μπορούμε εὐκόλως νὰ κρύβουμε τὸν ἑαυτὸ μας καὶ τίς σκέψεις μας καὶ ἀκόμη καὶ τίς

ὑπόλοιπα Ἑλληνόπουλα τῆς Β. Ἑλλάδος ἀπὸ τὸ παιδομαζώμα, διὰ τὴν ἴδρυσιν καὶ λειτουργίαν τῆς ὑπαιθρο «Σπιτιῶν τοῦ Παιδιοῦ», διὰ τὴν ἐκδοσὶν περιοδικοῦ, διὰ τὴν ἐνίσχυσιν διαφόρων Ὁργανώσεων καὶ Ἰδρυμάτων Κοινῆς Ὤφελείας, διὰ τὴν καταβολὴν ἐπιδόματος καὶ παντοειδούς βοηθείας στὶς οἰκογένειες στρατευθέντων κλπ.

Αἱ Α.Α.Μ.Μ. οἱ Βασιλεῖς ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν τῶν Βασιλικῶν Σχολῶν Λέρου κατὰ τὴν ἀπονόμην τῶν διπλωμάτων εἰς τοὺς ἀποφοιτοῦντας.
H.H.M.M. the King and Queen in the middle of the pupils of royal Schools in Leros, after the award of certificates to the graduates.

πράξεις μας — γιὰ καιρὸ μόνον — στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, τούλάχιστον ἀπέναντι στὸν ἀληθινὸ φίλον μας — ὅταν ὑπάρχῃ — πρέπει μὲ θεληματικὴν μας προσπάθεια νὰ γίνουμε γυάλινοι καὶ κρυστάλλινοι ἔτσι πού νὰ ἡμπορεῖ ὁ φίλος μας νὰ βλέπῃ βαθειὰ μέσα ἀκόμη καὶ στὸν τελευταῖον μυθὸ τῆς καρδιάς καὶ τῆς σκέψης μας καὶ ἐμεῖς βέβαια τὸ ἴδιο.

Ἐπαναλαμβάνω καὶ τὸ τονίζω· αὐτὴ τὴν ἀπεριόριστη ἀγάπη καὶ εἰλικρίνεια νὰ δείχνουμε στὸν ἀληθινὸ καὶ πραγματικὸ φίλον μας.

Χρειάζεται ὅμως πολὺ προσοχὴ καὶ φρονιμάδα μὴ τυχόν καὶ ἐκεῖνος πού ἐκλαμβάνουμε ἐμεῖς ὡς φίλον δὲν εἶναι τέτοιος, πού νὰ ἀξίζει τέτοια ἀγάπη καὶ τέτοια εἰλικρίνεια, γιατί τότε εἶναι βέβαιο πὺς αὐτὸς θὰ ἐκμεταλλεῖται καὶ μάλιστα εἰς βάρος μας αὐτὴν τὴν ἰδική μας ἀφέλεια καὶ τὸ δικό μας ξάνοιγμα.

(Συνεχίζεται)

Α. Σ. Α.

Σ. ΡΟΔΗ

ΑΓΙΑ ΝΥΧΤΑ

Χειμῶνας, Δεκέμβρης, γυνὰ τὰ κλαδιά,
τὰ φύλλα στὸ χῶμα... ἄχ, τί παγωνιά!
Μικρά μου πουλάκια, πὺς τρέμει τόσο;
Ἐλάτε κοντὰ μου τροφὴ νὰ σὰς δώσω!

Χειμῶνας, Δεκέμβρης... Ἐν' ἄστρο ἐκεῖ
τὸ θεῖο τὸ Βρέφος γλυκὰ καρτερεῖ.
Τὸ κάτασπρο ἢ φύση χαλὶ τῆς ἀπλάνης,
καὶ τόχει φτιαγμένο μὲ μπόλικο χιόνι.

Χειμῶνας, Δεκέμβρης... Μὰ μὲς στὴν καρδιά
ἀνθίζουν λουλουδιὰ καὶ ψάλλον πουλιὰ.
Τὸ θαῦμα γεννιέται σὲ κάθε πιστὸ,
πού τρέχει μ' εὐλάβεια κοντὰ στὸν Χριστό.

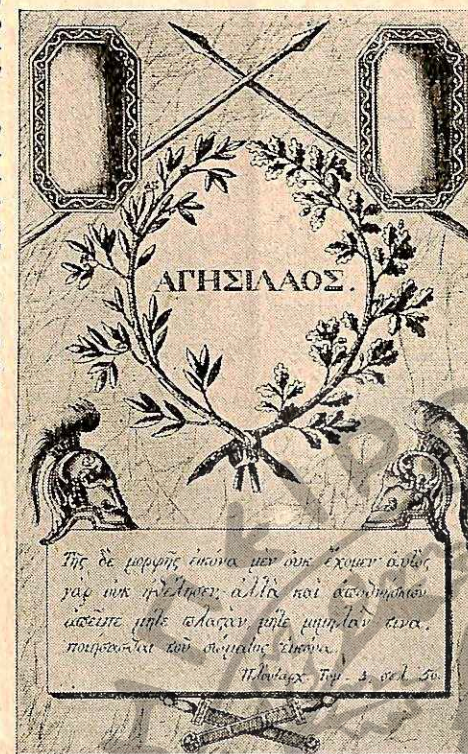
Χειμῶνας, Δεκέμβρης κι ἂν εἶναι τί τάχα;
Ἐμὰς μὰς θερμαίνει ἡ Πίστη μονάχα!
Στὴ Φάτνη, σὰν τότε καὶ τώρα ξανά,
ἡ σκέψη ἂς πετάξῃ, νὰ ψάλλῃ «Ὡσαννὰ!»
(Ἀνθολογία Δαμασκίου)

ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ
Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Ἀπέκτησε πολλὰς συμπαθείας, παρέχων πρὸς τοὺς πλησιάζοντας αὐτὸν ἀπεριόριστον τὴν φιλίαν καὶ τὴν ὑποστήριξιν του. Ἐνῶ δὲ κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν ἀπέκτα φανατικοὺς φίλους, συγχρόνως δὲν ἔδιδε ἐπιχειρήματα εἰς τοὺς ἐχθροὺς του νὰ τὸν κατηγορήσουν, διότι οὐδέποτε ἔδλαψε ἐχθρὸν τοῦ ἀδίκως. Σιγὰ σιγὰ ἠγύθη ἡ δημοτικότης του μέχρι σημείου νὰ ἀνησυχῇ οἱ ἐφόροι καὶ νὰ τοῦ ἐπιβάλουν πρόστιμον μὲ τὴν κατηγορίαν ὅτι «τὸ ὄνομα τοῦ πολίτου» ὅτι δηλαδὴ προσεταιρίζεται πρὸς ἴδιον ὄφελος τοὺς πολίτας τῆς Σπάρτης.

Τὸ 396 π.Χ. αἱ ἑλληνικαὶ πόλεις τῆς Μ. Ἀσίας ἐζήτησαν τὴν βοή-

θειαν τῆς Σπάρτης ἐναντίον τοῦ Τισσαφέρους. Ὁ Ἀγηςίλαος ἀνέλαβε τὴν ἐπιχείρησιν ἐπὶ κεφαλῇ δύο χιλιάδων Σπαρτιατῶν καὶ ἑξ ἑκατῶν ἄλλων Ἑλλήνων συμμάχων. Αἱ ἑλληνικαὶ δυνάμεις εἶχον συγκεντρωθῇ εἰς Γερασιὸν τῆς Εὐβοίας ἑτοιμαὶ πρὸς ἀπόπλουν, ὅταν ὁ Ἀγηςίλαος ἴδε εἰς τὸ δνειρὸν του νὰ τοῦ λέγῃ ἄποιοι: «Βασίλειον τῶν Λακεδαιμονίων γινώσκεις βεβαίως ὅτι μετὰ τὸν Ἀγαμέμνονα κανεῖς ἄλλος Ἕλληνας δὲν ἀνεδείχθη στρατηγὸς τῆς Ἑλλάδος ὁμοῦ συμπάσης πλὴν σοῦ. Ἀρχεῖς

τῶν ἰδίων ἐκείνων τῶν ὁποίων ἤρχε καὶ αὐτός, πολεμᾷς ἐναντίον τῶν ἰδίων ἐχθρῶν καὶ ξεκινᾷς διὰ τὸν πόλεμον ἀπὸ τοῦ ἰδίου μέρους ἀπὸ τοῦ ὁποῖον ἐξεκίνησε καὶ αὐτός».

Μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἐξυπηρετεῖ Πανελλήνιον καὶ ὄχι Σπαρτιατικὴν ὑπόθεσιν ἔφθασεν εἰς τὴν Μ. Ἀσίαν ὅπου ἐντὸς ὀλίγου χρόνου κατάρωσε νὰ καταβάλῃ τὰς δυνάμεις τοῦ Τισσαφέρους καὶ νὰ κυριεύσῃ πολλὰς πόλεις τῆς Λυδίας καὶ τῆς Φρυγίας. Τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποῖαν ἐτοιμάζετο νὰ προχωρήσῃ εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀσίας ἀνεκλήθη εἰς τὴν Ἑλλάδα, διότι οἱ Θηβαῖοι, Κορίνθιοι, Ἀργεῖοι καὶ Ἀθηναῖοι εἶχον συμμαχήσει ἐναντίον τῆς Σπάρτης. Ἡ ἐπικατάρατος ἐσωτερικὴ διχονοία ἐδάμασε τὴν θεληματικότητά τοῦ Σπαρτιάτου βασιλέως, ὁ ὁποῖος ἐσκέφθη νὰ ἐπιχειρήσῃ ἐκεῖνον τὸ ὁποῖον ἐπραγματοποίησε μετὰ ἑπτὰ δεκαετηρίδας ὁ Μ. Ἀλέξανδρος.

Καὶ ὅμως τὰ πράγματα εἰς τὴν Μ. Ἀσίαν ἦσαν τότε εὐνοϊκά. Κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἐκστρατείας του ὁ Ἀγηςίλαος εἶχεν ἐπιβληθῇ εἰς πάντας τοὺς Ἕλληνας τῆς Μ. Ἀσίας, οἱ ὁποῖοι ἐθαύμαζαν τὴν στρατιωτικὴν ἀρετὴν καὶ τὴν πολιτικὴν περίσκεψιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀφέλειαν καὶ τὴν λιτότητα τοῦ δίου του. Μεταξὺ τῶν χιλιάδων στρατιωτικῶν σκηνῶν ἡ πλέον λιτὴ καὶ πτωχὴ ἦτο ἡ σκηνὴ τοῦ Ἀγηςίλαου. Ἐδελπαν δὲ μὲ πολλὴν ὑπερηφάνειαν οἱ Ἕλληνες νὰ προσέρχονται περίφοβοι εἰς τὴν πτωχικὴν αὐτὴν σκηνὴν καὶ νὰ δέχονται τὰς ὀλιγολόγους Σπαρτιατικὰς ἐντολὰς τοῦ βασιλέως Ἀσιάται ἡγεμόνες «Βαρεῖς καὶ ἀφόρητοι καὶ διαρρέοντες ὑπὸ πλοῦτος τοῦ καὶ τρυφῆς», δηλαδὴ ἀκατάδεκτοι καὶ ἀντιπαθεῖς ἄνθρωποι ἀπὸ τὰ σώματα τῶν ὁποίων ἐχύνετο τρόπον τινὰ ὁ πλοῦτος καὶ ἡ πολυτέλεια. Ὅλοι τότε ἐνεθυμοῦντο τὰ παλαιὰ ἐκεῖνα ἔπη: «Ἀρης Τύραννος χρυσὸν δὲ Ἑλλὰς οὐ δέδοικε» δηλαδὴ ὁ Ἄρης ὁ θεὸς τοῦ πολέμου ἐξουσιάζει τὰ πάντα, ἡ δὲ Ἑλλὰς περιφρονεῖ τὸν πλοῦτον, δὲν τὸν φοβεῖται. Ἡ μοῖρα ἐφρόνησε καὶ τότε τὴν Ἑλλάδα. Τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποῖαν τὰ ἑλληνικὰ ὅπλα ἦσαν ἐστραμμένα κατὰ τῶν βαρβάρων καὶ ὁ πόλεμος εἶχε μεταφερθῇ μακρὰν τῶν ἑλληνικῶν ἐδαφῶν, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποῖαν ὁ Ἀγηςίλαος εἶχε περιγαγεῖ εἰς δύσκολον θέσιν τὸν Δαρεῖον, εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἑλλάδος ἐξεργάγη ἐμφύλιος πόλεμος, ὁ ὁποῖος ἔγινε ἀφορμὴ νὰ ἀπολεσθῇ μιὰ ἀπὸ τὰς λαμπροτέρας εὐκαιρίας ἐξαπλώσεως τῆς ἑλληνικῆς ἡγεμονίας.

ΟΙ ΑΚΡΙΤΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΚΡΙΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΜΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ

Πριν να μιλήσουμε για τα 'Ακριτικά τραγούδια, πρέπει να πούμε λίγα λόγια για τους 'Ακρίτες. 'Η λέξις «ἀκρίτης» προέρχεται από τη λέξι «ἀκρον», που σημαίνει όριον. 'Ακρίτης λοιπόν σημαίνει κάτοικος των άκρων.

'Απ' αυτούς τους κατοίκους των άκρων οι Βυζαντινοί αυτοκράτορες — και προπάντων από την εποχή του Θεοφίλου — όριζαν μόνιμους στρατιώτες, με αποκλειστικό σκοπό τη φύλαξη των συνόρων από τις βαρβαρικές επιδρομές. Και επειδή οι στρατιώτες αυτοί ήταν λίγοστοι και δεν μπορούσαν βέβαια μόνοι τους ν' αντιμετωπίσουν τις πολυάριθμες όρδες των βαρβάρων, ο κύριος ρόλος τους ήταν να συγκρατούν την αϊφνιδιαστική συνήθως επιδρομή, όσο να φθάσουν τα αυτοκρατορικά στρατεύματα.

Οι 'Ακρίτες έμεναν στίς συνοριακές έπαρχίες, που ονομάζονταν «στρατοτόπια» ή και απλώς «τόπια». Οι περισσότεροι ήταν καβαλάρηδες, και όλοι ήταν γενναίοι και εύφρεσι, όρμητικοί και σβέλτοι. Και έτσι έπρεπε να είναι, διότι και οι επιδρομείς ήταν όρμητικοί και σβέλτοι, αλλά και ύπουλοι και σκληροί.

'Από την εύφύια, τη σβελτάδα και τη γενναιότητα των 'Ακριτών έκρεμόταν ή σωτηρία του Βυζαντίου. Γι' αυτό οι αυτοκράτορες τους έκαναν μεγάλες παραχωρήσεις και τους έδιναν έξαιρετικά προνόμια. Έκτός από τον τακτικό μισθό, τους παραχωρούσαν και μεγάλες έκτάσεις γής, που τις καλλιεργούσαν για δική τους όφέλεια, ενώ συγχρόνως τους είχαν άπαλλάξει από κάθε φόρο.

Οι 'Ακρίτες, έκτος από την καλλιέργεια της γής, δεν είχαν άλλες άπασχολήσεις, παρά μόνο να περιποιούνται τα όλογά τους και να γυμνάζωνται. 'Ηταν τόσοσ ό πόθος τους για την άκαταπαυστη άσκησι και τόση ή άμιλλά τους σ' αυτό, ώστε έκαναν και πολεμικούς άγώνες μεταξύ τους, που έδειχναν την άνδρεία τους και την ίκανότητά τους σ' έπικίνδυνα πολεμικά άγωνίσματα.

Ξεχωριστά περιφήμη ήταν ή αγάπη τους στο όλογο τους (τό «άτι» τους), που τό θεωρούσαν πολύτιμο και άχώριστο σύντροφό τους, και δεν μπορούσαν να τό άποχωριστούν, κάποτε και να ζήσουν χωρίς αυτό.

'Ετσι προικισμένοι, γυμνασμένοι και προετοιμασμένοι ψυχικά και σωματικά οι 'Ακρίτες, μπόρεσαν πολλές φορές να σώσουν τη Βυζαντινή αυτοκρατορία από τις βαρβαρικές επιδρομές.

'Απ' αυτή την ήρωική εποχή έπήγασαν τα 'Ακριτικά τραγούδια. Τα μεγάλα κατορθώματα των γενναίων φρουρών της έλευθερίας και του μεγαλείου του Έθνους, αλλά και γενικώτερα τό όλον ήρωϊκό πνεύμα της εποχής έγέμιζαν από ένθουςιασμό και περηφάνεια τον Έλληνικό λαό, έφτέρωναν και άνύψωναν τη φαντασία του και ένέπνεαν την ποιητική ψυχή του. 'Ετσι άναπήδησαν στο τέλος από μέσα του, σαν από όρμητική και άστείρευτη βρυσομάνα, πηγαία, δυνατά και όραία, τα 'Ακριτικά τραγούδια.

Ο άνώνυμος λαϊκός τραγουδιστής — που είναι ή ίδια ή ψυχή του λαού — ύμνησε ή έθρήνησε τους άγαπημένους του ήρωες, έτραγούδησε τους σκληρούς άγώνες τους και τα μεγάλα κατορθώματά τους, τις αγάπες και τα πάθη τους, τις εύτυχίες και τις δυστυχίες τους, τις άρετές τους, αλλά και τα έλαττώματά τους άκόμη. Και μάς άφησε έτσι, για πάντα, μιαν όλοζώντανη, ζεστή και άληθινήν εικόνα της ζωής τους και της εποχής τους.

Τά δημοτικά αυτά τραγούδια, που άρχισαν να συντάσσονται από τον Α' αιώνα, ύπολογίζονται σε 1350 και άποτελούν τον λεγόμενον «ἀκριτικόν κύκλον». 'Απ' αυτά όμως δεν σώθηκαν δυστυχώς παρά λίγα μονάχα, από τα όποια τό καλύτερα είναι τό τραγούδι του 'Ανδρόνικου, του 'Αρμούρη, του Πορφύρη, του

Σκληρόπουλου, του Ξάνθου, του Θεοφύλακτου, του Κωνσταντή και άλλα.

Τό τραγούδι των Γυιών του 'Ανδρόνικου δίνει πολύ παραστατικά τα κυριώτερα χαρακτηριστικά των τραγουδιών του 'Ακριτικού κύκλου — τη γλώσσα και τον τόνο, την έκφρασι και τό ύφος, που όσες διαφορές και άν έχουν μεταξύ τους, άνάλογα με την τοπική προέλευσί τους (την Κρήτη, την Κύπρο, τον Πόντο κλπ.), έχουν πάντα μιá βασικήν ένότητα στη μορφή και στην έμπνευσι. Γι' αυτό παραθέτουμε ένα άπόσπασμα, που αναφέρεται στο κατορθώμα του μικρότερου γιου του 'Ανδρόνικου, να ξεφύγη από τους Σαρακηνούς και ν' άνταμώνη τον πατέρα του και τους άλλους άδελφούς του. Οι Σαρακηνοί:

Δένουν κι έξαγκωνίζουν τον τρείς δίπλες τ' άλυσίδι, ράβουν και τα ματάκια του τρείς δίπλες τό ραφίδι. Βάρτουν εις τις μασχάλες του τρικάνταρον μολύβι και βάρτουν κι εις τα πόδια του δυό σιδερένιες κλάπες.

'Αλλά ό μικρός γιός του 'Ανδρόνικου τα σπάξει όλα, έλευθερώνει τα χέρια του, τα μάτια του και τα πόδια του και καβαλλικεύει τό άτι του.

Φερνιστηριάν του χάρισε, στόν κάμπο κατεβαίνει. 'Η μάνα του του έλεγεν από τό παραθύρι:

Γυιέ μου, άν πάς στόν κύρη σου, στάσου να σέ συν- (τύχω. Όλες οι, τέντες κόκκινες και του κυρού σου μαύρες, κι άν δεν σου μείσουν τρείς φορές, μη γύρης να πε- (ζεύσης.

Και σαν του είπαν έκαμε και σαν του παραγγέλλει. 'Ανδρόνικος που τον θωρεί έλούσθη των κλαμάτων, σηκώνει τα χεράκια του και τον Θεόν δοξάζει: Δοξάζω σε, γλυκέ Θεέ και δεύτερον και τρίτον, όπου μουν μονοξέφτερος κι έκαμα δυό ξεφτέρια.

Τέτοια μεμονωμένα έπεισόδια ίστορούν ως επί τό πλείστον τα 'Ακριτικά τραγούδια. Και άνάμεσα στα έπεισόδια αυτά παρουσιάζονται συχνά διάφορα, μεμονωμένα έπίσης έπεισόδια από τη ζωή του Διγενή 'Ακρίτα. Είναι σαν προανακρούσματα του μεγάλου έπους, που θα τό συνθέση και θα τό τραγουδήση άργότερα ό λαός, για να ύμνηση τον κορυφαίο 'Ακριτικόν ήρωά του, τον Διγενή 'Ακρίτα.

Για τό έπος αυτό θα μιλήσουμε στο έρχόμενο σημείωμα. 'Αλλά μπορούμε και πρέπει να κάμουμε από τώρα μιá παρατήρησι, που διαπιστώνει μιá σημαντική διαφορά άνάμεσα στα 'Ακριτικά τραγούδια και στο έπος του Διγενή σχετικά με τό θάνατο του ήρωα. 'Ενώ δηλαδή στο έπος ό Διγενής πεθαίνει από φυσικό θάνατο στο μεγαλοπρεπέστατο άνάκτορό του, πάνω στη χρυσοστόλιστη κλίνη του, αντίθετα στα 'Ακριτικά τραγούδια παλεύει σκληρότατα και γενναίω- τата με τό Χάρο και τον νικά, και ύποκύπτει μόνο όταν ό Χάρος αναγκάζεται να χρησιμοποίηση την ένέδρα και τό δόλο.

'Ιδου πώς ένα 'Ακριτικό τραγούδι — από την Κρήτη — περιγράφει τό θάνατο του Διγενή:

'Ο Διγενής ψυχομαχεί κι ή γή τότε τρομάσσει. Βροντά κι άστράφτει ό ούρανός και σειέτ' ό άπάνω (κόσμος,

κι ό κάτω κόσμος άνοιξε και τρίζουν τα θεμέλια, κι ή πλάκα τον άνατριχά πώς θα τότε σκεπάση, πώς θα σκεπάση τον αίτο τη γής τον άντρειωμένο. Σπίτι δεν τον έσκέπαζε, σπήλιό δεν τον έχώρει, τά όρη έδιασκελίζε, βουνού κορφές έπήδη, χαράκι άμαδολόγαγε και ριζιμιά ξεκούνει. Στο βίτσιμά πιανε πουλιά, στο πέταμα γεράκια, στο γλάκιο και στο πήδημα τα λάφια και τ' άγρίμια.

Μόσχω Τζαβέδα

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ

«Ποιον παράδειγμα φιλοπατρίας ήμπορεί να έπιδείξη ή ιστορία ύψη- λότερον από την Μόσχω Τζαβέλλα, ή όποία, προπορευόμενη των γυναι- κών του Σουλίου, έκρατούσε με τό ένα χέρι την σπάθην και με τό άλλο την ποδιά της, γεμάτην φυσίγ- γας, — και με τό καριοφίλι κρεμα- σμένον εις τόν ώμον! 'Ετσι ώπλι- σμένη έσπευσε να βοηθήση τον σύ- ζυγον της, τόν Μπότσαρην και τους άλλους πολεμιστάς, οι όποιοι έμε- ναν άδρανεϊς από τον κόπον, διότι δεν ήτο πλέον δυνατόν να πολεμή- σουν εναντίον των χιλιάδων μισθο- φόρων του 'Αλή πασά. Τό περιφα- νές τρόπαιον της νίκης, που ύψωσαν οι Σουλιάται, όφειλεται εις τον ή- ρωϊσμόν της Μόσχως».

Έένος ιστορικός άφιερώνει τό λαμ- πρόν αυτό έγκώμιον εις την Μόσχω, την πρώτην ήρωίδα του Σουλίου, ή όποία εις την δόξαν του δνόματος τών Τζαβελλαίων προσέθεσε και την ιδικήν της δόξαν και με την δράσιν της ένθυμίζει ήρωίδα της ελληνικής άρχαιότητας, την Τελέσσηλαν του 'Αργους. 'Η Μόσχω έγεννήθη εις τό Σούλι περί τό 1760, — άγνωστον ποίας οικογενείας. Μέτριον άνάστη- μα, μαύρα ζωγρά μάτια, μελαγχροι- νή, άφθονα μαλλιά, ισχυρός χαρα- κτήρ, γενναία ψυχή. Και έφορούσε πάντοτε πλουσίαν κεντημένην ένδυ- μασίαν, διότι ήτο σύζυγος καπετά- νιου — νεαρωτάτη είχεν ύπανδρευθή τον Λάμπρον Τζαβέλλαν, τον άρχι- γόν της φάρας των Τζαβελλαίων, — αλλά και ή ίδια ήτο καπετάνισσα.

'Ο λόγος της ήρωίδος είχεν άπε- ριόριστον κύρος εις τους Σουλιά- τας. Εις τα συμβούλια των όπλαρ- χηγών του Σουλίου μετείχε και έ- κείνη, έτοιμη και με τας συμβου- λας και με τα όπλα της εις κάθε θυ- σίαν. Και τον υίόν της χάριν της πατρίδος θα άποφασίση να θυσιά- ση — και θα σπαράσση ή ψυχή της: 'Αλλ' εύτυχώς ό Φάωτος θα σώ- θη. Πόσον δέ ήτο τρυφερά και στορ- γική, δεικνύει τό μυρολόγι που συ- νέθεσεν εις τον άνεψιόν του συζύγου της Κίτσου Τζαβέλλαν, όταν τον εί- den ήρωϊκώς να πίπτη έμπρός της εις την μάχην της Κιάφας.

Μόλις ό φοβερός 'Αλής προήχθη εις πασάν των 'Ιωαννίνων έσκέφθη, ότι έπρεπε να έξοντώση τους Σου- λιώτας, τους μάλλον έπιφόβους έ- χθρούς του, των όποιων τό γόητρον ήτο τεράστιον εις την 'Ηπειρον μέ- χρι και της 'Αλβανίας και των Θεσ- σαλικών βουνών, λόγω των άτελευ- τήτων έπιτυχών έπιθετικών και ά- μυντικών πολέμων των εναντίον των Μουσουλμάνων. 'Επιστρατεύει, λοι- πόν ό 'Αλής την πανουργίαν του, την κακήν πίστιν και δέκα τέσσα-

ρας και πλέον χιλιάδας Τουρκαλθα- νών δια να έξαφανίση τό Σούλι. Και όταν είδεν ότι ό δόλος άπέτυχεν, ά- ποφασίζει να έπιτεθή.

'Εν τώ μεταξύ οι Σουλιάται, μό- λις δυό χιλιάδες, μεταφέρουν τας οικογενείας και τας ζωτροφίας των εις τα πολλά σπήλαια της κοιλάδος που έποστάτευεν ή ράχis της Κιά- φας (ή Μπίρας). Τετρακόσiai γυ- ναίκες υπό την ήγεσίαν της Μόσχως έτάχθησαν εις τα ύπερκείμενα ύψώ- ματα, έτοιμα, εις περίπτωσην κιν- δύνου, να βοηθήσουν τους μαχομέ- νους. Και σώμα διακοσίων Σουλια- τών υπό τόν Μπότσαρην, πάππου του Μάρκου, κρύπτεται εις έπικαι- ρον θέσιν δια να έπιτεθή από τα νώ- τα εναντίον του έχθρου.

Την αύγην της 20ής 'Ιουλίου δια- τάσσει ό 'Αλής την έπίθεσιν. Λυσ- σωδώς και κατά κύματα έπιτίθεν- ται οι Τουρκαλθανοί: 'Αδιαφορούν δια τας άναριθμήτους άπωλείας των, διότι έρχονται διαρκώς έπικουρίαί. Και οι Σουλιάται, πολεμούντες χω- ρίς άνάπαυσιν, όλίγοι αυτοί κατά συντριπτικός ύπερτέρων δυνάμεων, συμπύσσονται βαθμηδόν και μεθο- δικώς, — άριστοι γνώσται της τεχνι- κής του πολέμου. 'Ο ήλιος καίει, ή δίψα μαστίζει τους μαχητάς, τα ό- πλα θερμαινόμενα από τον καύσωνα και τον συνεχή πυροβολισμόν κα- ταντούν άχρηστα.

Αϊφνης σταματούν οι πυροβολι- σμοί και από τό μέρος των Τουρ- καλθανών και από τό μέρος των Σουλιατών. Παρακολουθούσα από την ράχιν της Κιάφας ή Μόσχω, νο- μίζει ότι οι έχθροί έχουν ύπερισχύ- σει και κατασφάζουν τους Σουλιά- τας. Τότε ή Μόσχω φωνάζει προς τας τετρακοσίας άλλας: «'Αδελφές μου, οι άνδρες μας σφάζονται, ό πό- λεμος έσπαμάτησε. Θα πέσωμε σκαάδες στα χέρια των άπίστων ή θα πεθάνωμε κ' έμεϊς όπως οι άν- τρες μας;» — «Θάνατος, όχι σκλα- βιά», ήτο ή άπάντησις. Και όρμούν εναντίον των έχθρών. 'Επάνω τους, — φωνάζει ή Μόσχω. Τι τα φυλάτε τα σκυλιά!» Και με τό γιαταγάνι της προχωρεί πρώτη. Οι κατάκοποι Σουλιάται θαυμάζουν την άνδρείαν των γυναικών και, εις μιαν τελευ- ταίαν προσπάθειαν, άφίνουν τα προ- χώματα και ακολουθούν την Μόσχω εις την καταδίωξιν των έχθρών, οι όποιοι κατάπληκτοι ένώπιον της αί- φνιδίας έπιθέσεως των γυναικών κα- ταλαμβάνονται από πανικόν, τρέ- πονται εις άτακτον φυγήν, κρημνί- ζονται εις τας χαράδρας, — ενώ από τα πέριξ ύψώματα άλλαι γυναίκες κυλίουں όγκώδεις λίθους εναντίον των φυγόντων. Και την πλήρη κατα- στροφήν των συμπληρώνει τό φονι- κόν πυρ των σωμάτων του Μπότσα-

ρη και του Λάμπρου Τζαβέλλα.

'Αλλ' ή Μόσχω δεν έπρωταγωνί- στησε εις μόνην την μάχην της 20ής 'Ιουλίου. Διέπρεψε και εις τους ά- κολουθούς πολέμους εναντίον του 'Αλή μέχρι του 1803: Τότε οι Σου- λιώται ήναγκάσθησαν να έγκαταλεί- ψουν την γήν των πατέρων και μα- κράν αυτής να φέρουν τον στέφανον της δόξης και του μαρτυρίου.

'Αν ή ήρωϊς άνεπαύθη τον ύστα- τον ύπνον της εις την άνυπότακτον πατρίδα της, — δεν τό γνωρίζομεν. Κάποια παράδοσις λέγει, ότι μετά την έγκατάλειψιν του Σουλίου ήκο- λούθησε τον υίόν της Φώτον και τους άλλους Σουλιώτας εις την Πάργαν και έπειτα εις την Κέρκυραν.

'Ελληνες και ξένοι ιστορικοί — πρό πάντων ξένοι ιστορικοί και πε- ριηγηταί — ύμνησαν την μεγάλην γυ- ναίκα ως ήγέτιδα προσωπικότητα των ύπέρ της 'Ελευθερίας και του Σταυρού άγώνων του Σουλίου. 'Αλ- λά τό μέγιστον έγκώμιον ύψωσεν εις αυτήν ή λαϊκή μούσα εις πολύστιχον τραγούδι:

.....

'Εδώ 'ν' τό Σούλι τό κακό, εδώ 'ν' (τό Κακοσούλι,

που πολεμούν μικρά παιδιά, γυναί- (κες δίχως άντρες,

που πολεμάει ή Τζαβέλλαίνα σαν (άξιο παλληκάρι...

Με τό παιδί στην άγκαλιά, με τό (ντουφέκι στ' άλλο,

με τα φυσέκια στην ποδιά. Είναι λοιπόν άνεξήγητα τα τρό- πια των γυναικών της Πίνδου κα- τά τον ύπέρ πάντων άγώνα του 1940 - 1941;

Η Μόσχω προχωρεί πρώτη...

Η ΠΡΟΦΥΛΑΞΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΦΥΜΑΤΙΩΣΙΝ

Σ.Γ. ΜΠΑΡΤΣΟΚΑ, Παιδιάτρου

Ἡ φυματίωσις εἶναι ἡ περισσότερον διαδεδομένη νόσος καὶ οἱ περισσότεροι θάνατοι — ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἄλλας ἀσθένειαις — προέρχονται ἀπὸ αὐτὴν. Λυμναίνεται ὅλον τὸν κόσμον. Προσβάλλει μικροὺς καὶ μεγάλους. Ἰδίως ὁμως τὰ παιδιὰ, διότι αὐτὰ εἶναι περισσότερον ἐπιδεκτικὰ εἰς τὴν φυματίωσιν, καὶ ἰδίως ἂν ἔχουν πάθει ἰλαρὰ ἢ κοκκύτη ἢ ἄλλη βαρεῖα ἀσθένεια. Ἐπίσης προσβάλλει εὐκολώτερα ἢ φυματίωσις τὰ παιδιὰ, ὅταν ὑποσιτίζωνται, ὅταν εἶναι ἐξησθημένα, ὅταν ζοῦν σὲ διαμερίσματα σκοτεινὰ καὶ ἀνήλια.

Ἀλλὰ τί εἶναι αὐτὸ ποὺ προξενεῖ τὴν φυματίωσιν; Τὴν φυματίωσιν τὴν προξενεῖ τὸ μικρόβιο τῆς φυματίωσης, τὸ ὁποῖον εἰσέρχεται εἰς τὸν ὀργανισμόν τοῦ ἀνθρώπου, ἰδίως μὲ τὴν ἀναπνοὴν ἢ διὰ τοῦ ἐντέρου. Τὸ μικρόβιο τῆς φυματίωσης ἔχει μεγάλη ἀντοχὴ καὶ τὸ βρῖσκομε ζωντανὸν πολλὰς ἐβδομάδας εἰς τὰ ξηρὰ πτύελα. Ἰδίως τὸ μικρόβιο αὐτὸ ἀντέχει πολὺ μέσα στὰ σπύτια καὶ στοὺς κλειστοὺς ἐν γένει χώρους, ὅπου συχναῖον φυματικοί. Ἐνῶ ἀντιθέτως στὸ φῶς τοῦ ἡλίου δὲν ἀντέχει πολὺ.

Ἡ μετάδοσις τοῦ μικροβίου γίνεται ἀπὸ τὸν πάσχοντα, ἀπὸ τὸν φθισικό. Σπανίως ὁμως μεταδίδεται καὶ ἀπὸ τὸ γάλα τῶν φυματικῶν ἀγελάδων. Ὁ βήχας, τὸ φτέρνισμα, τὰ πτύελα, οἱ μικρὲς σταγόνες ποὺ βγαίνουν ἀπὸ τὸ στόμα, ὅταν μιλοῦμε, ὅλα αὐτὰ εἶναι τὰ μέσα τῆς μεταδόσεως τῆς ἀσθένειας. Κυρίως ὁμως τὰ πτύελα. Διότι μαζὶ μὲ αὐτὰ βγαίνουν καὶ διασπείρονται γύρω μας ἄπειρα μικρόβια φυματίωσης.

Ὅσα εἶπαμε εἶναι οἱ ἄμεσοι, οἱ ἀπ' εὐθείας τρόποι μεταδόσεως τῆς νόσου. Ὑπάρχουν ὁμως καὶ οἱ ἔμμεσοι, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἐπίσης ἐπικίνδυνοι, ἰδίως διὰ τὰ παιδιὰ καὶ ἐφήβους, ὅταν λόγου χάριν εἰσπνέουμε τὴν μολυσμένη σκόνην τοῦ δωματίου τοῦ φυματικοῦ, ὅταν ἐρχόμεθα ἐν γένει σὲ ἐπαφὴ μὲ τὰ ἀντικείμενα, ποὺ μεταχειρίσθηκε ὁ ἀρρώστος. Ἡ μετάδοσις τῆς φυματίωσης μπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ ἔξω ἀπὸ τὸ σπῆτι, ἐφ' ὅσον μάλιστα τὸ παιδί μεγαλώνει. Μπορεῖ ἐπίσης νὰ γίνῃ καὶ μέσα στὸ σπῆτι, ὅποτε ἔχομε τὴν οἰκογενειακὴν μετάδοσιν τῆς νόσου, ἢ ὁποία εἶναι συνητοτάτη. Τὸ παιδί καὶ μάλιστα τὸ βρέφος, μένει περισσότερο χρόνο στὸ σπῆτι, σύρεται στὸ ἔδαφος, πιάνει τὰ πάντα, βάζει συχνὰ τὰ ἀκάθαρτα χέρια του στὸ στόμα. Ἡ κυρία ὁμως πηγὴ μολύνσεως, εἶναι οἱ φθισικοὶ γονεῖς, ἢ ὁ παππούς ἢ ἡ γιαγιά, τὰ μεγαλύτερα ἀδελφία, τὸ ὑπηρετικὸ προσωπικόν. Ἀλλὰ καὶ συγγενεῖς καὶ φίλοι ἀρρώστοι, ποὺ συχναῖον στὸ σπῆτι, μπορεῖ νὰ μεταδώσουν στὰ παιδιὰ τὴν νόσον. Καὶ ὅχι μόνον οἱ μικροὶ ἀλλὰ καὶ οἱ μεγάλοι μποροῦν εἶσι νὰ μολυνθοῦν.

Ὅταν σὲ μιὰ οἰκγένεια ὑπάρχει κάποιος ποὺ βήχει ἢ ἀδυνατίζει πολὺ, πρέπει ἀμέσως νὰ ἐξετασθῇ ἀπὸ τὸν ἰατρό. Καὶ ἂν εὐρεθῇ ὅτι πάσχει πρέπει ἀμέσως νὰ ἀπομονωθῇ. Καὶ ἂν μὲν εἰσέλθῃ ἀμέσως εἰς τὸ σανατόριο ἀκόμη καλύτερα. Ἐπειδὴ ὁμως δὲν εἶναι εὐκολὴ ἡ ἀμεση εἰσοδος τοῦ φυματικοῦ στὸ σανατόριο, ἂς ἐκτελῇ ὁ ἀρρώστος μερικὰ πράγματα τὰ ὁποῖα καὶ τὴν δικήν του ὑγείαν θὰ καλυτερεύουν καὶ τὴν ὑγείαν τῶν ἄλλων δὲν θὰ θέσουν σὲ κίνδυνον.

Λοιπόν, πρέπει ὁ ἀρρώστος νὰ κοιμᾶται μόνος του στὸ δωμάτιον.

Νὰ πτύη σὲ πτυελοδοχεῖο καὶ τὰ πτύελα νὰ τὰ καίη στὴ φωτιά.

Νὰ μὴ πτύη κατὰ γῆς.

Ὅσάκις βήχῃ ἢ φταρνίζει νὰ μὴ βάζῃ τὸ χερί του στὸ στόμα, διότι ἔτσι μεταφέρει τὰ μικρόβια σὲ ὅποιον ἀνθρώπο ἢ σὲ ὅτι ἀντικείμενον ἐγγίζει.

Νὰ βάζῃ μπρὸς στὸ στόμα τὸ μαντήλι του, τὸ ὁποῖον ὁμως πρέπει νὰ ἀλλάζῃ συχνὰ καὶ νὰ δίνει ἐντολὴν νὰ τὸ βράζουν πρὶν τὸ πλύνουν.

Δὲν πρέπει νὰ φιλῇ κανένα καὶ μάλιστα τὰ παιδιὰ, οὔτε ν' ἀφίη νὰ τὸν φιλοῦν.

Νὰ μεταχειρίζεται μόνον τὰ δικά του ἑπιπλα καὶ μαγειρικὰ σκεύη.

Νὰ σκουπίζουν τὸ δωμάτιό του μὲ βρεγμένο πανί. Ὅχι μὲ ξηρὴ σκούπα ἢ ὁποία εἶναι φυσικὸ νὰ σηκώνῃ σκόνην καὶ νὰ διασπείρῃ μικρόβια.

Ὁ ἀνθρώπος ποὺ περιποιεῖται τὸν ἀρρώστο πρέπει νὰ πλύνῃ τὰ χέρια του ὕστερα ἀπὸ τὴν περιποίησιν τοῦ ἀρρώστου. Καὶ τέλος ὅταν ὁ ἀσθενὴς εἰσέλθῃ στὸ σανατόριο ἢ ἀλλάξῃ κατοικίαν, ἢ πεθάνῃ πρέπει τὸ δωμάτιό του νὰ ἀπολυμανθῇ.

Καὶ τώρα ἂς παρακολουθήσωμε με λίγα λόγια τί πρέπει νὰ γίνῃ ὅταν ἔχομε παιδί σὲ περιβάλλον φυματικόν, διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦμε ὅτι ὁ κύριος σκοπὸς τῆς ἱατρικῆς δὲν εἶναι νὰ θεραπεύῃ ἀλλὰ νὰ προλαμβάνῃ τὴν ἀρρώστειαν.

Γενικῶς τὰ παιδιὰ νὰ τὰ τρέφωμε καλὰ.

Νὰ μένουν πολλὰς ὥρες στὸ ὑπαίθριον. Τὸ καλοκαίρι νὰ πηγαίνουν στὴν ἐξοχή. Νὰ μὴ μπαίνουν σὲ δωμάτιον φυματικοῦ καὶ νὰ μὴ ἐγγίζουσιν ὅ,τι αὐτὸς ἐγγίζει. Διότι ἡ μόλυνσις τῆς φυματίωσης περιμένει κυρίως ὅπως εἶπαμε κοντὰ στὸ φυματικὸ καὶ στὰ γύρω του ἀντικείμενα. Πρέπει ἐπίσης τὰ παιδιὰ νὰ συνηθίσουν νὰ πλένουν τὰ χέρια των συχνὰ, ἰδίως πρὶν ἀπὸ κάθε φαγητό.

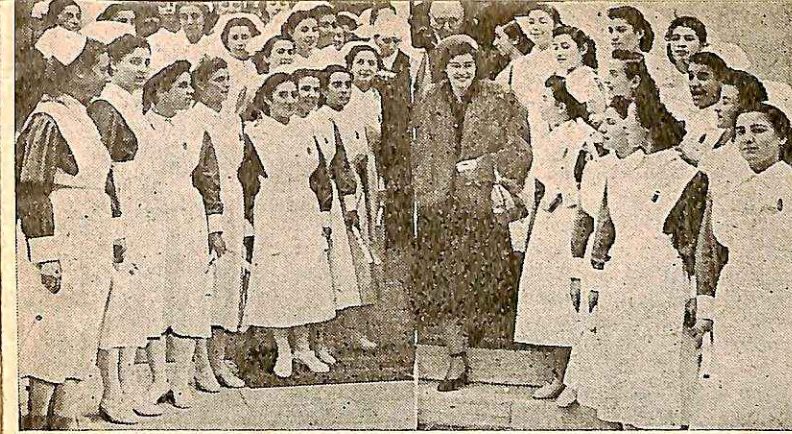
Τὸν χειμῶνα νὰ παίρνουν μουρουνόλαδον.

Ἄν ἀρρωστήσουν ἀπὸ ὁποιοδήποτε ἀσθένειαν νὰ ξαναρχίσουν τὰ μαθήματα των στὸ σχολεῖο, μόνον ὅταν ἀναρρώσουν τελείως.

Ἄν ὁμως ἕνα παιδί γεννηθῇ ἀπὸ φυματικὴ μητέρα; Ἡ μητέρα αὐτὴ δὲν πρέπει νὰ τὸ θηλάσῃ, ὅχι μὴπως τὸ μολύνει μὲ τὸ γάλα της, ἀλλὰ γιὰ νὰ μὴ τὸ μολύνῃ ἀπὸ τὰ σταγονίδια, ποὺ θὰ βγαίνουν ἀπὸ τὸ στόμα της. Τὸ παιδάκι αὐτὸ πρέπει νὰ ἀπομονωθῇ ἀπὸ τὴν πάσχουσα μητέρα, ἢ ἀπὸ τυχόν ἄλλον πάσχοντα ἄνθρωπο τῆς οἰκογενείας καὶ νὰ τυχῇ ἰδιαίτερας προσοχῆς. Τὸ γάλα τῆς ἀγελάδος πρέπει νὰ τὸ βράζωμε, διότι πιθανὸν νὰ προέρχεται ἀπὸ φυματικὴ ἀγελάδα.

Ἀλλὰ ὁ ἀσφαλέστερος καὶ ἀποτελεσματικώτερος τρόπος νὰ προφυλάξωμε τὸ παιδί ἀπὸ τὴν φυματίωσιν, εἶναι νὰ τὸ μολιάσωμε μὲ τὸ ἀντιφυματικὸ ἐμβόλιο B.C.G. (Μπε-Σε-Ζέ). Ὁ ἐμβολιασμός αὐτὸς εἶναι ἀκίνδυνος καὶ ἀβλαβὴς καὶ πρέπει νὰ γίνῃ στὰ νεογέννητα κατὰ τὰς πρώτες 20 ἡμέρας ἀπὸ τῆς γεννήσεως. Ἀλλὰ καὶ στὰ μεγαλύτερα παιδιὰ καὶ στοὺς ἐφήβους εἶναι ἀπαραίτητος ὁ ἀντιφυματικὸς ἐμβολιασμός. Διότι ἔτσι καὶ τὸν κίνδυνον νὰ μολυνθοῦν ἀπὸ φυματικούς θὰ ἀποφύγουν καὶ γερά θὰ γίνουν καὶ ἀντοχὴ θὰ ἔχουν.

Αὐτὰ τὰ ἀπλὰ πράγματα ἂς μὴ τὰ λησμονοῦμε, καὶ οἱ φτωχότεροι μποροῦν νὰ τὰ κάμουν. Ὅτι δὲν γίνεται ἀπ' αὐτὰ, θὰ ὀφείλεται στὴν ὀκνηρίαν, στὴν ἄγνοίαν καὶ στὸν ἐγωισμό.

Ἀπὸ τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαίνιων τῆς νέας πτέρυγος Σχολῆς Ἀδελφῶν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Ε.Ε.Σ. Εἰς τὸ μέσον ἡ Α.Μ. ἡ Βασιλισσα ἀκολουθουμένη ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακοπούλου καὶ δεξιὰ τούτων ἡ Γεν. Ἐπιθεωρήτρια Ἑλληνίδων Ἀδελφῶν Δις Α. Μεσολορᾶ.

From the inauguration of the new building of Nurses' school at the Red Cross Hospital. In the middle H. M. the Queen of Greece accompanied by the G. R. C. President Mr. C. Georgakopoulos and (left behind) the General Inspector of Greek Nurses Miss A. Messolora.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ Ε.Ε.Σ. 1951 - 52 ΓΕΝΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ

Τὸ Σῶμα τῶν Ἑλληνίδων Ἀδελφῶν ἀριθμεῖ ἤδη 7.000 Διπλωματούχους καὶ Ἐθελοντὰς ἀδελφὰς καὶ ἀποτελεῖ διὰ μὲν τὸν Ε.Ε.Σ. τὸ κυριώτερον μέσον διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν εὐγενῶν ὑποχρεώσεών του, διὰ δὲ τὴν Πατρίδα μίαν πολυτίμητον δύναμιν, εἰς τὴν ὁποίαν δύναται νὰ στηρίξῃ πολλὰς ἐλπίδας.

Τὸ 1950 - 51 ὑπῆρξεν ἔτος ἀναδιοργανώσεως. Κατ' αὐτὸ ἐφηρμόσθη πρώτην φοράν ὁ «Κανονισμός τοῦ Σώματος τῶν Ἑλληνίδων Ἀδελφῶν Ε.Ε.Σ.». Τὸν κανονισμόν αὐτὸν συντάξεν ὁ ἴδιος ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ ρυθμίζει ὅλα τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ἐκπαίδευσιν, τὰς προαγωγὰς, ἠθικὰς ἀμοιβὰς, κλπ. ζητήματα τῶν Ἀδελφῶν.

Τὸ Σῶμα καὶ κατὰ τὸ ἔτος αὐτὸ ἐπαισιώσθη μὲ τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν Διπλωματούχων καὶ Ἐθελοντῶν Ἀδελφῶν ὅλα τὰ Κλιμάκια τοῦ Ε.Ε.Σ., ἀπὸ τὸ Νοσοκομεῖον τῶν Φυλακῶν τῆς Γυάρου μέχρι τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐκστρατευτικοῦ Σώματος τῆς Κορέας.

ΑΠΟ ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΑΣΚΛΗΠΕΙΟΥ ΛΕΡΟΥ

Αἱ Α.Α.Μ.Μ. οἱ Βασιλεῖς καὶ ἡ Α.Β.Υ. ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος (τρίτος ἐξ ἀριστερῶν) συνοδευόμενοι ὑπὸ τῶν ἐπισήμων ἐπισκέπτωνται τοὺς θαλάμους τοῦ Νοσοκομείου.

H.H.M.M. the King and Queen, H.R.H. the Crown Prince Constantine (third from left) accompanied by the officials visit the wards.

Παραλλήλως πρὸς τὴν ἄλλην δράσιν συνεχίσθη μὲ ἐντατικὸν ρυθμὸν ἡ ἐκπαίδευσιν νέων Ἀδελφῶν, τὸσον εἰς τὰς Ἀθήνας εἰς τὴν Σχολὴν Διπλωματούχων Νοσοκόμων — ἡ ὁποία ἐπιλοῦσθη μὲ μιὰ νέαν τετραώροφον Πτέρυγα — ὅσον καὶ εἰς Σχολὰς ἄλλων πόλεων τῆς Ἑλλάδος.

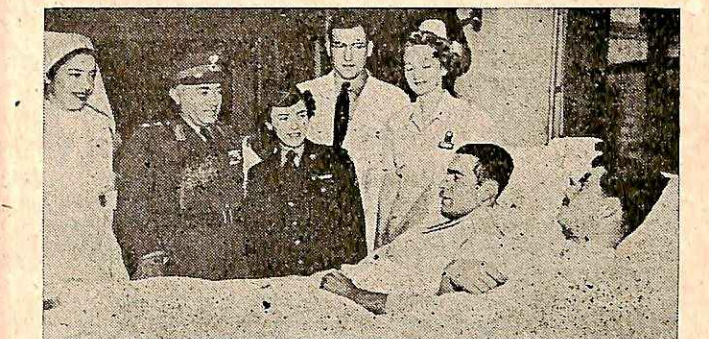
Τὴν ὅλην κίνησιν τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ μετεκπαίδευσως τῶν Ἀδελφῶν ἡδύοκῃσε νὰ παρακολουθήσῃ μὲ τὴν μεγαλυτέραν στοργὴν ἡ Βασιλισσὰ μας Φρειδερίκη, ὡς Ἐπίτιμος Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ ἀπένειμε ἰδιοχείρως Διπλώματα καὶ Πτυχία.

Εἰς τὰς περισσότερας ἐπαρχίας τῆς Β. Ἑλλάδος καὶ τῆς Πελοποννήσου ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. πολλὰκις παρηκολούθησε αὐτοπροσώπως τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν Ἀδελφῶν καὶ ἀπένειμε Πτυχία καὶ ἠθικὰς ἀμοιβὰς.

Δύο ἐκλεκτὰ Συνεργάτιδες τοῦ Ε.Ε.Σ. ἐδώρησαν εἰς αὐτὸν τὰς εἰς Κηφισίαν ἐπαύλεις των, εἰς τὰς ὁποίας, ἐπισκευασθείσας, καὶ ἐπιπλωθείσας ὑπὸ τοῦ Ε.Ε.Σ., κατὰ τὸ θέρος διέμειναν 148 Ἀδελφαὶ ἐκ περιτροπῆς καὶ ἐφιλοξενήθησαν κατὰ καιροὺς καὶ Νοσοκόμοι ξένων Ἀδελφῶν Ἑρυθρῶν Σταυρῶν καὶ ὁμάδες ἐκδρομῶν Ἀδελφῶν. (Συνεχίζεται)

Ἑλληνες τραυματῖαι εἰς Νοσοκομεῖα Κορέας. Ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ ἡ ἀδελφὴ κ. Νίνα Καραγκιοζίδου, ὁ Ἑλλήν ὑποστράτηγος κ. Παντελίδης καὶ μέλη τοῦ Ὑγειῶν. Προσωπικοῦ τοῦ Ἀμερ. Στρατοῦ.

Greek wounded soldiers at the field Hospitals in Korea. From right to left Mrs. N. Karagiorgidou G.R.C. nurse, the Greek Major General Mr. Pantelides and members of the medical staff of the American Army.

Αἱ Α.Α.Μ.Μ. οἱ Βασιλεῖς εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ Νοσοκομείου Ἀσκληπείου Λέρου, ἡ Διοίκησις τοῦ ὁποίου ἀνετίθη εἰς τὸν Ἑλλ. Ἐρ. Σταυρόν. Ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ διακρίνονται ἡ Α.Β.Υ. ἡ Πριγκίπισσα Θεοδώρα, ὁ Γεν. Διτῆς Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν Ε.Ε.Σ. κ. Π. Παναγόπουλος, ὁ Ἀντιπρόεδρος Ε.Ε.Σ. κ. Θ. Πετρακόπουλος, ὁ Γεν. Γραμματεὺς Ε.Ε.Σ. κ. Γ. Μινδερ καὶ ὁ Σύμβουλος Ε.Ε.Σ. Καθηγητὴς κ. Μ. Μακκας.

H.H.M.M. the King and Queen, at the entrance of «Asklapion» Hospital in Leros with the administration of which the Greek Red Cross has been entrusted. In the photo from left to right H.R.H. the princess Theodora, the G. Director of financial Services G. R. C. Mr. P. Panagopoulos, the Vice President G.R.C. Mr. Th. Petrakopoulos, the Secretary General G.R.C. Mr. G. Mindler, the member G.R.C. Council Professor Makas.

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Δ. Γ. ΜΩΡΑΓΓΗ, Παιδαγωγός

Ο άνθρωπος, ο οποίος έχει το συναίσθημα ανασφάλειας, έχει το αίσθημα ότι ευρίσκεται διαρκώς εις ένα άοριστον κίνδυνον, ότι κινδυνεύει ή ζωή του, ή τιμή του, ή περιουσία του, τὰ προσφιλή του πρόσωπα. Το συναίσθημα ανασφάλειας παραλύει τὰς σωματικές και ψυχικές ικανότητες του ανθρώπου. Είς το παιδί ιδιαίτέρως παρεμποδίζει την κανονικήν ανάπτυξιν. Είς την εποχήν μας το συναίσθημα ανασφάλειας έχει ένταθῃ εις μεγάλον βαθμόν. Όλοι ἀμφιβάλλομεν ἂν θὰ ζώμεν μετά τινα χρόνον, ή ἀπειλή νέου πολέμου κατέχει την ψυχὴν μας και δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ ἀπολαύσωμεν τὰ ἀγαθὰ τῆς ζωῆς ή μᾶς ὠθεῖ εις ὑπέρμετρον ἀπόλαυσιν ὑλικῶν ἀγαθῶν με τὴν ιδέαν ὅτι αὐρίον θὰ ἀποθάνωμεν. Ἐτσι τὸ συναίσθημα ανασφάλειας εἶναι ἀληθινὸς ἐφιάλτης στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου τῆς ἐποχῆς μας. Τὸ συναίσθημα ανασφάλειας ὠθεῖ πολλὰ άτομα εις ἐγκληματικές πράξεις. Διὰ τοῦτο θὰ ἦτο ὠφέλιμον νὰ ἐξετάσωμεν πῶς δυνάμεθα νὰ ἐξουδετερώσωμεν τὸ συναίσθημα ανασφάλειας μετατρέποντας αὐτὸ εἰς συναισθημα ἀσφάλειας.

Ἡ αἰτία τῆς παραγωγῆς τοῦ συναισθήματος ανασφάλειας εἶναι ἀτομική εἰς κάθε ἀνθρώπον. Ἐάν ἕνας ἀνθρώπος ἐτοποθέτησε τὴν ἀσφάλειάν του εἰς τὸν πλοῦτον, αὐτὸς θὰ θεωρήσῃ τὸν ἑαυτὸν του χαμένον ἔάν χάσῃ τὰ πλούτη του. Τὸ παιδί, πού ἔχει ὑπερβολικὴν ἐξάρτησιν ἀπὸ τοὺς γονεῖς, θὰ αἰσθανθῇ τὸ ὀδυνηρὸν αὐτὸ συναίσθημα τῆς ανασφάλειας, ὅταν τοὺς ἴδῃ νὰ μαλώνουν ή νὰ πεθάνουν. Ἐπίσης ὅταν ἕνας ἀνθρώπος συνέδεσε τὴ ζωὴ του μ' ἕνα προσφιλὲς δι' αὐτὸν πρόσωπον θὰ καταληφθῇ ὑπὸ τοῦ συναισθήματος τούτου, ὅταν τὸ χάσῃ. Τὸ ἴδιον θὰ συμβῇ εἰς ἀνθρώπον, πού ἔζησε πολὺ στενά με ὠρισμένον περιβάλλον. Ὁ φιλόδοξος, πού ἐτοποθέτησε τὴν ἀσφάλειάν του εἰς τὴν διατήρησιν τῆς δόξης ὠρισμένου ἀξιώματος, ή εἰς τὰς νεανικὰς ἀπολαύσεις, πολὺ σύντομα θὰ ἀπογοητευθῇ.

Τὸ πρόβλημα λοιπὸν τῆς διατηρήσεως διαρκούς συναισθήματος ἀσφάλειας εἰς τὴν ζωὴν ἀνάγεται εἰς τὸ νὰ εὐρωμεν, πού, εἰς ποῖον στήριγμα, πρέπει νὰ τοποθετήσωμεν τὴν ἀσφάλειάν μας. Τὸ στήριγμα αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ εὐρίσκειται ἔξω ἀπὸ μᾶς, ἀλλὰ μέσα μας, εἴναι ἐσωτερικὸν καὶ ὄχι ἐξωτερικόν. Τὸ στήριγμα αὐτὸ τῆς ἀσφάλειας μας εἶναι ἡ αὐτοπεποίθησις, ή ἐμπιστοσύνη

εἰς τὸν ἑαυτὸν μας. Ἐκεῖνος, πού ἔχει αὐτοπεποίθησιν, θεωρεῖ τὸν ἑαυτὸν του ἰκανὸν νὰ ὑπερπηδῇ πολλὰ ἐμπόδια, πού παρουσιάζονται στὴ ζωὴ του. Δεικνύει πάντοτε θάρρος, δὲν τὰ χάνει πρὸ τῶν δυσκολιών. Πιστεύει ὅτι αἱ δυσκολίαι ἔγιναν διὰ νὰ τὰς ὑπερνικήσωμεν και ἰσχυροποιήσωμεν τὸν χαρακτήρα μας. Ὁ ἔχων αὐτοπεποίθησιν εἰς στιγμὰς κινδύνου δὲν σταυρώνει τὰ χέρια του, αὐτὲ ἀρκεῖται νὰ παρακαλῇ τὸν Θεὸν νὰ τὸν σώσῃ ἀλλ' ἔχων ὑπ' ὄψιν του τὸ ρητὸν «σὺν Ἀθηνᾶ καὶ χεῖρα κίνει» προσπαθεῖ νὰ βοηθήσῃ πρῶτα ὁ ἴδιος τὸν ἑαυτὸν του, διὰ νὰ τὸν βοηθήσῃ καὶ ὁ Θεὸς κατόπιν.

Δὲν ἀρκεῖ ὅμως νὰ ἔχῃ τις αὐτοπεποίθησιν ή ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν ἑαυτὸν του διὰ νὰ ἔχῃ διαρκῶς ἀσφάλειαν. Ἐπειδὴ ζῇ μέσα εἰς κοινωνίαν ἀνθρώπων ή ἀσφάλειά του ἐξαρτᾶται καὶ ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς ἐκάστου ἀνθρώπου πρὸς τοὺς ὁμοίους του. Ἐάν ἕνας ἀνθρώπος πιστεύῃ ὅτι οἱ ἄλλοι ἀνθρώποι εἶναι ἐχθροὶ του, τότε θὰ περιμένῃ κάποιο κακὸ ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Ἡτοι δὲν θὰ ἔχῃ ἀσφάλειαν. Ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς θὰ εἶναι ἐπιφυλακτικὸς, καχύποπτος καὶ ἔστω νὰ λάβῃ μέτρα ἀμύνης καὶ ἐπιθεσεως κατὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Διὰ νὰ ἔχῃ διαρκῆς συναίσθημα ἀσφάλειας πρέπει νὰ ἔχῃ ἐμπιστοσύνην καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Νὰ φέρεται πρὸς τοὺς ἀνθρώπους σὰν νὰ εἶναι ὅλοι καλοὶ. Ἡ ἐμπιστοσύνη εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους εἶναι ἐμπιστοσύνη εἰς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, πού ἐπλάσθη διὰ νὰ ζῇ ἀρμονικὰ με τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Εἶναι ἐμπιστοσύνη εἰς τὴν Θείαν Πρόνοιαν, εἰς τὸν πλάστην μας Θεὸν, πού μᾶς εἶπε πῶς εἴμεθα τέκνα του, συνεπὲς ἀδελφοὶ μεταξύ μας. Ἐκεῖνος πού ἔχει ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς ἀνθρώπους συνάπτει εὐκόλως φιλικὰς σχέσεις με αὐτούς, τοὺς βοηθεῖ ἢ δὲ ἀνάπῃ ἔξω βάλλει τὸν φόβον. Ὅποιος λοιπὸν ἀγαπᾷ δὲν φοβεῖται τοὺς ἀνθρώπους δηλ. δὲν ἔχει συναίσθημα ανασφάλειας. Ὅθ συναντήσῃ βεβαίως εἰς τὴν ζωὴν του καὶ μερικὸς ἀνθρώπους, πού δὲν θὰ μπορῇ νὰ τοὺς πῇ καλοὺς, ἀλλὰ δὲν θὰ τοὺς θεωρῇ κακοὺς, ἀλλ' ὡς ἀνθρώπους, πού σφαλλονται ὡς πρὸς τὴν μέθοδον τῆς ζωῆς. Αὐτοὶ ἐσφαλμένως ἐπίστευσαν ὅτι οἱ ἄλλοι ἀνθρώποι εἶναι ἐχθροὶ των καὶ συμπεριφέρονται ὡς πρὸς ἐχθρούς. Ἡμεῖς πρὸς τοὺς καμῶμε μετὰ τὴ συμπεριφορὰ μας νὰ ἀλλάξουν στάσιν.

Ἀνακεφαλαιοῦντες λέγομεν: Διὰ νὰ ἔχωμεν διαρκῆς συναισθημα ἀσφάλειας πρέπει νὰ ἔχωμεν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν ἑαυτὸν μας καὶ εἰς τοὺς ἄλλους.

ΑΡΧΑΙΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΟΤΑΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΝΟΣ

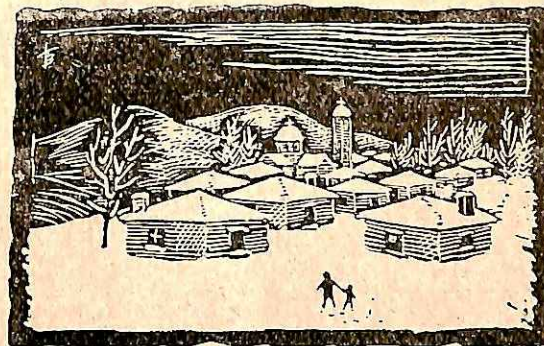
Ὁ μέγας γλύπτης Πολύκλειτος, πού ἔζησε κατὰ τὸν 5ον αἰῶνα π.Χ., γιὰ νὰ δώσῃ ἕνα καλὸ μάθημα στοὺς συμπολίτας του, ἀποφάσισε νὰ κατασκευάσῃ δύο γλυπτικά ἔργα.

Τὸ ἕνα τὸ ἔκανε σὲ μέρος κρυφὸ τοῦ ἐργαστηρίου του, τὸ δὲ ἄλλο φανερὰ καὶ ὅτι ὁ καθένας τοῦ ἔλεγε, ἀμέσως τὸ δεχόταν καὶ ἔκανε τὶς τροποποιήσεις. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ὅτι στὸ τέλος κατασκευάσεν ἕνα τερατούργημα, πού ὅσοι τὸ ἔδλεπαν γελοῦσαν. Ἐνῶ τὸ ἄλλο ἔργο, πού εἶχε φιλοτεχνήσει μόνος του, ὅλοι τὸ ἐθαύμαζαν καὶ τὸ ἐπαινοῦσαν.

Τότε ὁ Πολύκλειτος τοὺς λέγει: «Αὐτὸ τὸ ἔργο, πού σεῖς ἐπαινεῖτε καὶ θαυμάζετε, εἶναι δικό μου, διότι τὸ κατασκευάσα χωρὶς νὰ ζητήσῃ τὴ γνώμη κανενὸς ἀπὸ σᾶς, ἐνῶ ἐκεῖνο, πού τὸ κατηγορεῖτε καὶ τὸ βρίσκετε τώρα γελοῖο, εἶναι τὸ δικό σας ἔργο, ἀφοῦ σεῖς, ἕνας - ἕνας μοῦ ἐδώσατε τὶς ὑποδείξεις σας γι' αὐτό».

ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΧΕΙΜΩΝΙΑΣΕ

Τὸ χωριό μας ἄσπριζε.

Τελείωσε πιά τὸ φθινόπωρο. Εἶναι ἔτοιμο νὰ παραδοθῇ στὸν γέρο - χειμῶνα. Νάτος πού ἔρχεται ἄσπρος ἄσπρος, φλώρος φλώρος.

Πρῶτος τὸν εἶδε νᾶρχεται ὁ Καλόγιαννος. Ὁ χειμῶνας τὸν ἔχει τραγουδιστὴ του. Γι' αὐτὸ πρῶτ - πρῶτ σκάλασε στὴ γυμνὴ λεύκα, δοκίμασε λίγο τὴ φωνή του καὶ ὕστερα τὸ διαλάλησε με περηφάνια.

«Τὸ μάθατε; Τ' ἀκούσατε; Τὸν εἶδατε; Ἐρχεται ὁ γέρο χειμῶνας. Νὰ τὰ βουνὰ γέμισαν ἀπὸ τὰ ἄσπρα του κοπάδια. Σὲ λίγο τὸν ἔχουμε ἐδῶ. Τὸ καὶμένο τὸ φθινόπωρο δὲν θὰ προφτάσῃ νὰ φύγῃ. Ὅθ τὸ θάψῃ κάτω ἀπὸ τὰ χιόνια του. Ντυθῇτε τὰ χοντρά σας τὰ ρούχα καὶ ἐλάτε νὰ τὸν περιμένουμε.

Ἡ λεύκα κούνησε χαρούμενη τὰ γυμὰ κλαδιά της. Ὑστερα ἀπὸ λίγη ὥρα θάμοιαζε σὰν ἀνθισμένη ἀμυδαλιά.

Τὸ πουλὶ ὁ τσιόνης πῆρε τὴν εἰδησι τοῦ καλόγιαννου, ἀνέβηκε σὲ μιὰ μικρούλα τριανταφυλλιά, πούχε τὸ χάρισμα στὸ ἔμπα τοῦ χειμῶνα νὰ βγάξῃ κάτι κόκκινα τριαντάφυλλα, σήκωσε τὴ φωνίτσα του καὶ εἶπε:

«Τσιών... Τσιών». Σὰ νὰ ἔλεγε. «Ἐρχεται. Ἐρχεται».

Τὰχ τὸ ἀκούσε κανένας. Πῆγε στὸ παραθύρι τῶν παιδιῶν καὶ τοὺς ξαναφώνασε. «Τσιών... τσιών».

Ἦθελε νὰ πῇ: «Λάμπη, Λάμπη, ξύπνα. Ἐρχεται ὁ χειμῶνας. Σπάσε τὶς παγίδες σου. Δὲν θὰ με γελάσῃς ἐφέτος νὰ με πιάσῃς. Ὑστερα εἴμαστε καὶ φίλοι. Ὑποσχέθηκες πῶς δὲν θὰ με ξαναπειράξῃς. Δὲν εἶναι ἔτσι; Τσιών τσιών...».

Τὰ παιδιὰ βγήκαν ἔξω. Ἀλήθεια ὁ χειμῶνας εἶχε ἔλθει πιά. Νὰ τὸ πρῶτο χιόνι. Ἀσπρες πολλές, μικρὲς πολλὲς μικρὲς πεταλούδιτσες στριφογύριζαν στὸν ἀέρα. Πῆγαιναν δῶθε κεῖθε καὶ λευκαῖναν ὅλο καὶ περισσότερο τὴν πλάση, πού φορούσε μιὰ σὰ νυφιάτικη στολή.

Τὸ χωριὸ μας, ἡ Δαφνούλα, ἄσπριζε σὰ νὰ τὸ εἶχαν πάρει τὰ γηρατειά. Τὸ λαγκαδι δὲν ἀκουγόταν. Παντοῦ σιωπὴ. Τὰ δέντρα ἄσπρισαν καὶ αὐτά. Τὰ λίγα ἔντομα καὶ τὰ ζουζούνια κουλουριάζονταν ὅλο καὶ

ΒΑΣ ΜΑΚΗΣ

πιὸ βαθειά. Ὁ λαγὸς φώλιασε κάτω ἀπὸ τοῦφω - τοὺς θάμνους.

Ὑστερα ἀπὸ ὥρα ή Ἀνθούλα, ή ἀδελφὴ τῶν παιδιῶν, βγήκε ἔξω νὰ τὰ φωνάξῃ νὰ γυρίσουν στὸ σπίτι γιὰτὶ ἔκανε κρῦο. Μὰ πού νὰ ἀκούσουν τὰ παιδιὰ. Τὸν χιονάνθρωπο ποῖος θὰ τὸν ἔκανε;

Ἡ Ἀνθούλα δὲν βᾶσταξε καὶ αὐτὴ. Πῆγε πῆρε μιὰ κόκκινη σκουφίτσα καὶ ἤρθε νὰ τοῦ τὴ φορέσῃ

στραβά.

Χειμῶνιασε πιά. Τὸ τζάκι ἀναμμένο στὴ γωνιά. Τὰ πουρναρίσια ξύλα τρίζουν καὶ φωνάζουν. Κράκ κράκ. Οἱ νύχτες μεγάλωσαν. Ὅλοι τώρα μαζεμένοι γύρω ἀπὸ τὴ φωτιά. Οἱ Δαφνουλιάτες εἶναι εὐτυχισμένοι. Ἐτσι τὸ λέει καὶ ή παροιμία. «Ὁ καλὸς ὁ νοικοκύρης τὸν χειμῶνα χαίρεται». Ἐχουν ἀποθηκιάσει ὅτι τοὺς χρειάζεται τὸν χειμῶνα καὶ τώρα ἡσυχοὶ ξεκουράζονται σὰν τὰ με-

ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Η ΚΥΑΝΗ ΚΑΙ Ο ΑΝΑΠΗΣ

Α. ΜΕΤΑΞΗ

Ἐκεῖ στὴν Σικελία — ἑλληνικὸ νησί στὴν παλιὰ ἐποχή, — δύο ποταμοί, ή Κυανὴ καὶ ὁ Ἀνάπης ἐνώνονται λίγα χιλιόμετρα πέρα ἀπὸ τὶς ἀκτὲς καὶ χύνονται μαζί, ἀπὸ τὸ ἴδιο στόμιο στὴ θάλασσα...

Καὶ τὰ δύο ποτάμια ἦταν μιὰ φορὰ ἀγαπημένο ἀντρώγυνο. Ὁ Ἀνάπης καὶ ή Κυανὴ ή ὅποια μάλιστα ἦταν φίλη τῆς Περσεφόνης τῆς θυγατέρας τῆς Δήμητρας, πού ἄρπαξε ὁ Πλούτων καὶ τὴν ὠδήγησε ζωντανή στὸν Ἀδῆ...

Ζούσαν πολὺ ἀρμονικὰ ὁ Ἀνάπης καὶ ή Κυανὴ ή ὅποια εἶχε πολλές φορές τὴν εὐκαιρία νὰ κάνῃ παρέα με τὴν Περσεφόνη καὶ νὰ περπατοῦν στὰ δάση κουβεντιάζοντας. Σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς περιπάτους των αὐτοὺς παρουσιάστηκε μπροστά τους ὁ Πλούτων με κακοὺς σκοπούς!...

Οἱ δύο γυναῖκες θέλησαν ν' ἀντισταθοῦν, μὰ ὁ Πλούτων πιὸ χεροδύναμος ἀπώθησε τὴν Κυανὴ καὶ ἄρπαξε σφιχτὰ στὰ χέρια του τὴν Περσεφόνη...

Ἡ Κυανὴ ἐπέτιμψε μετὰ τὴν πικρὰ λόγια τὸν Πλούτων, καὶ προσπαθοῦσε νὰ ἀποσπᾷ ἀπὸ τὰ χέρια του τὴν Περσεφόνη, πού ζητοῦσε τὴ βοήθειά της!...

Μὰ τὸ μόνο πού κατάφερε ἦταν νὰ ἀποσπᾷ ἀπὸ τὴ μέση τῆς ἀγαπημένης τῆς φίλης, τὴ ζώνη της...

Στὸ μεταξύ ὁ Πλούτων εἶχε κά-

λίσσια. Πόσο δίκην εἶχε ὁ Κρυστάλλης πού ἀρχίζει ἔτσι ἕνα τραγούδι του.

Καλοτυχοὶ μου χωριανοὶ ζηλεύω τὴ ζωή σας.

Στὸ σπίτι τοῦ Λάμπη ἔχουν νυχτέρι ἀπόψε. Ἡ μάνα τοὺς διηγῇ - ἔθηκε ἕνα παραμῦθι. Ὁ πατέρας τους εἶπε πῶς πέρασαν στὰ βουνὰ τότε πού πολεμοῦσαν νὰ ἐλευθερωθοῦν. Ἡ Ἀνθούλα εἶπε τὴν ἱστορία τῆς βασιλοπούλας. Ὑστερα εἶπαν καὶ ἕνα τραγουδάκι. Μετὰ ἄρχισαν νὰ λένε μερικὰ αἰνίγματα. Ξέρετε ἐσεῖς αἰνίγματα μικροὶ μου φίλοι; Νὰ σὰς ἀκούσω.

Ἡ Ἀνθούλα πῆρε μιὰ κόκκινη σκουφίτσα...

Ἐτσι μονάχα σὰν τὰ παιδιὰ τῆς Δαφνούλας θὰ περάσωμε καλὸν χειμῶνα.

ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Η ΚΥΑΝΗ ΚΑΙ Ο ΑΝΑΠΗΣ

Α. ΜΕΤΑΞΗ

μει φτερά! Τὸν εἶχε καταπῆρ ή Γῆ καὶ βρισκόταν μετὰ τὴν Περσεφόνη στὰ σκοτεινὰ βασιλεία του.

Ἡ Κυανὴ ἔκλαψε πικρά... Καὶ ἀπὸ τὰ πολλὰ δάκρυά της μεταβλήθηκε σὲ ποτάμι.

Ὁ Ἀνάπης σὰν ἔμαθε κι αὐτὸς τὴν τραγικὴ περιπέτεια τῆς Περσεφόνης καὶ τὸ τέλος τῆς ἀγαπημένης του συντρόφου ἔκλαψε κι ἐκεῖ - ος πικρά... Σὲ λίγο μεταβλήθηκε κι' αὐτὸς σὲ ποτάμι, πού ἐστριψε τὴν κοίτη του καὶ συνάντησε τὴν ἀγαπημένη γυναῖκα του!...

Ἀπὸ τότε ἐνώνουν ἀγαπημένοι οἱ δύο ποταμοὶ τὰ νερά τους, πού χύνονται γαλήνια στὴ θάλασσα, σχηματίζοντας στὸ διάβα τους γραφικὲς ὄχθες...

Μονάχα ὅταν θυμηθοῦν τὴ βάνουση ἀπαγωγή τῆς Περσεφόνης λυποῦνται, τὰ νερά τους ἀπὸ τὰ νέα δάκρυα φουσκώνουν καὶ κατακυλῶν με ὀρμὴ πρὸς τὴ θάλασσα ἀφήνοντας νὰ ἀκουσθῇ ὁ θρήνος τους γιὰ τὸν ἄδικο χαρὸ τῆς Περσεφόνης.

Ἡ Κυανὴ ἀναλύθηκε σὲ δάκρυα.

Τὰ Κάστανα

Τὰ κάστανα, πού τόσον ἀρέσουν στὰ παιδιὰ, δὲν εἶναι μόνο νοστιμώτατα ἀλλὰ καὶ ὠφελιμώτατα.

Ἐκτὸς τῶν ἄλλων περιέχουν καὶ βιταμίνες Α καὶ C, ιδιαίτερα κατὰλληλες γιὰ τὰ παιδιὰ, καὶ οἱ θερμίδες τους εἶναι τριπλάσιες ἀπὸ τῆς πατάτας.

Ὡμὰ ὅμως εἶναι δυσκολοχώνευτα. Πρέπει νὰ εἶναι καλοψημένα ή καλοβρασμένα.

ΑΡΑΒΕΣ ΚΑΙ ΒΙΚΙΓΚΣ

ΝΙΚ. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ

Τὰ ξερευνητικά ταξίδια του Πυθέα του Μασσαλιώτη και του Νεάρχου έδωσαν στους αρχαίους σημαντικές και αρκετά ακριβείς πληροφορίες για χώρες, που βρίσκονταν αρκετά μακριά από την περιοχή της Μεσογείου και τους λαούς, που κατοικούσαν σ' αυτές.

Με τις κατακτήσεις επίσης του Μεγάλου Αλεξάνδρου έγιναν γνωστές, και μάλιστα με πολλές λεπτομέρειες, οι χώρες, που έκυριευσε ο μεγάλος εκείνος κατακτητής και έκπολιτιστής, ο οποίος κατέλαβε όλη τη σημερινή Μ. Ασία, τὸ Ἰράν, τὸ Ἰράκ, τὸ Ἀφγανιστάν και Βελουτχιστάν και έφθασε μέχρι τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ.

Οι διάδοχοι όμως του Μ. Αλεξάνδρου και αργότερα οι Ρωμαίοι, που έδημιούργησαν μιὰ από τις μεγαλύτερες αυτοκρατορίες του κόσμου, δεν μπορούμε να πούμε πως έσυνεχισαν τις έπιστημονικές ξερευνησεις άγνωστων χωρών και θαλάσσιων, όπως ο Πυθέας και ο Νεάρχος.

Είναι βέβαια αλήθεια, ότι οι Ρωμαίοι συγγραφείς, που έγραψαν την ιστορία των κατακτητικών Ρωμαϊκών πολέμων μὰς δίνουν πολύτιμες και λεπτομερείς πληροφορίες για τις χώρες και τους λαούς, που υπέταξαν.

Για τις περιοχές όμως, που βρίσκονταν πέρα από τὰ όρια της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, οι πληροφορίες, που μὰς δίνουν, είναι σχεδόν τελείως φανταστικές.

Οι Έλληνες και οι Ρωμαίοι ήξεραν—για να φέρουμε ένα παράδειγμα—πως στα βάθη της Ανατολικής Ασίας υπήρχε ή χώρα των «Σηρών», που κατασκεύαζαν τὸ μεταξί και άπ' όπου έρχονταν στην Εύρωπη με καραβάνια τὰ μεταξωτά ύφασματα. «Η χώρα αυτή είναι θαυ-

μαστή, μὰς λέει ο ρωμαίος συγγραφέας Πλίνιος, και για τὸ μαλλι που βγαίνει από τὰ δένδρα της. Τὸ μαλλι αυτό είναι χνουδι τὼν φύλλων, τὸ μαζεύουν οι γυναίκες, τὸ κλώθουν και ύφανίζουν τὰ μεταξωτά ύφασματα». Ένας άλλος Ρωμαίος συγγραφέας ισχυρίζεται «πὼς τὸ μαλλι αυτό κατασκευάζεται από τὰ φύλλα ειδικῶν δένδρων, άφου πρώτα τὰ μουσκεύουν στο νερό».

Έτσι οι Εύρωπαίοι άγνοούσαν τί είναι και πως κατασκευάζεται τὸ μεταξί, άσπου ο αυτοκράτορας του Βυζαντίου Ιουστινιανὸς κατώρθωσε να μάθη τὸ μυστικό του. Έστειλε δυο καλοήγηρους στην Κίνα, οι όποιοι, άφου έμαθαν πὼς παράγεται τὸ μεταξί, γύρισαν στο Βυζάντιο φέρνοντας μαζί τους μέσα στα κουφωμένα ραβδιά τους σπόρο μεταξοσκώληκα. Και τούτο γιατί οι «Σήρες», οι παλαιοί Κινέζοι δηλαδή, έτιμωρούσαν με θάνατο όποιον έπιχειρούσε να φύγει από τη χώρα τους παίρνοντας μαζί του αυγά μεταξοσκώληκα.

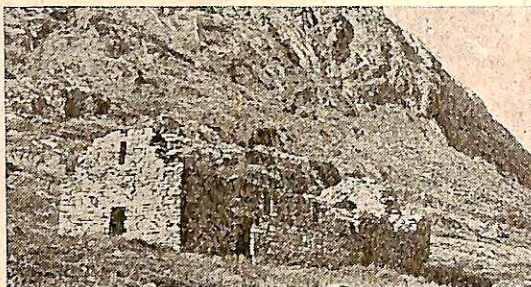
Ο σκοπὸς δηλ. του ταξιδιού των δυο εκείνων καλογήρων σε μιὰ τόσο μακρινή χώρα ήταν καθαρά έμπορικὸς και οικονομικὸς και όχι ξερευνητικός. «Ηθελαν να μάθουν «τὸ μυστικό τῆς μεταξί». Και όταν τὸ έμαθαν, γύρισαν στην πατρίδα τους, χωρίς να δώσουν, φαίνεται, καμμιὰ άλλη πληροφορία για τη μακρινή χώρα της Ανατολής, που είχαν έπισκεφθί.

Ξερευνητὲς λοιπὸν στη ρωμαϊκή και βυζαντινή εποχή δεν έχομε. Ἰσως θα μπορούσε να θεωρηθῇ ὡς ξερευνητὴς ένας άλλος Έλληνας καλόγηρος από την Αλεξάνδρεια, ο Κοσμάς ο Ἰνδικοπλεύστης, που έζησε κατὰ τὸν ΣΤ' αἰώνα. Αὐτός, πρὶν φορέσει τὸ καλογερικὸ σχήμα, έταξίδεψε για έμπορικές του ύποθέσεις στην Αραβία και την Ανατολική Αφρική. Στὰ βιβλία, που έγραψε μετὰ τὸ γυρισμό του, δεν μὰς εκθέτει μόνο ὅσα είδε ο ἴδιος, αλλά παίρνει πληροφορίες και από άλλους συγγραφείς, άκόμη και από τὴν Αγία Γραφή.

Εκείνοι που έκαμαν σπουδαία ξερευνητικά ταξίδια κατὰ τὸ μεσαίωνα ήταν δυο άλλοι λαοί: οι Αραβες και οι Βίκιγκς. Οι Αραβες, με τη μελέτη των έργων των αρχαίων Έλλήνων σοφῶν, είχαν γίνει περιφημοί άστρονόμοι και μαθηματικοί. Πολλοί άπ' αὐτοὺς έταξίδεψαν κατὰ τὸν Η' και Θ' αἶωνα στis Ἰνδίες και τὴν Κίνα, άπ' όπου έφεραν πολύτιμες παρατηρήσεις και

πληροφορίες. Ένας άπ' αὐτοὺς, ο Σουλείμάν, έταξίδεψε ὡς έμπορος στis Ἰνδίες. Διαπλέοντας τὸν Ἰνδικὸ ὠκεανὸ έκινδύνεψε να πνιγῇ από ένα φοβερό τυφῶνα.

Όταν έφθασε στis Ἰνδίες τὸν έκυριεύσε φρίκη, βλέποντας τη μαγία, που είχαν οι Ἰνδοί, για τὰ τυχερά παιγνίδια. Τὸ πάθος των για τὸ παιγνίδι ήταν τόσο δυνατό, ὡστε, όταν δεν είχαν τίποτε άλλο να στοι-

Ερείπια Χριστιανικής Ἐκκλησίας τοῦ 12ου αἰῶνος στη Γροιλανδία.

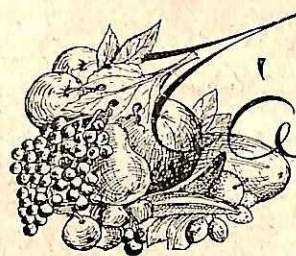
χηματίσουν, έστοιχημάτιζαν άκόμη και τὰ δάχτυλά τους. Στὴν περίπτωσι αὐτὴ κοντὰ στους παίκτες υπήρχε ένα δοχείο με ζεματιστὸ λάδι. Ο χαμένος ήταν υποχρεωμένος να αφήσει να τοῦ κόψουν ένα ή περισσότερα δάχτυλα με τὸ τσεκούρι, και κατόπι βουτούσε τὸ πληγωμένο μέρος του χεριού του στο ζεματιστὸ λάδι, για να καυτηριάσει τὴν πληγή και να σταματήσει τὴν αἱμορραγία.

Ένας άλλος Αραβ ξερευνητής, ο Ἰμπν Βαχάμπ, έταξίδεψε στην Κίνα. Ενδιαφέροντες είναι οι πληροφορίες, που μὰς δίνει για τὴν άπονομή της δικαιοσύνης στην πανάρεχαια αὐτὴ χώρα κατὰ τὴν εποχή εκείνη. Έξω από τὴν πόρτα κάθε διοικητῆ έπαρχίας υπήρχε μιὰ άσημένια καμπάνα. Όποιοι ήταν άδικημένος, έπήγαινε έξω από τὸ σπίτι του διοικητῆ, χτυπούσε τὴν καμπάνα, και ο διοικητῆς ήταν υποχρεωμένος να τὸν δεχθῇ άμέσως, να άκούσει τὰ παράπονά του και να τοῦ άποδώσει τὸ δικαίό του. Ἄν ὅμως ή καταγγελία άποδεικνυόταν ψευτική, τότε ο μνηστὴς έτιμωρεῖτο πολὺ άστυρά.

Από τὴν εποχή αὐτή, δηλ. από τὸ 800—900 μ. Χ., οι Αραβες δεν έπαψαν να ταξιδεύουν στη μακρινή Ανατολή και να φέρνουν διαρκῶς νέες πληροφορίες για τις χώρες και τους λαούς της περιοχής εκείνης.

Τις πληροφορίες των διαφόρων Αράδων και άλλων παλαιότερων ξερευνητῶν τις έμάζεψαν δυο άλλοι Αραβες συγγραφείς, ο Έντρισι και ο Γιακούτ, σε ειδικὰ βιβλία. Τὰ βιβλία αὐτὰ μεταφράστηκαν στis Εύρωπαϊκές γλώσσες και έδιαβάζονταν με περιέργεια και ένδιαφέρον από τους Εύρωπαίους.

Ο άλλος λαός, που έδωσε κατὰ τὸ μεσαίωνα σπουδαίους ξερευνητὲς, ήταν οι Βίκιγκς. Αὐτοί κατοικούσαν σε μιὰ από τις βορειότερες χώρες (Συνέχεια στὴ σελ. 22)

φρούτα

Κ. ΖΕΥΓΑ

Μιά από τις υγιεινότερες και ευχαριστότερες τροφές, που προσφέρει ή φύσις στὸν άνθρωπο είναι τὰ φρούτα. Και τὰ προσφέρει σε τόσο διαφορετικές μορφές, χρώματα, γεύσι, άρώμα!

Σ' όλον τὸν κόσμο παράγονται 2.000 περίπου είδη φρούτων και στην πατρίδα μὰς παράγονται τὰ περισσότερα και έκλεκτοτερα. Τὸ κλίμα της Ελλάδας είναι από τὰ πλέον ευνοϊκά.

Περισσότερο άπ' όλους τούς καρπούς της γῆς, τὰ φρούτα έχουν άνάγκη από τὸν ήλιο για ν' άποκτήσουν όλα τὰ στοιχεία, που τὰ κάνουν τόσο ευχάριστα και υγιεινά. Οι βιταμίνες, ή ζάχαρι, ή ιδιαίτερη γεύσι κλπ. χαρακτηριστικά, που περιέχουν δημιουργούνται με τὸν ήλιο. Και είναι αλήθεια να μὲν κανείς έκστατικός πὼς, ενώ όλα τὰ δένδρα ρουφούν από τη γῆ τις ίδιες σχεδόν τροφές, παράγουν τόσο διαφορετικὸς καρπούς. Είναι τὰ φύλλα, τὰ μυστηριώδη χημικά έργαστήρια, που παραλαμβάνουν τούς χυμούς, που στέλνουν οι ρίζες και τούς έπεξεργάζονται με τη βοήθεια του ήλιου, του φωτός και τούς μεταβάλλουν, από άνόργανα στοιχεία, που είναι, σε ὀργανικές ουσίες. Και αὐτὸ που κάνουν τὰ δένδρα και τὰ φυτὰ γενικά, δεν κατώρθωσε να κάνει ο άνθρωπος παρ' ὅλη τη σοφία, που νομίζει, πὼς έχει.

Ενώ ὅπως στην αρχὴ γράφω ο τόπος μὰς είναι από τούς πιο κατάλληλους να παράγῃ έκλεκτὰ φρούτα, παρατηρούμε στην αγορά ότι έχομε τὰ χειρότερα.

Από που έρχεται αὐτὸ τὸ κακό; Ἀπλούστατα από τὴν πηγή, δηλ. τὸν παραγωγὸ και τὸν έμπορο, που αγοράζει από τὸν παραγωγὸ και συσκευάζει και μὰς τὰ φέρνει στην αγορά. Ο πρώτος σπανίως ραντίζει τὰ δέντρα του για να προλάβῃ άρρώστειες και έντομα και ποτὲ σχεδόν δεν άραιώνει τὰ φρούτα, που έχουν δέσει, ὡστε να μένουν λιγότερα και να μεγαλώσουν. Έτσι βλέπομε στην αγορά τὰ φρούτα τρύπια από σκουλήκια και μικρά και ζαρωμένα, που δεν σου κάνουν ευχαρίστησι να τὰ δῆς και ὀρεξι να τὰ φᾶς. Σχεδόν τὸ ένα τέταρτο της παραγωγῆς μὰς σε φρούτα καταστρέφονται από έντομα και άλλες άρρώστειες, που μπορούσε να γλυτώσει, αν οι παραγωγοί ρωτούσαν

τούς γεωπόνους και έκαναν ὅ,τι τούς έλεγαν. Όσοι παραγωγοί αφήνουν όλα τὰ φρούτα, που δένει τὸ δέντρο, πρὸ πάντων όταν δένει πολλά, πιστεύοντας πὼς θα πάρουν περισσότερες ὁκάδες, κάνουν μεγάλο λάθος, γιατί οι καρποί θα μείνουν μικροί

Από τὴν αρχαία μυθολογία

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ

ΓΛ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ

Κάποτε ένας από τούς Τιτάνες, ο Ἰαπετός, παντρεύτηκε μιὰ ὁμορφὴ νύμφη του ὠκεανού, τὴν Κλυμένη. Παιδιά του Ἰαπετοῦ και της Κλυμένης είναι ο Προμηθέας και ο Ἐπιμηθέας. Τὰ δυο παιδιά ήταν πολὺ διαφορετικά άναμεταξύ τους: Ἀμυαλὸς ο Ἐπιμηθέας, προνοητικός και έφευρετικός ο Προμηθέας.

Όταν μεγάλωσε ο Προμηθέας πήρε χῶμα από τη γῆ τὸ άνακάτεψε με νερό και έπλασε ανθρώπους, έχοντας σαν υπόδειγμα τούς θεούς. Για να γίνῃ τελειότερο τὸ έργο του παρακάλεσε τη θεά Ἀθηνά να τὸν βοηθήσει. Θέλοντας ὕστερα να κάνει ευτυχισμένους τούς ανθρώπους, τούς έδωσε τη χρῆσι της φωτιάς, έπειδὴ θὰ τούς ήταν άπαραίτητη για τὴ ζωὴ τους. Δεν τοῦ έφτασε ὅμως μονάχα αὐτὸ αλλά και κάτι άλλο σοφίστηκε άκόμη. Παρακάλεσε τούς Σατύρους να συγκεντρώσουν όλα τὰ δεινά, που θα μπορούσαν να ταραξουν τὴν ευτυχία των θνητῶν και να τὰ κλείσουν μέσα σ' ένα πιθάρι. Τὸ πιθάρι αὐτὸ ο Προμηθέας τὸδωσε στὸν άδελφὸ του Ἐπιμηθέα να τὸ φυλάξῃ.

Μόλις ο πατέρας των θεῶν και των ανθρώπων, ο Δίας, πληροφορήθηκε τὰ νέα, ὀργίστηκε πολὺ εναντίον του Προμηθέα, γιατί φοβήθηκε μήπως τυχόν αὐτὰ τὰ καινούργια ζῶα, που λέγονταν άνθρωποι, έκαναν πόλεμο εναντίον του ὅπως κάποτε έκαναν έπαναστάσι εναντίον των θεῶν οι Γίγαντες.

Έκρυψε άμέσως τη φωτιά από τούς ανθρώπους, ὡστε να μὴ μπορέσουν πια να τὴν βροῦν πάνω στη γῆ. Οι άνθρωποι του ήταν τότε πολὺ δυστυχισμένοι. Ἀλλ' ο Προμηθέας με τη βοήθεια της Ἀθηνᾶς βρήκε και πάλι τὸν τρόπο να τὴν παρῇ από τὸν ζῦρανό και να τὴν ξαναδώσει στὸν ανθρώπινο γένος. Ἐπλησίασε πρὸς τὸν Ἥλιο τοῦ άρπαξε κρυφὰ ένα σπινθήρα, κι έκανε πάλι ευτυχισμένους τούς θνητούς. Ἀμα ὅμως ο Δίας είδε πάλι τη φωτιά στη γῆ, κατέλαβε ὅτι ο Προμηθέας τὴν έπῃρε πάλι από τὸν οὐρανὸ και ὀργίστηκε πάρα πολὺ εναντίον του. Διέταξε τότε να τὸν δέσουν σε μιὰ

και έπομένως οι ὁκάδες ίδιες, ή τιμή όμως, που θα πάρουν, θα είναι χαμηλή, γιατί ή ποιότητα δεν θ' αξίζει. Ο έμπορος από τὴν άλλη μεριά κάνει δυο βασικά κακά. Πρώτον από τὸ φόβο του μήπως χαλάσουν τὰ φρούτα στο ταξίδι άν είναι ὠριμα ή για να προφθάσει τὴν αγορά, όταν ὑπάρχει ζήτησις, τὰ κόβει άγούρα και έτσι μένουν ξυνά, στίφια, χωρίς ζάχαρι, χωρίς χῶμα, χωρίς βιταμίνες και καταστρέφονται πιο γρήγορα παρά αν τάκοβε ὠριμα. Δεύτερον άνακατεύει χονδρά, ψιλά, τρύπια, σάπια, με τὰ λίγα καλά κι έτσι τὰ παρουσιάζει ὅλα έλεεινά. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ζημιώνει τρεῖς κατηγορίες ανθρώπων. (Συνεχίζεται)

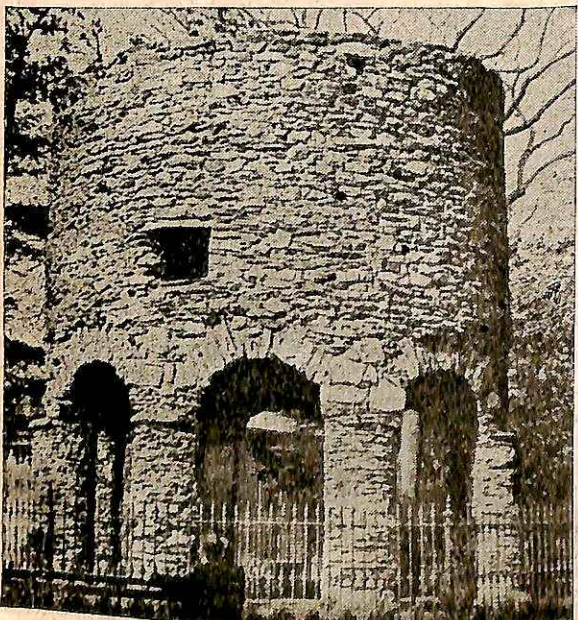
στήλη έπάνω στο ὄρος Κάυκασο και πρόσταξε ένα μεγάλο Ἀετὸ, να κατατρώγῃ ὅλη τὴν ἡμέρα τὸ σηκὸτι του δυστυχισμένου Προμηθέα. Για να είναι μάλιστα ή τιμωρία παντοεινῇ, τὴ νύχτα τὸ σηκὸτι μεγάλωνε κι έτσι τὴν άλλη μέρα τὸ έτρωγε πάλι ο άετὸς και ο Προμηθέας δεν μπορούσε να ὑποφέρει τούς πόνους.

Υστερα ὅμως, από πολλὰ χρόνια, όταν φάνηκε στὸν κόσμο ο Ἡρακλῆς κι ήλθε στα μέρη του Καυκάσου, ξημέρωσε και γι' αὐτὸν ή μέρα της σωτηρίας. Γιατί ο ήμίθεος Ἡρακλῆς, που τόσα κατορθώματα είχε κάνει ὡς τότε, σκότωσε με τὸ τόξο του τὸν μεγάλο άετὸ, που έτρωγε τὰ σπλάγχνα του Προμηθέα σύμφωνα με τὴ θέλησι του Δία, για να μεγαλώσει τὴν ήρωική δόξα του. Έτσι γλύτωσε από τὸ μαρτύριό του τὸν Τιτάν, που τόσο πολὺ υπέφερε για τὴν έξυπνότητι του ανθρώπινου γένους.

Ένας μεγάλος άετὸς κατέτρωγε τὸ σηκὸτι του Προμηθέα.

Ερείπια αρχαίου πύργου στο Νιούπορ ὁ όποιος θεωρεῖται ὡς κτίσμα των Βίκιγκς.

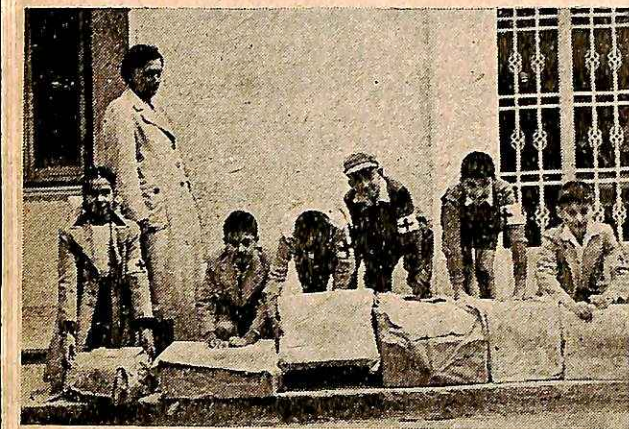
ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ ΤΟΥ Ε. Ε. Σ. Ν.

Έρυθροσταυρίτισσαι Α' Γυμν. Θηλέων Θεσ/νίκης ασκούμεναι εἰς τὰς α' βοηθείας ὑπὸ τῆς ἐθελ. α. ν. δ. Ζ. Καραμπέρη.
Girl Juniors of 1st High School Salonica practising in first aid.

Έρυθροσταυρίται Α' Δημ. Σχολ. Κηφισίας εἰς τὸν σχολ. κήπον.
Juniors of the 1st Elem. School Kifissia, at their school garden.

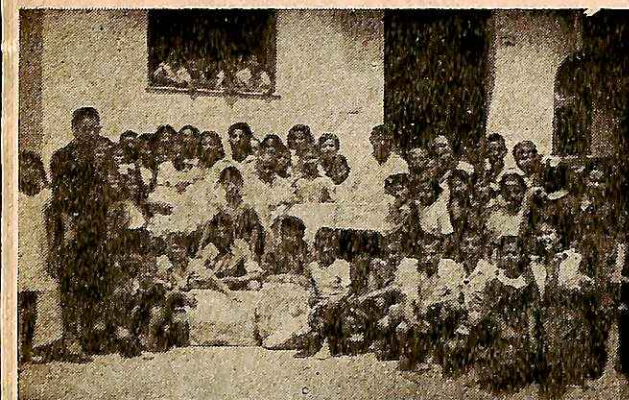

Έρυθροσταυρίται τοῦ 46ου Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν Β' Περιφ. με δέματα διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Γορίτσης Ἰωαννίνων τὸ ὁποῖον υἱοθέτησαν.
Juniors of 46th Elem. School 2nd district Athens with parcels for the Elem. School Goritsa, which they have adopted.

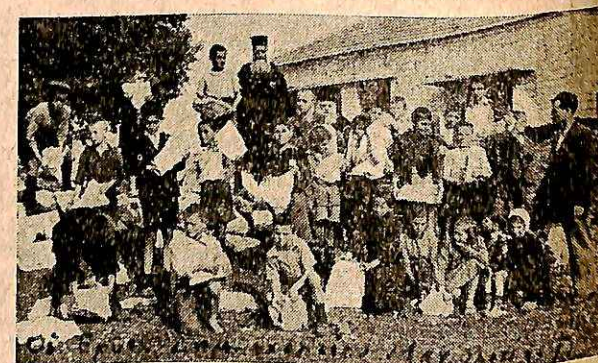
Ἀπὸ τὴν συγκέντρωσιν τῶν Ἑκπαιδευτικῶν τῆς Β' περιφέρειας Δημοτ. Σχολείων Ἀθηνῶν, εἰς τὴν ὁποίαν παρέστησαν καὶ ἑκπρόσωποι τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. Ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ ὁ Πρόεδρος τῆς Τοπικῆς Ἑπιτροπῆς Ε. Ε. Σ. Ν. Ἀττικῆς κ. Μ. Τσαμαδός, ὁ ὁποῖος ἀπηύθυνε θερμὸν χαιρετισμὸν καὶ εὐχαριστίας πρὸς τοὺς Ἑκπαιδευτικούς διὰ τὴν πολύτιμον συνεργασίαν τῶν ὑπὲρ τοῦ ἔργου τοῦ Ε. Ε. Σ. Ν., ἡ Σύμβουλος τῆς Ἑφορείας Κα Ἑλ. Ποταμιάνου, ὁ Ἐπιθεωρητὴς κ. Ἡλ. Βασιλείου καὶ ὁ Γεν. Γραμματεὺς τῆς Ἑφορείας κ. Χρ. Παπαδόπουλος, ὁ ὁποῖος εἰσηγήθη σχετικῶς διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν δραστηριότητα τῶν Ἑρυθροσταυριτῶν εἰς τὰ Σχολεία.

From the meeting of the Educators of 2nd Educ. District for Elementary Schools, Athens. In the photo (from left to right) the President G.J.R.C. Attica Committee Mr. M. Tsamados, G.J.R.C. work, the member G.J.R.C. Committee Mrs. Hel. Potamianou, the school Inspector Mr. Hel. Vassiliou and the General Secretary G. J. R. C. Mr. Chr. Papadopoulos who spoke to them on the more effective activity of the Juniors in the schools.

Έρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Μονοπηγάδου - Θεσ/νίκης, ἰσοπεδώνουν τὴν αὐλὴν τοῦ σχολείου.
Juniors of the Elem. School Monopegathon-Salonica levelling their playground.

Έρυθροσταυρίται 9ου Δη. Σχολ. Καλλιθέας με δώρα διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Λιμνοχωρίου - Φλωρίνης.
Juniors of the 9th Elem. School Kallithea, with parcels for the Elem. School Limnochorion-Florina.

Έρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Μανωλιάσσης - Ἰωαννίνων μεταφέρουν πέτραν διὰ τὴν δεξαμενὴν.
Juniors of the Elem. School Manoliassa-Janina help in the construction of a cistern for their village.

Έρυθροσταυρίται Α' Δημ. Σχολ. Αἰγίνης, ἐκαθάρισαν τὰ πεύκα ἀπὸ τὰς κάμπιες.
Juniors of the 1st Elem. School Aegina rid the pine-trees from the caterpillars.

Έρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Ἀνα Λαψίστης, ἰσοπεδώνουν τὴν αὐλὴν τοῦ σχολείου.
Juniors of the Elem. School Ano Lapcisti, levelling their playground.

Έρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Σουλοπούλου - Κουρέντων, βοηθοῦν εἰς τὴν κατασκευὴν ὕδατοςδεξαμενῆς τοῦ χωρίου.
Juniors of the Elem. School Soulopoulou-Kourontan making a cistern for their village.

Έρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Καρίτσας - Παγωνίου, ασκούμενοι εἰς τὰς πρώτας βοηθείας.
Juniors of the Elem. School Karitsa practising in first aid.

Έρυθροσταυρίται Ἰδιωτ. Σχολῆς Αἰώνιου - Πειραιῶς με δέματα διὰ τὸ Κατ. Δημ. Σχολ. Σουδεῶν Καλαβρύτων «Ἡ Θεοτόκος».
Juniors of the Private School Avlonites Piraeus with parcels for the Sunday School Soudeia-Kalavryta.

Έρυθροσταυρίται τοῦ Ἱεροδασκαλείου Βελᾶς, ἀσχολούμενοι μετὰ τὴν δενδροφύτευσιν.
Juniors of «Vellas» Seminarium planting trees.

Έρυθροσταυρίται Β' Δημ. Σχολ. Καπλανείου - Ἰωαννίνων, καθαρίζουν τὴν αὐλὴν τοῦ Σχολείου.
Juniors of the 2nd Elem. School Kaplaneion-Janina cleaning their playground.

Έγκαύματα

Τα έγκαύματα είναι βλάβες, που προξενεί ή επαφή του δέρματος με ξηρή ή υγρή θερμότητα (ηλεκτρισμός, χημικές ουσίες, βραστό ύγρο ή άτμος καυτού ύγρου, νερό, γάλα κλπ., ήλιακες ακτίνες).

Τα έγκαύματα χωρίζονται σε 3 βαθμούς.

Εγκαύματα πρώτου βαθμού. Τα έγκαύματα αυτά κάνουν κοκκινίλα στο δέρμα. Δεν είναι πολύ σοβαρά και θεραπεύονται σε 2-4 ημέρες.

Εγκαύματα δεύτερου βαθμού. Αυτά σηματοδοτούν φούσκα (φυσαλίδα) που είναι γεμάτη υγρό κιτρινωπό. Ο πόνος είναι δυνατός.

Εγκαύματα τρίτου βαθμού. Τα έγκαύματα τρίτου βαθμού καταστρέφουν το δέρμα σε όλο το πάχος του. Ο πόνος είναι πολύ δυνατός και θεραπεύονται πολύ δύσκολα.

Πρώτες βοήθειες. Είς το έγκαυμα του πρώτου βαθμού και μόνο λίγο πλύσιμο με νερό από τη βρύση μετριάσει τον πόνο.

Αν όμως ο πόνος είναι δυνατός κάνουμε μια επάλειψη με την ειδική αλοιφή για έγκαύματα ή με βαζελίνη ή και σκέτο ελαιόλαδο και το επίδεσμο με αποστειρωμένη γάζα ή και φρεσκοσιδερωμένο πανί.

Είς το έγκαυμα του δεύτερου βαθμού κάνουμε επάλειψη με λιπαρά ουσία, δένομε το έγκαυμα με αποστειρωμένη γάζα μουσκεμένη, έφ' όσον είναι εύκολο, σε ελαφρά διάλυσι σόδας (2 κουταλιές φαγητού σόδας σε 150 δρ. χλιαρό νερό).

Είς το έγκαυμα του τρίτου βαθμού πρέπει να συμβουλευώμεθα άμέσως το γιατρό.

Αν δεν είναι εύκολο να εύρεθι άμέσως γιατρός, ενεργούμε όπως και στα έγκαύματα δεύτερου βαθμού.

ΣΗΜ. α) Αν το έγκαυμα είναι πολύ έκτεταμένο, και ιδίως όταν το θύμα είναι μικρό παιδί ή ηλικιωμένος πρέπει όπωςδήποτε να καλέσωμε γιατρό ή να οδηγήσωμε το θύμα στο Νοσοκομείο, γιατί τα έγκαύματα, που έχουν μεγάλη έκταση, και αν ακόμη είναι πρώτου βαθμού, είναι επικίνδυνα και πολλές φορές θανατηφόρα.

ΣΗΜ. β) Είς τα έγκαύματα, που έχουν μεγάλη έκταση, δεν κάνουμε επάλειψη με λιπαρά ουσία αλλά τα σκεπάζομε μόνο με γάζα αποστειρωμένη και οδηγούμε το θύμα στο γιατρό.

ΣΗΜ. γ) Δεν σπάζομε τις φούσκες, διότι εκτός από τον πόνο, που δοκιμάζομε, υπάρχει φόβος να πάθωμε μόλυνση. Φόβος μόλυνσης υπάρχει όταν σχίση το δέρμα.

Αθλητική Ζωή

ΣΠ. ΑΥΛΩΝΙΤΗ

ΤΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΝ ΚΥΠΕΛΛΟΝ

Θα κατορθώση ή 'Ελληνική ποδοσφαιρική ομάδα να αναδειχθή πρωταθλήτρια της 'Ανατολικής Μεσογείου; Το έρωτημα αυτό απασχολεί όλους τους φιλάθλους, μικρούς και μεγάλους, τον τελευταίο καιρό. Γιατί, όπως είναι γνωστό, το «τουρνουά», που κράτησε δύο δλόκληρα χρόνια, για την κατάκτηση του Μεσογειακού Κυπέλλου, τελειώνει με τον άπομένοντα αγώνα 'Ελλάδος - Β' 'Ιταλίας, που θα είναι και ο τελικός.

Στο τουρνουά αυτό, που οι συναντήσεις ήταν διπλές μεταξύ των ομάδων των μετεχόντων κρατών, δηλαδή της 'Ιταλίας, της Γιουγκοσλαβίας, της Τουρκίας και της 'Ελλάδος και έγιναν στίς πρωτεύουσες των τεσσάρων χωρών, ή ελληνική ομάδα άρχισε με σοβαρές ήττες, για να καταλήξη... διεκδικήτρια του Κυπέλλου. Το πρώτο μάτς έγινε στο Κάιρο στίς 19 Φεβρουαρίου του 1950. Σ' αυτό, ή Αίγυπτος ενίκησε την 'Ελλάδα με 2-0. Στόν δεύτερον αγώνα, που έγινε στην 'Αγκυρα στόν 'Οκτώβριον του 1950, ή Τουρκία ενίκησε την Αίγυπτο με 3-1. Τόν Δεκέμβριον του ίδιου χρόνου ή Αίγυπτος ενίκησε την Τουρκία

στό Κάιρο με 3-0, ενώ τόν 'Απρίλιο του 1951 ή β' 'Ιταλίας νικούσε στό Παλέρμω τήν ελληνικήν ομάδα με 3-0. Η εξέλιξις των άλλων συναντήσεων (δέκα είναι τόν σύνολό τους) δείχνει για μια φορά ακόμη πόσο τά ποδοσφαιρικά αποτελέσματα είναι απροσδόκητα και δεν μπορούν ποτέ να προβλεφθούν με βεβαιότητα. Νά, ο κατάλογος των υπολοίπων αποτελεσμάτων:

Μάϊος 1951: Τουρκία - β' 'Ιταλίας 0-0 (είς Κων'πολιν).

Νοέμβριος 1951: 'Ελλάς - Αίγυπτος 1-0 (είς 'Αθήνας).

Φεβρουάριος 1952: β' 'Ιταλίας - Τουρκία 1-0 (είς Νεάπολιν).

Φεβρουάριος 1952: 'Ελλάς - Τουρκία 3-1 (είς 'Αθήνας).

Μάϊος 1952: 'Ελλάς - Τουρκία 1-0 (είς Κων'πολιν).

'Οκτώβριος 1952: β' 'Ιταλίας - Αίγυπτος 6-1 (είς Μπάρι).

'Ετσι άπομένει μόνον ό αγών 'Ελλάδος - β' 'Ιταλίας που θα γίνη στήν 'Αθήνα και θα κρίνη τόν νικητή του Κυπέλλου Μεσογείου.

Η βαθμολογία είναι μέχρι τώρα ή ακόλουθη:

1) 'Ιταλία: αγώνες 5, νίκαι 3, ισοπαλίες 1, ήτται 1, τέρματα 10-4, βαθμοί 7.

2) 'Ελλάς: αγώνες 5, νίκαι 3, ήτται 2, τέρματα 5-6, βαθμοί 6.

3) Αίγυπτος: αγώνες 6, νίκαι 3, ήτται 3, τέρματα 10-10, βαθμοί 6.

4) Τουρκία: αγώνες 6, νίκη 1, ισοπαλίες 1, ήτται 4, τέρματα 4-9, βαθμοί 3.

'Ετσι, όπως βλέπετε, ή Τουρκία και ή Αίγυπτος τελείωσαν τους αγώνες τους κι έχασαν κάθε έλπίδα να διεκδικήσουν τό Κύπελλο, ενώ ή 'Ελλάς, που ξεκίνησε με τόσο σοβαρές ήττες, χάρις στίς δύο νίκες της κατόπιν επί της Τουρκικής ομάδος, διεκδικεί τώρα τό Κύπελλο Μεσογείου από τήν 'Ιταλία.

Όσον άφορά τήν συμμετοχή της β' 'Ιταλικής ομάδος αντί της πρώτης, αυτό έχει αποφασισθή από τήν αρχή, έπειδή τό ποδόσφαιρο στήν 'Ιταλία είναι περισσότερο ανεπτυγμένο και είναι εύκολο να παρουσιασθή και δεύτερη ομάδα της ίδιας σχεδόν άξιας με τήν πρώτη. Για τό Μεσογειακό Κύπελλο, που θ' αρχισή από τό 1953, είναι πιθανόν να μετάσχη και ή Γαλλία με τήν δεύτερη ομάδα της.

Μια φορά κ' ένα καιρό, σε μια μεγάλη πολιτεία ζούσε ένας πλούσιος πασάς. Τα παλάτια του δεν έμετριοταν ούτε στα δάχτυλα των δυο χειρών. Και τί παλάτια πλούσια ήταν εκείνα! 'Ασημένια και χρυσά έξω και μέσα, με σκάλες και αγάλματα ένα σωρό κι ολόγυρά τους κήποι, σωστοί παράδεισοι! Κι άσε πιά τά έπιπλα και τά χαλιά, όλα μεταξοβελούδινα και χρυσοκεντημένα!

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΜΑΣ

Ο ΑΣΩΤΟΣ ΠΑΣΑΣ

Χορτασμένος λοιπόν ο πασάς αυτός απ' τα πολλά του πλούτη, ξόδευε τόν παρὰ του άσκοπα σε γλέντια δίχως τελειωμό και σε τελετές, που τις έκανε μόνο για επίδειξι, και γιατί του άρεσε ν' ακούη από τό λαό του δλοένα: Νά ζήσης, πολυχρονεμένη μας άφέντη. Πολλά τά έτη σου, πασά μας.

Γεμάτος ευχαρίστησι τ' άκουγε όλα αυτά, μα να βοηθήση και κανένα φτωχό ποτέ δεν τ' άποφάσιζε. Άμα του ζητούσε κανείς δυστυχισμένος κάτι, έλεγε: Άσε με. Τώρα είμαι άπασχολημένος με τό αυριανό κυνήγι. 'Η: Τί να σου δώσω, καϊμένε μου, που αυτό τό μήνα καταξοδεύτηκα. Άσε να δούμε τόν άλλο, μήπως και μου περισσέψη τίποτα...

Και κάθε τόσο σοφίζόταν και κατιτί καινούργιο για να διασκεδάση, και ποτέ δεν του έλειπε ή έμπνευσι για να σκορπίση μ' ένα πρωτότυπο τρόπο ένα καλάθι λίρες. Και δεν έπανε να λή: Είδες πάλι τί σκέφτηκα; Μα σούχω ένα μυαλό αλήθεια!... — Ναι, μη βασκαθής, πασά μου, του άπαντοῦσαν οι φίλοι του. Και τότε πιά εκείνος κορδωνόταν, και για να τόν ευχαριστήση... προετοίμαζε νέο γλέντι γι' αύριο.

'Ετσι μια μέρα φώναξε τόν πιό έξυπνο απ' τους γραμματικούς του, του έδωσε μια κασετίνα γεμάτη λίρες και διαμαντικά και του είπε: Πάρε αυτά, άγαπημένε μου, και φύγε αύριο τό πρωί. Καλό ταξίδι. Γύρισε όλες τις χώρες, πήγαινε στής γής τά πέρατα, κι όπου βρής τόν πιό άμυαλο άνθρωπο του κόσμου, δός του τα και πές του τό καλοκαίρι νάρθή να τόν γνωρίσω. Φαντάσου γέλια που θα κάνωμε μαζί του. 'Ε; Μα σούχω ένα μυαλό!... — Μη βασκαθής, πολυχρονεμένη μου, του είπε ο γραμματικός του και τό πρωί ξεκίνησε.

Πήγε σε χώρες κοντινές και μακρινές, γύρισε πόλεις και χωριά, μα που να βρή και πώς να ξεχωρίση τόν πιό άμυαλο του κόσμου.

Σ' ένα τόπο βρήκε κάποιον, που χρόνια κοίταζε τόν ήλιο για ν' ανακαλύψη τί έχει μέσα του και λάμπει τόσο. Αυτός θα είναι ο πιό άμυαλος του κόσμου, σκέφτηκε ο γραμματικός.

'Αλλά σε δυο μέρες, φτάνοντας σ' ένα γειτονικό χωριό, πληροφορήθηκε πώς σ' ένα σκοτεινό υπόγειο κλεισμένος από χρόνια κάποιος, έχει καταντήσει σάσκελτός και τώρα όπου νάναι θα πεθάνη. Τρέχει στο

υπόγειο, τόν ρωτά γιατί τόσα χρόνια δεν έβγαίνει στόν ήλιο να ζωογονηθή, κ' εκείνος του άποκρίθηκε: Μα πώς να βγώ, άφέντη μου, που στή γειτονική μας πόλι, έναν άλλον ο ήλιος τόν έστράβωσε. 'Ε, τούτος είναι πιό άμυαλος κι απ' τόν προηγούμενο, είπε τώρα ο γραμματικός και ξεκίνησε για νάβρη κι άλλους.

Δυο δλόκληρα χρόνια γύριζε, κ' είδε ακόμη τόσους πολλούς άμυαλους, καθένα και μ' άλλη τρέλλα, που δεν μπορούσε να καταλάβη ποιός έχει απ' όλους τό λιγώτερο μυαλό.

Όσπου μια μέρα πήρε τήν άπόφασι και γύρισε πίσω στόν τόπο του μαζί με τήν κασετίνα. Μπαίνοντας όμως στο παλάτι, βλέπει τόν πασά άγνωριστο. Κίτρινος κι άδυνατισμένος καθόταν τώρα στο ντιβάνι του γεμάτος άπελπισία.

— Τί έπαθες, πασά μου; Τόν ρωτά.

— Μήν τα ρωτάς, γραμματικέ μου. Έχασα όλα μου τά λεφτά στα γλέντια, πουλήσα τάλλα παλάτια μου και τώρα κοκοπερνά. Τί θα γίνω δεν ξέρω.

— Αληθινά, πασά μου, κ' εγώ γύριζα με τήν κασετίνα, να βρω τόν πιό άμυαλο του κόσμου;!

— Και τόν βρήκες;

— Ναι, πασά μου. Τόν βρήκα τώρα. Πάρε τήν κασετίνα.

Ο πασάς τάχασε: 'Εγώ λοιπόν είμαι αυτός;! Καλά τό λές... Και δόξα νάχη ο Θεός, που τώρα με τό θησαυρό της κασετίνας μου, μπορώ να ξαναζήσω πλούσιος.

Κ' έτσι ο πασάς μας έβαλε μυαλό και περνούσε μια ζωή πλούσια, αλλά χωρίς πιά να σκορπά τόν παρὰ του άμυα. Κι' έγινε και πονόψυχος, βοηθούσε πολύ τους φτωχούς κι δλο τόν αγαπούσαν, κ' έξησε όλα τ' άλλα χρόνια του καλά κ' έμεις καλύτερα.

Διασκευή Β.

Πάρτην. Κι' όπου βρής τόν πιό άμυαλο του κόσμου...

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

ΥΠΟΜΟΝΗ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΝΗ

'Αν ή έπιμονή είναι άπαραίτητη για να παλαίσωμε με τις δυσκολίες, ακόμη πιό άπαραίτητη είναι ή υπομονή για να υποφέρωμε ήσυχα και άτάραχα τις άποτυχίες και τις δυστυχίες.

Όταν πνέη άνεμος κι είναι ενάντιος, με τήν έπιμονή μπορούμε να λοξοδρομούμε και να κάνωμε να προχωρή τό καράβι. Άλλά, όταν ύπάρχη γαλήνη κι άπόλυτη νηνεμία και τό καράβι μένει ακίνητο, μάταια άγανακτούμε. Χρειάζεται τότε υπομονή όσπου να φυσήξη ούριος άνεμος.

Με τήν υπομονή μετριάζομε τήν άποτυχία ή τή δυστυχία μας, ενώ με τήν άνυπομονησία διπλασιάζομε τή λύπη μας και τή στενοχώρια μας.

Τό άνυπομονο όλογο, που μη υποφέροντας τό φορτίο του τινάζει τή ράχη του για να έλευθερωθή από τό βάρος του, καταστρέφει τήν ισορροπία του φορτίου κι άνόητα πληγώνει τή ράχη του.

(Από τόν Γερσοστάθη)

— Έδώ γράφει «Βίκτωρ Ουγγώ 1802 - 85». Τί αριθμός είν, αυτός;

— Έ, δεν καταλαβαίνεις, καϊμένη Λένα; Ο αριθμός του τηλεφώνου του είναι.

Ἡ μαύρη νύκτα τῆς δουλείας ἀπλωνόταν σὲ ὅλη τὴ Γῆ τῆς ἐπαγγελίας, τὴν Ἰουδαία· οἱ ἄλλοτε ὑπερήφανοι καὶ εὐτυχισμένοι Ἑβραῖοι ἐστέναζαν κάτω ἀπὸ τὸ βαρὺ ζυγὸ τῶν Φιλισταίων, τῶν βαρβάρων γειτόνων τους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους εἶχαν σκλαβωθῇ. Τραβοῦσαν πολλὰ μαρτύρια καὶ γύριζαν μὲ κοκκαλιασμένα πρόσωπα καὶ βαθυλωμένα μάτια. Ἐνοιοῦσαν πὼς τοὺς τιμωροῦσεν ὁ Θεός, γιατί εἶχαν φυγεῖ ἀπὸ τὸν καλὸ δρόμο τῆς πίστεως καὶ τῆς δικαιοσύνης. Ἀρχισαν λοιπὸν νὰ προσεύχωνται καὶ νὰ ἱκετεύουν τὸν Θεὸ νὰ τοὺς λυτρώσῃ ἀπὸ τὰ νύχια τῶν κατακτητῶν τους Φιλισταίων. Παρακαλοῦσαν νὰ ξαναπάθῃ ψηλὰ σὰν καὶ πρῶτα τὸ δένδρο τῆς γενεᾶς τοῦ Περιουσίου λαοῦ τοῦ Κυρίου. Νὰ ξαναμεγαλώσῃ ἡ νεολαία μὲ τίς γλυκὲς φλόγες τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ νὰ σταθῇ ἱκανὸς φρουρὸς στὰ ἱερὰ σύνορα γιὰ νὰ μὴ τὰ ξαναπατήσουν οἱ ἀλλόφυλοι εἰδωλολάτραι. Ὁ Θεὸς τοὺς λυπήθηκε ἀλλὰ ἤθελε νὰ τοὺς δοκιμάσῃ περισσότερο γιὰ νὰ ξαναγυρίσουν ξαναγεννημένοι ψυχικὰ στὸ δρόμο τοῦ ἁγίου του θελήματος. Ἐστειλε τότε ἕναν ἄγγελο στὴ στεῖρα γυναῖκα τοῦ ἀκληροῦ ἀλλὰ ἀγαθοῦ ἑβραίου Μανωὲ καὶ τῆς παραγγεῖλε: Θὰ γίνῃς μητέρα ἐνὸς εὐλογημένου δυνατοῦ παιδιοῦ. Μόλις ὅμως τὸ κάμῃς, νὰ τὸ ἀφιερῶσθς στὸν Θεὸ καὶ νὰ μὴ τοῦ κόψῃς ποτὲ τὰ μαλλιά. Σ' αὐτὰ θὰ κρύβεται δύναμις χιλίων ἀνθρώπων μαζί. Ὁ Μανωὲ καὶ ἡ θεοφοβούμενη γυναῖκα του ἔλαμψαν ἀπὸ χαρὰ. Σὰν ἐνάρετοι καὶ θεοσεβεῖς ποὺ ἦταν ἐθυσίασαν ἕνα κατσικᾶκι στὸν Θεὸ καὶ χαίρονταν τὸν καπνὸ, ποὺ ἀνέβαινε ἴσα στὸν οὐρανὸ, σημάδι ὅτι ὁ Θεὸς δεχόταν τὴ θυσία τους καὶ τοὺς εὐλόγησε. Ἐπειτα ἀπὸ 9 μῆνες ἡ γυναῖκα τοῦ Μανωὲ γέννησε τὸν Σαμψών. Ἦταν ἕνα ροδομάγουλο ἀγοράκι μὲ ἐξυπνα μάτια, ποὺ πετοῦσαν σπίθες καὶ μὲ σιδερένια νεύρα. Ὅσο μεγάλωνε τόσο καὶ πιὸ καλὸ καὶ ὁμορφο γινόταν. Τὰ σγουρὰ μαλλιά του μαῦρος καταρράχτης χύνονταν στοὺς ὤμους του, ποὺ ἔμοιαζαν μὲ βράχους. Ἦταν ὁ Βιβλικὸς Ἡρακλῆς. Τὸ κάυχμα καὶ ἡ λατρεία τῶν γονέων του. Μὰ καὶ ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι τὸ καμάρωναν γιὰ τὴν ὁμορφίαν, τὴν ρώμην καὶ πρὸ παντὸς τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν ἀγάπῃ του στὴν πατρίδα.

Ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι εἶχαν στρέψει τὴν προσοχὴ τους μὲ θαυμασμὸ στὸν Σαμψών, γιατί πολεμοῦσε τοὺς Φιλισταίους νύχτα καὶ ἡμέρα καὶ τοὺς ἀποδεκάτιζε. Μία φορὰ τάβαλε μὲ χίλιους καὶ τοὺς ἐξολόθρεψε μὲ ἕνα σαγόνι ὄνου.

Ὁλόκληρο στρατὸ εἶχαν στείλει ἐναντίον του οἱ Φιλισταῖοι χωρὶς νὰ μποροῦν νὰ τὸν πιάσουν, γιατί ἦταν πάρα πολὺ δυνατός. Ἦταν ἀκατανίκητος. Εἶδαν καὶ ἀπόειδαν πὼς δὲν μπορούσαν νὰ τὸν βλάψουν καὶ ἦταν ταπεινωμένοι. Τότε ἔβαλαν

Ο ΒΙΒΛΙΚΟΣ ΗΡΑΚΛΗΣ

Ο ΣΑΜΨΩΝ

Κ. ΠΑΤΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

σὲ ἐνέργεια ἕνα πονηρὸ σχέδιο. Ὁ Σαμψών, ὅταν ἤθελε νὰ κάμῃ ἐπιδρομές, διενυκτέρευε σὲ ἕνα σπῆτι φιλικὸ μίας ἀλλόφυλης γυναίκας, ποὺ λεγόταν Δαλιδᾶ. Ἦταν κάτι σὰν Ξενὼν τὸ σπῆτι αὐτό. Ὁ Σαμψών εἶχε κάμει πολλὰ καλὰ σ' αὐτὸ τὸ σπῆτι καὶ εἶχαν ἐμπιστοσύνη. Ἡ Δαλιδᾶ ὅμως στάθηκεν ἀχάριστη. Συνεννοήθηκε μὲ τοὺς Φιλισταίους καὶ πληρώθηκε γιὰ νὰ τὸν προδώσῃ καὶ νὰ τοὺς τὸν παραδώσῃ. Ἐμαθεν ἀπὸ τὸν ἄδολο καὶ ἀνύποπτο γίγαντα μὲ τρόπο ὅτι ἡ δύναμὶς του, δύναμις Θεϊκῇ, ἐφώλιαζε στὰ μαλλιά του, ποὺ ἦταν μακριὰ καὶ δὲν εἶχαν κοπῇ ποτέ. Τότε μιά νύχτα, ποὺ κοιρασμένος ἀπὸ τὸν πόλεμο ἐναντίον τῶν Φιλισταίων, κοιμόταν ὁ Σαμψὼν βαθιά, ἡ Δαλιδᾶ τοῦ ἔκοψε τὰ μαλλιά σὺρριζα. Ὁ Σαμψὼν ξύπνησε καὶ ἐνοιώσε τὸν ἑαυτὸ του ἀδύναμο. Μὲ ἀπέραντη θλίψη εἶδε πὼς ἦταν κομμένα τὰ μαλλιά του. Στὴ στιγμὴ ἄνοιξαν οἱ πόρτες καὶ χιλιάδες Φιλισταῖοι ὤρμησαν, τὸν ἔπιασαν, τὸν ἔδεσαν μὲ αὐσιδὲς, τὸν τύφλωσαν, τὸν ἔρριξαν σὲ μιά ὑγρὴ, ἀνήλια σιδερόφραχτη φυλακὴ, καὶ καθημερινῶς τὸν ἔβαζαν νὰ γυρνᾷ ἕνα τεράστιο μύλο στὴ θέσι τῶν ἀλόγων. Ἐκεῖ τὸν ἔφτυναν καὶ τὸν κοροϊδεύαν. Ὁ βιβλικὸς Ἡρακλῆς κατὰπινε τὸ φαρ-

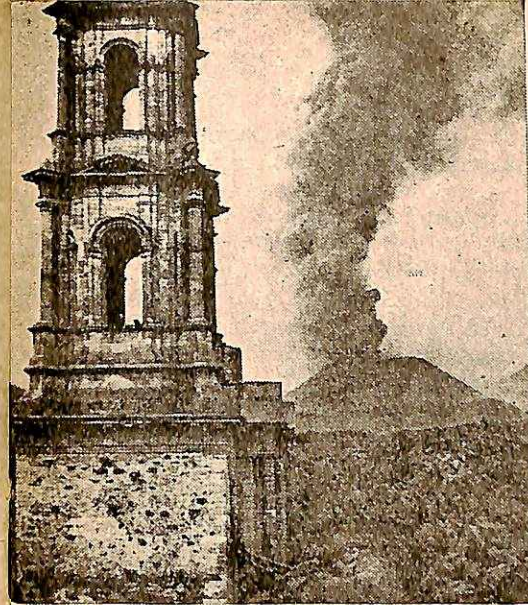

Ἐσφίξε τίς πελώριες κολώνες.

μάκι τοῦ πόνου καὶ προσευχόταν μερонуχτὶς στὸ Θεὸ νὰ τοῦ δώσῃ ξανά τὴ δύναμίν του. Καὶ πραγματικὰ τὰ μαλλιά του ἄρχισαν νὰ μεγαλώνουν καὶ μὲ τὸ μεγάλωμά τους νὰ ξαναγυρνᾷ ἡ δύναμὶς του. Μὲ καιρὸ οἱ Φιλισταῖοι ἐώρταζαν μιά μεγάλη Ἑθνικὴ καὶ Ὀρησκευτικὴ

τους γιορτῇ. Στὴ μεγάλη τους αὐτὴ γιορτῇ πρὸς τὸ Θεὸ τους Δαγῶν εἶχαν μαζευθῇ δεκάδες χιλιάδων σ' ἕνα τεράστιο οἰκοδόμημα, ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα τοῦ Κόσμου.

Οἱ Κυβερνήτες γιὰ νὰ δώσουν ἐθνικώτερο τόνο στὴ γιορτῇ ἀποφάσισαν νὰ μεταφέρουν στὴν ἐορταστικὴ αἵθουσα τὸν τυφλὸ γίγαντα Σαμψών, τὸν μεγάλο καὶ θανάσιμο ἐχθρὸ τῆς φυλῆς τους, τὸν ἐπιφανὴ αἰχμάλωτό τους. Τὸν ἔβαλαν στὸ Κέντρο ἀνάμεσα ἀπὸ δυὸ τεράστιες κολώνες, στὶς ὁποῖες στηριζόταν ἡ ἀπέραντη στέγη. Ἐκεῖ ἄρχισαν νὰ τὸν περιπαίζουν καὶ νὰ τὸν προκαλοῦν. Γελοῦσαν ἡχηρὰ καὶ κάπου κάπου σταματοῦσαν τὰ χαχανητὰ τους γιὰ νὰ τὸν φτύνουν καὶ νὰ τὸν δέρνουν. Τὰ σκοταδισμένα μάτια τοῦ Σαμψών γέμισαν δάκρυα. Ἐνε σύννεφο μαύρης λύπης πύκνωνε γύρω ἀπὸ τὸ πλατὺ μέτωπό του. Οἱ φλέβες του φούσκωσαν. Τὸ Θεῖο ἀνάστημα τῆς τιτάνειας ψυχῆς του στυλώθηκε. Ἀνασήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ τὰ χεῖλη του σάλεψαν σὰν σὲ μιά μυστικὴ προσευχῇ. Καθὼς τὸν ἔσπραχναν εἶχαν ἀντιληφθῇ πὼς βρισκόταν ἀνάμεσα σὲ δυὸ κολώνες ἀπὸ τὰ χτυπήματα τῶν ὤμων του ἐπάνω τους. Καὶ σὲ μιά στιγμὴ ἀγκάλιασε μὲ τὰ νευρώδη καὶ σιδερένια μπράτσα του τίς δυὸ κολώνες καὶ φώναξε μὲ ἕνα ξέσπασμα πόνου καὶ μὲ μιὰν ἱκετευτικὴν ἀνάτασι ψυχῆς. Βοήθησέ με, Θεέ μου, νὰ ἐκδικηθῶ τοὺς ἀπίστους ἐχθροὺς τοῦ περιούσιου λαοῦ σου, τοὺς ἀνίλεους αὐτοὺς βασανιστές μου, τοὺς Φιλισταίους. Ἐσφίξε τότε τίς πελώριες κολώνες καὶ ἀφοῦ ἔκραξεν ἄποθιμὸς ἡ ψυχὴ μου μετὰ τῶν ἀλλοφύλων» τίς γκρέμισε. Μαζί τους γκρεμίσθηκε καὶ ὅλο τὸ ἀπέραντο οἰκοδόμημα μετεβλήθη σὲ σωρὸ ἐρείπων. Τρεῖς χιλιάδες Φιλισταῖοι καταπλακώθηκαν μαζί μὲ τὸν ἐθνικὸν ἥρωα Σαμψὼν κάτω ἀπὸ τὰ θλιβερά αὐτὰ χαλάσματα. Τρεῖς χιλιάδες ἄνδρες καὶ γυναῖκες, τὸ ἄνθος τῆς ἀριστοκρατίας τῶν Φιλισταίων καὶ ὅλοι οἱ ἄρχοντες, οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ Κυβερνήτες τους. Ἡ συμφορὰ αὐτῇ τῶν Φιλισταίων ἔδωκε καινούργια φτερὰ στοὺς Ἑβραίους. Ἡ ἐβραϊκὴ φυλὴ ποτὲ δὲν ξέχασε τὸν Ἡρακλῆ τῆς, τὸν ἀνίκητο Σαμψών, ποὺ στάθηκεν ὁ πιὸ δυνατὸς ἀνάμεσα στοὺς δυνατοὺς, μὰ κι ἀφωσιωμένος ὡς τὴν ὕστατη στιγμὴ στὴν Πατρίδα του καὶ στὸ Θεὸ τῶν Πατέρων του.

Τὸ καμπαναριὸ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου ἔχει πάνω ἀπὸ τὴ λάβα. Στὸ βάθος διακρίνεται τὸ Παρικουτίν.

Στὶς 20 Φεβρουαρίου 1943, ὁ Διονύσιος Πουλίντο, ἕνας γεωργὸς ἰνδιάνικης καταγωγῆς, ἀπὸ τὸ μικρὸ χωριὸ Παρικουτίν τῆς ἐπαρχίας Μιτσουακάν τοῦ Μεξικοῦ, πῆγε νὰ ὀργώσῃ τὸ χωράφι του, γιὰ νὰ σπείρῃ καλαμπόκι. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ ἔφτασε στὸν ἀγρὸ τοῦ ὁ ἀπλοϊκὸς γεωργὸς δὲν τοῦ φαίνονταν παρὰ ξένα. Πρῶτα πρῶτα μόλις ἔφτασε ἐκεῖ τὸ πρῶτ, ἐνίωσε τὸ χωράφι του νὰ τραντάζεται δυνατὰ, σὰν νὰ τὸ κουνούσε κάποιος ἀόρατος γίγαντας κρυμμένος στὰ σπλάχνα τῆς γῆς. Ἀργότερα, καθὼς τὸ ἀλέτρι ἄνοιγε τὰ αὐλάκια καὶ ἀναποδογύριζε τοὺς βῶλους τοῦ χώματος, ὁ Πουλίντο ἐνίωσε τίς πατούσες τῶν νυμνῶν ποδιῶν του νὰ ζεματιῶνται. Τὸ χῶμα ἦταν πυρωμένο, σὰν νὰ ἐβγαίνει ἀπὸ κανένα τεράστιο καμίνι. Καὶ τὸ μεσημέρι, ἀνάμεσα ἀπὸ τίς αὐλακίες ποὺ ἄνοιγε τὸ ὑνί, ὁ Πουλίντο εἶδε νὰ βγαίνῃ ἕνας ἐλαφρὸς ἄσπρος καπνός. Σὲ λίγο στὸ ἔδαφος ἄρχισαν νὰ σχηματίζονται μικρὰ ρήγματα καὶ ὁ καπνὸς ἔβγαине τώρα πυκνότερος.

Κατατρομαγμένος ὁ Πουλίντο ἔβαλε τίς φωνές. «Ἐλάτε νὰ ἰδῇτε, ἐφώναζε» τὸ χωράφι μου βγάζει καπνὸ!» Μερικοὶ χωρικοὶ ποὺ ἐδούλευαν στοὺς γειτονικοὺς ἀγρούς ἔτρεξαν ἀμέσως. Καὶ κατάπληκτοι εἶδαν πὼς μέσα στὸ χωράφι τοῦ συχωριανοῦ τῶν εἶχε σχηματισθῇ μιά τρύπα, ἀπ' ὅπου ἔβγαине τώρα πυκνὸς μαῦρος καπνός. Οἱ ἀπλοϊκοὶ χωρικοὶ τοῦ Παρικουτίν βρῖσκονταν, χωρὶς νὰ τὸ ὑποψιάζωνται ἀκόμα, μπροστὰ σ' ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλοπρεπέστερα φυσικὰ φαινόμενα: τὴ γέννησι ἐνὸς νέου ἡφαιστείου, ποὺ δὲν ὑπῆρχε ὡς τότε.

Κατατρομαγμένος ὁ Πουλίντο ἔτρεξε ὡς τὸ χωριὸ του, τρεῖς χιλόμετρα μακριὰ, γιὰ νὰ διηγηθῇ στὴ γυναῖκα του, στὸν παπὰ καὶ στοὺς ἄλλους χωριανούς του, τὸ γεγονός. Ὅταν ξαναγύρισε, ἀργὰ τὸ ἀπόγεμα στὸ χωράφι του, ἡ τρύπα εἶχε ἀρκετὰ μεγαλώσει — ἡ διάμετρός της εἶχε φθάσει τὰ 10 μέτρα — καὶ μαζί μὲ τὸν καπνὸ ἔβγαине ἀπὸ μέ-

ΕΙΣ ΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΕΝΟΣ ΗΦΑΙΣΤΕΙΟΥ

σα στάχτη, καὶ τινάζονταν ψηλὰ πυρακτωμένες πέτρες. Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρῶτ τὰ ὑλικά αὐτὰ εἶχαν σχηματίσει ἕνα «κῶνο» ὕψους ὀχτὼ μέτρων. Σὲ μιά ἐβδομάδα ἔφθασε τὰ 180 μέτρα, σὲ δυὸ μῆνες τὰ 300 καὶ μετὰ 6 μῆνες τὸ ὕψος τοῦ «κῶνου» ἔφθασε τὰ 500 μέτρα — σωστὸ βουνὸ πιά — μὲ διάμετρο στὴ βάσι του 1200 μέτρα. Ἡ μικρὴ τρύπα, ἀπ' ὅπου εἶχε ἀρχίσει νὰ πρωτοβγαίνῃ ὁ καπνός, ἀποτελοῦσε πιά τὸν «κρατῆρα» τοῦ ἡφαιστείου.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ γεννήθηκε τὸ ἡφαίστειο αὐτὸ μέχρι σήμερα δὲν ἔσταμάτησε οὔτε στιγμὴ. Οἱ γεωλόγοι ὑπολογίζουν πὼς τὰ ὑλικά ποὺ ξεχύνονται κάθε μέρα ἀπὸ τὸν κρατῆρα του ἔχουν βάρος 10.000.000 τόνους. Ἡ πυρωμένη στάχτη, ἡ ἄμμος καὶ ἡ λάβα κατέστρεψαν ὅλη τὴν περιοχὴ σὲ μιά διάμετρο 55 χιλιομέτρων ὁλόγυρα. Οἱ ἄνθρωποι, ποὺ κατοικοῦσαν στὴν ἔκτασι αὐτῇ, ἀναγκάστηκαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὰ χωριά τους καὶ νὰ μεταφερθοῦν ἄλλου. Σ' ὅλη αὐτὴ τὴν περιοχὴ δὲν ἔμεινε οὔτε τὸ παραμικρὸ ἴχνος ζώου ἢ φυτοῦ, γιατί ὅλα σκεπάστηκαν ἀπὸ παντὶ στρώμα στάχτης, ἄμμου καὶ λάβας.

Τὰ ὑλικά αὐτὰ ἐκάλυψαν πρῶτὸ τὸ χωριὸ Παρικουτίν — γι' αὐτὸ καὶ τὸ ἡφαίστειο ὀνομάστηκε Παρικουτίν — ποὺ βρισκόταν σὲ ἀπόστασι τριῶν χιλιομέτρων. Μόνο τὸ καμπαναριὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Σὰν Χουὰν (Ἁγίου Ἰωάννου) ἔξῃ ἀπὸ τὰ στερεοποιημένα ὑλικά, ποὺ ἔχουν σκεπάσει τὸ χωριὸ, καὶ μόνο αὐτὸ μαρτυρεῖ πὼς κάτω ἀπὸ τὸ στρώμα τῆς λάβας ὑπῆρχαν κάποτε κατοικίες ἀνθρώπων. Ἄλλοιὼς μπορεῖ νὰ διατρέξῃ κανεὶς ὁλόκληρη τὴν περιοχὴ, χωρὶς νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ μυαλό του οὔτε ἡ πασοαμικὴ ὑπόψια, πὼς κάτω ἀπὸ τὰ ὑλικά ἐκεῖνα εἶναι θαμμένα χωριά, ὅπου ποῖν ἀπὸ λίγα χρόνια ἀκόμα κατοικοῦσαν ἀνθρώπινα πλάσματα.

Ὑστερα ἦρθε ἡ σειρὰ τοῦ χωριοῦ Παρανκαρικουτίρα, καὶ ὕστερα ἄλλων. Εὐτυχῶς ὅτι μέχρι σήμερα δὲν ὑπάρχει κανένα ἀνθρώπινο θῦμα.

Ἐὰν ὅμως τὸ «Φλεγόμενο Θηρίο» — ὅπως ὀνομάζουν τὸ ἡφαίστειο οἱ Ἰνδιάνοι — ἔκαμε τὸς καταστροφές, ὠφέλησε καὶ κάπως τοὺς χωρικούς: Κερδίζουν ἄρετὰ ἀπὸ τὸν τουρισμὸ, ἀπὸ τίς ἐπισκέψεις δηλ. τῶν περιηγητῶν ποὺ ἔρχονται γιὰ νὰ θαυμάσουν καὶ νὰ ἰδοῦν ἀπὸ κοντὰ τὸ νεογέννητο ἡφαίστειο. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιστῆμη ὠφελήθηκε σημαντικά: γιατί ἔτσι μπόρεσαν οἱ γεωλόγοι νὰ παρακολουθήσουν καὶ νὰ μελετήσουν τὴν δρᾶσι καὶ τὴν ἐξέλιξι ἐνὸς ἡφαιστείου ἀπὸ τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς γεννήσεώς του.

Ὑπάρχουν βέβαια ἐπάνω στὴ γῆ πολλὲς ἐκατοντάδες ἡφαίστεια, ἄλλα «ἐνεργὰ» καὶ ἄλλα «ἐσβεσμένα».

Ἡ δημιουργία ὅμως ἐνὸς ἡφαιστείου ἐκεῖ ὅπου ὑπῆρχαν πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια καλλιεργημένα χωράφια καὶ κατοικημένα χωριά γιὰ πρώτη φορὰ ἀναφέρεται στὴν ἱστορία τῆς γῆς.

Ἡ δρᾶσι τοῦ ἡφαιστείου αὐτοῦ, γράφει ἕνας γεωλόγος, «εἶναι τὸ μεγαλύτερο θέαμα, ποὺ ὑπάρχει σήμερα ἐπάνω στὴ γῆ. Πρέπει νὰ ἰδῇ κανεὶς ἀπὸ κοντὰ τὸ Παρικουτίν, γιὰ νὰ καταλάβῃ τὴν ὠραιότητα τοῦ θεάματος. Οἱ καπνοὶ ποὺ βγαίνουν ἀπὸ τὸν κρατῆρα του συνματίζουν μαῦρα πυκνὰ σύννεφα τὴν ἡμέρα, κατακόκκινα καὶ λαμπερὰ τὴ νύχτα. Οἱ λόφοι γύρω, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ σπῆτια τρέμουν. Ἀπὸ τίς πλαγιές τοῦ κῶνου ξεχύνεται ἡ λάβα, σὰν πύρινος καταρράκτης τοῦ Νιαγάρα.

Ὁ καπνὸς ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὸν κρατῆρα εἶναι περισσότερος ἀπὸ ἕκκινον ποὺ βγάζουν οἱ καπνοδόχες 10.000 ἐργοστασίων μαζί. Οἱ κρότοι ποὺ συνοδεύουν τίς ἐκρήξεις εἶναι τοομεροί. Ἄλλοτε μποροῦν μὲ τὸ θόρυβο, ποὺ κάνει ἕνα τεράστιο κύμα, ὅταν ξεσπᾷ στὴν ἀκτῇ. Ὅταν ὅμως ἀρπίζουν νὰ τινάζωνται ψηλά, πάνω ἀπὸ 1000 μέτρα, πυρακτωμένοι βράχοι καὶ πέτρες, νομίζει κανεὶς πὼς ἀκούει τίς ὁμοβροντίες χιλιάδων κανονιῶν.

Τὴν 1η Αὐγούστου 1943 τὸ ἡφαίστειο παρουσίαζε τέτοια μεγαλοπρέπεια, ὥστε οἱ χιλιάδες θεαταῖ ποὺ παρακολουθοῦσαν σιωπηλοὶ τὸ θέαμα, γεμάτοι κατάπληξι καὶ φόβο, ἄρχισαν αὐθόρμητα νὰ χειροκροτοῦν. Σκεφθῆτε: ἔχειροκροτοῦσαν ἕνα ἡφαίστειο!».

Γιὰ πόσον καιρὸ ἀκούη τὸ νεογέννητο ἡφαίστειο τοῦ Παρικουτίν θὰ βόσκειται σὲ δρᾶσι; Γιὰ χρόνια, γιὰ αἰῶνες; Κανεὶς δὲν τὸ ξέρει, δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ξέρῃ. Οἱ κάτοικοι ὅμως τῶν χωριῶν ποὺ κατέστρεψε ἐλπίζουν πάντα πὼς κάποτε θὰ σταματήσῃ καὶ θὰ μπορέσουν νὰ ξαναγυοῖσουν στὰ μέρη ποὺ γεννήθηκαν καὶ ὅπου ἡ γῆ ἔχει σκεπάσει κάτω ἀπὸ παντὶ στρώμα λάβας τοὺς ἀγαπημένους νεκροὺς τῶν.

Οἱ χωρικοὶ ἔτρεξαν. Ἀπὸ μιά τρύπα ἔβγαине πυκνὸς καπνός...

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΤΩΝ 3 Κ

II

ΝΙΚ. ΔΗΜΟΥ

«Επειτα σηκώθηκε και με τρεμουλιαστά βήματα προχώρησε προς το δωμάτιό του. Πήρα τον φάκελλο και τον κοίταξα προσεκτικά. Δεν είχε τίποτε άλλο από τα πέντε κουκούτσια και τα τρία Κ χαραγμένα στο ξωτετικό μέρος. Ποιά ήταν η αιτία της τόσης μεγάλης τρομάρας του θείου μου; Σηκώθηκα από το τραπέζι και βγήκα στο χώλ. Εκεί είδα τον θείο να κατεβαίνει από τη σοφίτα κρατώντας ένα κουτί στο χέρι. Ήταν ένα μικρό μεταλλικό κουτί με περιεργή εμφάνιση.

«Αυτό είναι που μου ζητούν» μου είπε με ένα τρομαγμένο χαμόγελο, αλλά θα τους κοροϊδέσω πάλι. Πές στην υπηρέτρια να ανάψει φωτιά στο δωμάτιό μου και πήγαινε να φωνάξει τον Φόρτχαμ, τον δικηγόρο, από την πόλη».

«Έκανα όπως μου είπε, και όταν ξφθασε ο δικηγόρος με κάλεσε στο δωμάτιό του. Ή φωτιά έκαιε δυνατά και μέσα στο τζάκι βρισκόταν ακόμη ένα πακέτο μισοκαμμένα χαρτιά. Δίπλα ήταν ανοιχτό και άδειο το μεταλλικό κουτί, που είχα δει να κρατά ο θείος μου εκείνο το πρωί. Κοιτάζοντας καλύτερα είδα, με έκπληξη, ότι στο μέσα μέρος του καπακιού ήταν χαραγμένα τα τρία Κ που είχα δει το πρωί στο φάκελλο.

Καμιά δεκαριά μέρες μετά, ο θείος μου δεν ξαναγύρισε από μια βόλτα στον κήπο. Τον βρήκαμε πεσμένο μέσα σε μια τεχνητή λιμνούλα, που είχε — δεν είχε ένα μέτρο βάθος. Ή ανάκρισι, ξέροντας τις τρέλλες και τις έκκεντρικότητες του θείου μου, και μη βρίσκοντας κανένα ίχνος βιαιότητας, έβγαλε το πόρισμα ότι επρόκειτο περί αυτοκτονίας. «Έτσι ο πατέρας μου κι εγώ, γίναμε κάτοχοι της κληρονομίας του θείου μου, που άπτελειτο από το κτήμα και 14.000 λίρες κατατεθειμένες στην Τράπεζα.

«Μια στιγμή», είπε ο Χόλμς. «Μπορείτε να μου πείτε την ακριβή ημερομηνία της άφιξης του γράμματος και του θανάτου του θείου σας;»

«Το γράμμα έφτασε στις 10 Μαρτίου του 1883. Ο θείος πέθανε μετά από έπτα εβδομάδες, στις 2 Μαΐου».

«Ευχαριστώ. Συνεχίστε».

Όταν μετακομίσαμε στο Χόρσαμ, ψάξαμε προσεκτικά τη μυστηριώδη σοφίτα. Βρήκαμε εκεί το μεταλλικό κουτί, άδειο όμως. Βρήκαμε

ακόμη ένα σωρό χαρτιά, σημειώσεις, σκετικά με τη ζωή του θείου μου στην Αμερική, μα τίποτε δεν είχε ιδιαίτερη σημασία. Φαίνεται ότι τα σημαντικά χαρτιά τα είχε κάψει ο θείος μου την ημέρα που έλαβε το γράμμα.

Είχαμε εγκατασταθεί στο Χόρσαμ τον Ιανουάριο του 1884 και για ένα χρόνο ήμασταν ήσυχoi. Τέσσερις όμως μέρες μετά την Πρωτοχρονιά του 1885, είδα τον πατέρα μου να βγάζει μια φωνή εκπλήξεως καθώς καθόμαστε για το πρόγευμα. Κρατούσε στο ένα χέρι έναν ανοιγμένο φάκελλο και στο άλλο πέντε ξερά κουκούτσια πορτ καλλιού. Του άρεσε να με κοριδεύει για τα «παραμύθια» που του έλεγα για το γράμμα του θείου, αλλά τώρα ήταν γλωμώδης και φοβισμένος.

«Δεν είμαστε καλά!» έκανε «τί σημαίνει αυτό το πράγμα, Τζόν;»

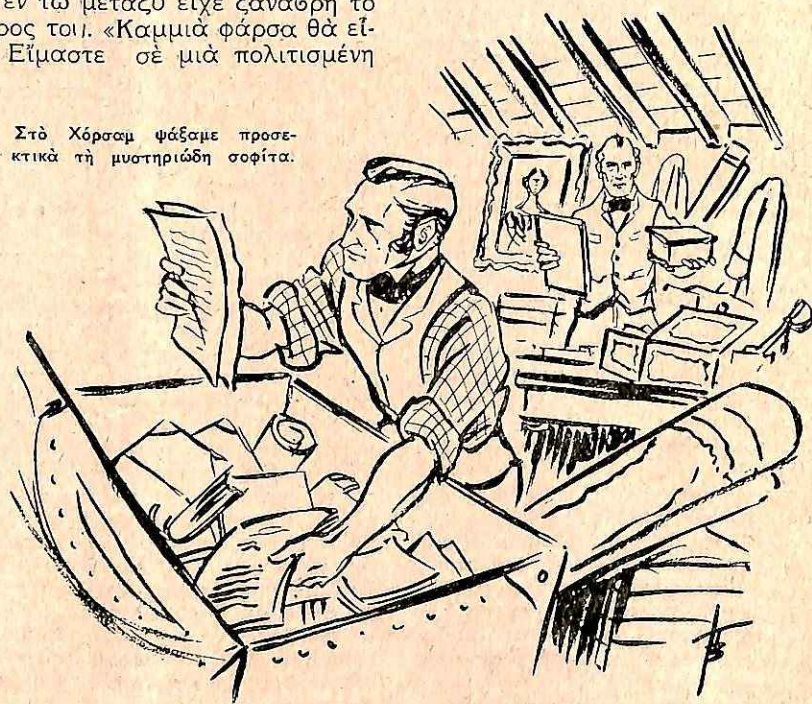
Ή καρδιά μου είχε βαρύνει σαν μολύβι: «Είναι τα 3 Κ», απάντησα.

«Και βέβαια είναι», είπε ο πατέρας μου. «Νάτα στο μέσα μέρος του φακέλλου. Μάλιστα έδω κάτι γράφει: «Βάλτε τα χαρτιά επάνω στο ήλιακό ρολόι». Τι θα πη αυτό πάλι;»

«Τα χαρτιά θα είναι αυτά που έκαψε ο θείος. Όσο για το ήλιακό ρολόι είναι αυτό, που βρίσκεται στον κήπο, δίχως άλλο».

«Μπά!», έκανε ο πατέρας μου, που εν τω μεταξύ είχε ξαναβρή το θάρος του. «Καμιά φάρσα θα είναι. Είμαστε σε μια πολιτισμένη

Στο Χόρσαμ ψάξαμε προσεκτικά τη μυστηριώδη σοφίτα.

χώρα και αυτά τα μυστηριώδη γράμματα δεν πιάνουν πιά τόπο. — Από πού ήρθε το γράμμα;» «Από το λιμάνι του Ντάντη», είπα εγώ.

«Όπωςδήποτε είναι φάρσα! Έξ άλλου, τί δουλειά έχω εγώ με χαρτιά και ήλιακά ρολόγια! Μη μου ξαναμιλήσεις πιά γι' αυτές τις κουταμάρες!»

Πραγματικά, παρ' όλες τις προσπάθειές μου να τον πείσω να πάη στην Αστυνομία, δεν έπηγε. Ήταν πολύ πεισματάρης και έννοοιζε να μη δίνει καμιά σημασία στο ζήτημα.

Τρεις μέρες μετά από εκείνη, όπου έφτασε το γράμμα, ο πατέρας μου πήγε να επισκεφθί ένα φίλο του. Δεν γύρισε ποτέ πίσω. Τον βρήκαν δυο μέρες μετά μέσα σε ένα μεγάλο λάκκο με ασθέστη, δίπλα στο δρόμο. Δεν υπήρχε κανένα ίχνος κακώσεως και μια και ο πατέρας μου είχε φύγει νύχτα από τον φίλο του και δεν ήξερε τον δρόμο καλά, ήταν φυσικό να παραπατήσει. Το πόρισμα της ανακρίσεως ήταν δυστύχημα και κανείς πάλι δεν θέλησε να μ' ακούση.

Πέρασαν 8 μήνες από την ημέρα που έχασα τον πατέρα μου και νόμιζα πώς με το τέλος του θάνατου τελειώσει τα βάσανά μου. Μα έκανα λάθος. Χθές έλαβα αυτό το γράμμα. Πέντε ξερά κουκούτσια και γραμμένο στο φάκελλο: Βάλε τα χαρτιά στο ήλιακό ρολόι».

(Ακολουθεί)

Ο ΟΜΙΛΩΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Οι κινηματογραφικές ταινίες, όπως είπαμε, είναι από τα υλικά μέσα επάνω στα οποία μπορούμε να αποτυπώσουμε, να εγγράψουμε ήχους.

Σήμερα όλες οι κινηματογραφικές ταινίες, που προβάλλονται στους κινηματογράφους, έχουν στο πλάι τους αποτυπωμένη τη φωνή (βλ. Σχ. 1).

Η έγγραφη αυτή του ήχου γίνεται στα κινηματογραφικά στούντιο κατά τον τρόπο, που θα δούμε αμέσως παρακάτω.

Οι κινηματογραφικές ταινίες είναι όπως ξέρουμε κοινά φωτογραφικά φιλμ αλλά μεγάλου μήκους, για να μπορούν να τρέχουν στην κινηματογραφική μηχανή, καίχουν όπως και τα πρώτα μία επάλειψη από χημικές ουσίες πολύ ευαίσθητες στο φως.

Τα φιλμ αυτά τοποθετούνται σε ένα ειδικό μηχανήμα, που λέγεται φωνοληπτικό μηχανήμα.

Μέσα εκεί υπάρχει μια μικρή ηλεκτρική λάμπα και ένας φακός, που ρίχνει το φως μέσα από μια μικρή σχισμή στο πλαίσιο μέσης της ταινίας, η οποία κατά την διάρκεια της φωνοληψίας, ξετυλίγεται συνεχώς.

Η λάμπα αυτή βρίσκεται ενωμένη με ένα ηλεκτρικό ένισχυτή και ένα μικρόφωνο.

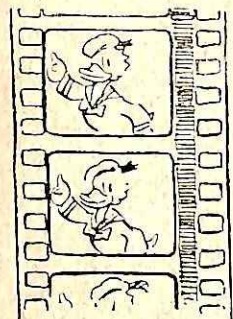
Όταν τώρα ο ήθοποιος μιλήσει ή τραγουδήσει στο μικρόφωνο, τα ήχητικά κύματα, που δημιουργεί η φωνή του, μετατρέπονται με τη βοήθεια του μικροφώνου σε ηλεκτρικές μεταβολές της έντασης του ρεύματος, που περνάει από το μικρόφωνο, τον ένισχυτή και πού στο τέλος καταλήγει στη λάμπα.

Η ηλεκτρική λάμπα αναβοσβύνει ανάλογα με την έντασι του ρεύματος, που πηγαιίνει σ' αυτήν.

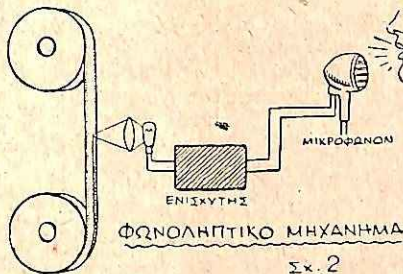
Μ' αυτό τον τρόπο τα ήχητικά κύματα, που εδημιούργησε ο ήθοποιος με την όμιλία του μετατρέπονται σε μεταβολές της φωτεινότητας της λάμπας.

Αφού λοιπόν καταρθώσαμε να μετατρέψουμε τα ήχητικά κύματα της φωνής του ήθοποιού σε μεταβολές του φωτός της λάμπας, το πρόβλημα μας πλέον λύεται, διότι μπορούμε τώρα πλέον να φωτογραφίσουμε τη φωνή.

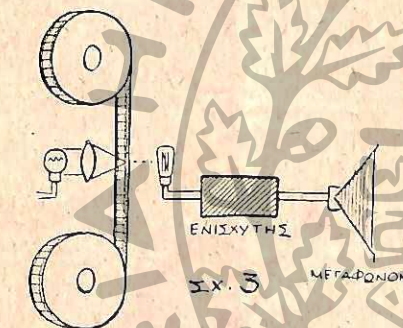
Αυτό γίνεται, διότι, όπως είπαμε

Σχ. 1.

Σχ. 2.

Σχ. 3.

ιδιότητα να μετατρέπη τις φωτεινές διακυμάνσεις της λωρίδας της φωνής σε ηλεκτρικές μεταβολές. Αυτές οι μεταβολές τώρα ένισχυονται από ένα ένισχυτή και μεταδίδονται στο μεγάφωνο του κινηματογράφου, από το οποίο και ακούμε τη φωνή.

Μεγάλες Φυσιогνωμίες

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Β' (960 — 1025)

Ιωάννου Τσιμισκή (10 Ιανουαρίου 976) πήρε στα χέρια του την εξουσία. Τα ελληνικά στρατεύματα εθριάμβευσαν επί της βασιλείας του έναντι του Βουλγάρων, των οποίων κατέλυσε το κράτος καθώς και έναντι των Αράβων. Απέθανε 15 Δεκεμβρίου 1025 και αφήκε το Κράτος σε μεγάλη ευτυχία και πλουτή.

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΠΑΣΤΕΡ (1822 — 1896)

Γεννήθηκε στις 27 Δεκεμβρίου 1822 σε μια μικρή πόλη της Γαλλίας, στο Ντόλ, από πατέρα φτωχόν. Με μιαν άσημαντη υποτροφία, κατόρθωσε να τελειώσει το Γυμνάσιο, πάντοτε πρώτος και κατόπιν να σπουδάσει χημικός. Επεδόθη σε έρευνες για τις ζυμώσεις των κρασιών. Ανακάλυψε τη θεραπεία της λύσης και έγινε ο αληθινός θεμελιωτής της βιολογίας. Πέθανε κοντά στο Παρίσι στις 27 Σεπτεμβρίου 1896.

ΑΛ. ΝΟΜΠΕΛ (1833 — 1896)

Διάσημος χημικός. Γεννήθηκε στις 21 Οκτωβρίου 1833. Έκανε πολλές ανακαλύψεις στον τομέα της επιστήμης του. Ο Νόμπελ είναι ο ιδρυτής του βραβείου, που φέρει το όνομά του και που απονέμεται κάθε χρόνο σε πέντε μεγάλες φυσιογνωμίες, που διέπρεψαν με τις ανακαλύψεις ή τα συγγράμματα των, στη Φυσική, Χημεία, Ιατρική και στη Λογοτεχνία, ή συνετέλεσαν στην προαγωγή της Παγκοσμίου ειρήνης. Πέθανε στο Σαν Ρεμό της Ιταλίας 10 Δεκεμβρίου 1896.

KINHΣIΣ E.E.Σ.N.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

112837/5-11-1952

Π ρ ο ς

τοὺς κ. κ. Γεν. Ἐπιθεωρητὰς καὶ Ἐπιθεωρητὰς
Στοιχειώδους καὶ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως καὶ Διευ-
θυντὰς Σχολείων Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαι-
δεύσεως Δημοσίων καὶ Ἰδιωτικῶν.

Ὁ Ἑλληνικὸς Σταυρὸς Νεότητος συμπληρῶν 28 ἔτη καρποφόρου δράσεως ἐπιδιώκει τὴν προαγωγὴν τῆς υγείας τοῦ λαοῦ μας, τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀλληλεγγύης καὶ τὴν παροχὴν βοηθείας εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν ἀνάπτυξιν φιλικῶν δεσμῶν τῶν νέων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν παιδιῶν τῶν ἄλλων χωρῶν, βασιζομένην ἐπὶ τῆς πρὸς τὴν Πατρίδα ἀγάπης.

Γνωρίζετε ὅλοι πόσον σοβαρὸν ἔργον ἐπετέλεσεν ἡ ὁργάνωσις αὕτη, ὁργάνωσις κινουμένη ἐντὸς τῶν σχολείων σας καὶ διὰ τῶν σχολείων σας καὶ διοικο- μένη σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ ἐκπαιδευτικῶν λει- τυργῶν.

Τὸ ἔργον τῆς ὁργανώσεως αὐτῆς, ἔργον ὑμῶν τῶν ἰδίων, ἐκίνησε τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὸν θαυμασμὸν τοῦ ἔθνους, ἰδιαίτερως κατὰ τὴν περίοδον τοῦ συμμορι- τοπολέμου, ὅτε ὁ σύσσωμος ὁ μαθητικὸς κόσμος τῆς Ἑλλάδος συγκεκροτημένος εἰς Ὁμάδας Ἐρυθροσταυ- ριτικὰς συνέδραμε διὰ χρημάτων καὶ ἱματισμοῦ τοὺς συμμοριοπληκτοὺς Πληθυσμοὺς, παρέσχε δέγματα ἀφοσιώσεως καὶ σεβασμοῦ εἰς τοὺς τραυματίας τοῦ πολέμου καὶ ἐνεθάρρυνε παντοιοτρόπως διὰ δεμάτων, ἀλληλογραφίας καὶ ἐπισκέψεως τοῦ Μετώπου τοὺς μα- χομένους ἀδελφούς μας.

Ἡ ἀναγνώρισις τοῦ ἔργου τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. ἐκ μέρους τῶν λαοφίλων Βασιλέων μας, αἱ εὐχαριστίαι τοῦ Γεν. Ἐπιτελείου Στρατοῦ, οἱ ἔπαινοι ἐκ μέρους τοῦ ἡμε- τέρου Ὑπουργείου κατὰ τὸν σχετικὸν ἑορτασμὸν τῆς δράσεώς του τῇ 9-3-1951 καὶ αἱ χιλιάδες τῶν ἐπι- στολῶν τῶν μαχομένων καὶ εἰς τὰ νοσοκομεῖα νοση- λευομένων στρατιωτῶν μας, αἵτινες ἐλήφθησαν, μαρ- τυροῦν περὶ τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς σημασίας τοῦ ἐπι- τελεσθέντος ἔργου, τὸ ὁποῖον συνεχίζεται ἔκτοτε διὰ τῆς συνδρομῆς εἰς ἑκατοντάδας ἀνοικοδομουμένων χω- ρίων, τὰ ὁποῖα ἔχουν υἱοθετηθῇ ὑπὸ τῶν σχολείων σας. Ἐπιδιοκιμάζοντες ἐξ ὁλοκλήρου τὴν ἐρυθροσταυρι- τικὴν ταύτην δρᾶσιν σας, ἡ ὁποία ἐνσαμονίζεται τόσο- ν λαμπρῶς μετὰ τὰς παιδευτικὰς ἐπιδιώξεις τοῦ λειτουρ- γηματός σας.

Ε ν τ ε λ λ ό μ ε θ α

ὅπως ἐξακολουθήσετε καὶ εἰς τὸ μέλλον νὰ ἐνισχύετε μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου καὶ τῆς αὐτῆς προθυμίας τὸ ἔρ- γον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος διὰ τῆς καλυτέρας καὶ συστηματικώτερας ὁργανώσεως τῶν ὁμάδων αὐτοῦ μεταξὺ τῶν μαθητῶν σας καὶ τοῦ δια- φωτισμοῦ αὐτῶν πρὸς πλήρη κατανόησιν καὶ πραγ- ματοποιήσιν τοῦ ἐθνικοῦ καὶ ἀνθρωπιστικοῦ προ- γράμματός του.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΧΑΡ. ΦΡΑΓΚΙΣΤΑΣ

ΑΙ ΠΑΛΑΙΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

1) Ἡ Σχολὴ Γ. Σαλβάνου Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Βερενίκης Ἰωαννίνων 3 δέματα μετὰ διά- φορα εἶδη.

2) Ἡ Σχολὴ Αἰκ. Χουμεριανοῦ Νικαίας ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Πολυκάρπου Ἀλμωπίας 2 σάκ- κους μετὰ διάφορα εἶδη.

3) Ἡ Σχολὴ Ἐριφ. Λεωνιδοπούλου Ἀθηνῶν ἔ- στειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Πισσοδερίου Φλωρίνης 2 δέματα μετὰ διάφορα εἶδη καὶ σχολικὸ ὑλικό.

4) Τὸ Α' καὶ Β' Δημ. Σχολεῖον Ἀσπροπύργου

Ἀττικῆς ἔστειλεν εἰς τὰ Δημ. Σχολεῖα Δωδώνης καὶ Χρυσορράχης Ἰωαννίνων 4 χαρτοκιβώτια μετὰ ἱματισμὸ καὶ σχολ. ὑλικό.

5) Τὸ Δημ. Σχολεῖον Γαλατᾶ Τροιζηνίας ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Σιτσαίνων Ἰωαννίνων 1 δέμα μετὰ σχολικὸ ὑλικό.

6) Ἡ Σχολὴ Αἰκ. Κατρανίδου Πειραιῶς ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Φιλιατῶν 1 κιβώτιον μετὰ βιβλία.

7) Τὸ 46ον Δημ. Σχολεῖον Β' περιφ. Ἀθηνῶν

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

112837/5-11-1952

Π ρ ο ς

τοὺς κ. κ. Γενικοὺς Ἐπιθεωρητὰς τῶν Σχολείων
Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως, τοὺς Διευ-
θυντὰς τῶν Παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν καὶ τῶν
Πειραματικῶν Σχολείων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονί-
κης, τοὺς Διευθυντὰς τῶν παντὸς τύπου Σχολείων
Μέσης Ἐκπαιδεύσεως (Δημοσίων καὶ Ἰδιωτικῶν),
τοὺς Ἐπιθεωρητὰς τῶν Δημοσίων καὶ Ἰδιωτικῶν
Δημοτικῶν Σχολείων,

Βάσει τῶν κειμένων «περὶ διδακτικῶν κλπ. βι- βλίων» διατάξεων συνιστῶμεν θερμῶς τὴν ἀνάγνω- σιν παρὰ τῶν μαθητῶν τοῦ μηνιαίου περιοδικοῦ τοῦ «Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος», τὸ ὁ- ποῖον μετὰ τὸ πλοῦσιον καὶ ἐκλεκτὸν αὐτοῦ περιεχό- μενον ἐξυπηρετεῖ τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν σχο- λικὴν ἀγωγὴν καὶ συμβάλλει οὕτω ἐκ παραλλήλου μετὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ὑψηλῶν καὶ ἀνθρωπιστικῶν ἀρχῶν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος εἰς τὴν ἐ- ξύψωσιν τοῦ ἐθνικοῦ καὶ υἱοῦς πνευματικοῦ ἐπιπέ- δου τοῦ μαθητικοῦ κόσμου.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΧΑΡ. ΦΡΑΓΚΙΣΤΑΣ

ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Γορίτσης Κονίτσης 2 κιβώτια καὶ 6 χαρτοκιβώτια μετὰ γραφ. ὕλη, ἱματισμὸ καὶ παιχνίδια.

ΝΕΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ

1) Ἡ Σχολὴ Ἰωαν. Ἰεσσαὶ Πειραιῶς ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Μαυρονερίου Φιλιατῶν Ἡπείρου 1 σάκκο μετὰ διάφορα εἶδη.

2) Τὸ Ράλλειον Γυμνάσιον Θηλέων Πειραιῶς ἔ- στειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Χρύσας Τσακῶνων. Ἀλ- μωπίας 10 δέματα μετὰ διάφορα εἶδη.

3) Ἡ Σχολὴ Αὐγέρη Πειραιῶς ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Ζούζουλης Καστοριάς 3 σάκκους μετὰ διά- φορα εἶδη.

4) Τὸ Γυμνάσιον Σαλαμίνος ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Ἀλμυχωρίου Μπότσαρη Ἰωαννίνων 3 δέ- ματα μετὰ γραφικὴ ὕλη.

5) Ἡ Σχολὴ Σακελλαριάδου Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Ποταμιάς Λαρίσης 3 κιβώτια καὶ 1 δέμα μετὰ σχολικὸ ὑλικό.

6) Τὸ 47ον Δημ. Σχολεῖον Γ' περιφ. Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Λαχανοκάστρου Πωγω- νίου 1 σάκκο μετὰ ἱματισμὸ.

7) Τὸ 5ον Δημ. Σχολεῖον Β' περιφ. Πειραιῶς ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Πλαταριάς Ἡγουμενί- τσης 1 σάκκο μετὰ ἱματισμὸ.

8) Τὸ 9ον Δημ. Σχολεῖον Καλλιθέας ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Λιμνοχωρίου Φλωρίνης 5 δέματα μετὰ ἱματισμὸ.

9) Τὸ 1ον Δημ. Σχολεῖον Δάφνης, Ε' περιφ. Ἀ- θηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Μαυρονερίου Φι- λιατῶν 7 δέματα μετὰ ἱματισμὸ καὶ γραφικὴ ὕλη.

10) Ἡ Σχολὴ Γιουρμετάκη Πειραιῶς ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Βοτανσαίων Δεματίου Μετσόδου 2 σάκκους μετὰ διάφορα εἶδη.

11) Ἡ Σχολὴ Μαυρίδου Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Χώμορης Ναυπακτίας 1 σάκκο μετὰ ἱμα- τισμὸ.

12) Ἡ Σχολὴ Γιαννοπούλου ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Δεματίου Ζαγορίου Μετσόδου 3 χαρτοκιβώ- τια καὶ 1 σάκκο μετὰ διάφορα εἶδη.

13) Ἡ Πρότυπος Σχολὴ Πειραιῶς ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον κάτω Βροντῶν Νευροκοπίου 27 δέ- ματα μετὰ διάφορα εἶδη.

14) Ἡ Σχολὴ Μιχαλοπούλου - Πλαφουντζῆ Πει- ραιῶς ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Ἀγ. Εὐθυμίας Δωρίδος 1 σάκκο μετὰ διάφορα εἶδη.

15) Τὸ 1Β' Γυμνάσιον Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Σκλήθρου Ἀμυνταίου 6 χαρτοκιβώτια μετὰ σχολικὸ ὑλικό.

16) Τὸ 2ον Δημ. Σχολεῖον Καλλιθέας, Δ' περιφ. Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Λιμνοχωρίου Φλωρίνης 5 δέματα μετὰ ἱματισμὸ καὶ σχολικὸ ὑλικό.

17) Τὸ 6ον Δημ. Σχολεῖον Νικαίας Γ' περιφ. Πειραιῶς ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Χορτιάτης Θεσ/νίκης 2 σάκκους μετὰ ἱματισμὸ καὶ σχολικὸ ὑλικό.

18) Τὸ Λύκειον Μ. Κελέρη Νικαίας Γ' περ. Πει- ραιῶς ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Ἀγ. Εὐθυμίας Δωρίδος 1 σάκκο μετὰ ἱματισμὸ.

19) Ἡ Σχολὴ Βαμβακάρη - Μίλιση Γ' περ. Πει- ραιῶς ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Δημητσάνης 12 δέματα μετὰ διάφορα εἶδη.

20) Τὸ 2ον Δημ. Σχολεῖον Παγκρατίου Α' περ. Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Δαφνωτῆς Ἀρ- τῆς 1 δέμα μετὰ ἱματισμὸ.

21) Ἡ Σχολὴ Αὐλωνίτη - Καλλιμαγιάκη Πειραιῶς ἔστειλε εἰς τὸ Ἑκκλησιαστικὸν Σχολεῖον Σουδενῶν Καλαβρύτων «Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ» 4 δέματα μετὰ ἱματισμὸ.

22) Τὸ 54ον Δημ. Σχολεῖον Γ' περιφ. Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Πετροχωρίου Τρικκῶνων 5 δέματα μετὰ ἱματισμὸ καὶ σχολ. ὑλικό.

23) Τὸ 9ον Δημ. Σχολεῖον Κερατσινίου ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Σαγιάδος Φιλιατῶν 1 δέμα μετὰ διά- φορα εἶδη.

24) Ἡ Σχολὴ Αἰκατ. Στέλλα Νικαίας ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Ἀγ. Εὐθυμίας Δωρίδος 8 δέματα μετὰ διάφορα εἶδη.

25) Ἡ Σχολὴ Ρηνιωτάκη Πειραιῶς ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Λιάτανης Βοιωτίας 7 δέματα μετὰ ἱμα- τισμὸ καὶ σχολ. ὑλικό.

26) Τὸ 63ον Δημ. Σχολεῖον Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Μεσοβουνίου Ἡπείρου 1 σάκκο καὶ 1 χαρτοκιβώτιο μετὰ ἱματισμὸ καὶ σχολ. ὑλικό.

27) Τὸ πρότυπον Δημ. Σχολεῖον Παγκρατίου Α' περιφ. Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Βουνιχώ- ρας Φωκίδος 2 χαρτοκιβώτια καὶ 2 δέματα μετὰ ἱμα- τισμὸ.

28) Ἡ Σχολὴ Βασ. Ρόκκα Μοσχάτου ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Βουνιχωρᾶς Φωκίδος 4 δέματα μετὰ ἱματισμὸ καὶ διάφορα εἶδη.

29) Τὸ 44ον Δημ. Σχολεῖον Β' περιφ. Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Ἰδας Ἀλμωπίας 2 σάκ- κους μετὰ σχολ. ὑλικό.

30) Τὸ 4ον Δημ. Σχολεῖον Μυτιλήνης ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Δροσοπηγῆς Ἀμυνταίου μαθητικὰς στολές, 1.500.000 δρχ. διὰ τὴν ἀγορὰν σχολικοῦ ὑλι- κοῦ, ὕφασμα διὰ φορέματα καὶ διάφορα δέματα μετὰ σχολ. εἶδη.

31) Τὸ 30ον Δημ. Σχολεῖον Β' περιφ. Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Ἐλαίας Φιλιατῶν ἱμα- τισμὸ καὶ σχολ. ὑλικό.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕΝ ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ

1) Ὅτι οἱ φωτογραφίαι ποὺ στέλλονται γιὰ δημοσίευσιν στὸ περιοδικὸ μας πρέπει: α) νὰ δείχνουν ἐρυθροσταυρικὴν δρᾶσιν κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐργασίας, ὅχι πὸς α, β) νὰ εἶναι γυαλιστερές καὶ καθαρές, γ) μετὰ ὅσον τὸ δυνα- τὸν ὀλιγώτερα πρόσωπα.

2) Ὅτι πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τώρα ἡ ἐτοι- μασία τοῦ Λευκώματος Σχολικῆς Ἀλληλογρα- φίας γιὰ νὰ εἶναι ἐτοιμὸ ἐγκαίρως.

3) Νὰ στέλλετε εἰς τὰ Γραφεῖα μας (τουλά- χιστον δυὸ φορὲς τὸ χρόνον) σύντομο περιλήψη τῆς Ἐρυθροσταυρικῆς δράσεως τῶν μαθητῶν γιὰ νὰ τὴν δημοσιεύωμε στὸ περιοδικὸ καὶ νὰ ἐνημερώνωμε σχετικῶς τὴ Γενεὴν.

4) Ὅτι ὑπάρχουν εἰς τὰ Γραφεῖα μας ὠραῖα μεταλλικὰ σήματα Ε.Ε.Σ.Ν., καμωμένα εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἀντὶ 500 δρχ. ἕκαστον, τὰ ὁποῖα ἀ- ποστέλλονται κατόπιν παραγγελίας καὶ ἀπο- στολῆς τοῦ ἀντιτίμου.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ

Περὶ τὰ τέλη Σεπτεμβρίου ὁ Ἐπιθεωρητὴς Μο- λῶν κ. Χ. Ν. Ἀθανασούλης συνεκάλεσε παιδαγωγ. συνέδριον τῶν διδασκάλων τῆς περιφερείας του, τὸ ὁποῖον μεταξὺ ἄλλων ἡσχολήθη καὶ ἐπὶ τοῦ θέματος «Ἡ αὐτοδιοίκησις τῶν μαθητῶν διὰ τῆς ὁργανώσεως ὁμάδων Ε.Σ.Ν.» καὶ μᾶς ἀπέστειλε τὰ σχετικὰ ἐπ' αὐτοῦ πορίσματα.

Χαίρομεν ἰδιαίτερως διότι τὸ συνέδριον ἡσχολή- θη μετὰ τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος καὶ κατέληξε εἰς θετικὰς καὶ συγκεκριμένας ἀποφάσεις, αἱ ὁποῖαι ἐφαρμοζόμεναι, μετὰ τὸ εὐνόητον ἐνδιαφέρον τῶν κ.κ. Ἐκπαιδευτικῶν θὰ ὑποβοηθήσουν ἀσφαλῶς τὴν προ- αγωγὴν τοῦ σχολικοῦ ἔργου καὶ εἰς τὴν ἐμπέδωσιν τῶν ὑψηλῶν ἀρχῶν τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν.

Ἡ παιδαγωγικὴ συγκέντρωσις, τὴν ὁποίαν συν- ἐκάλεσε τὴν 18ην Ὀκτωβρίου ἐ. ἐ. ὁ Ἐπιθεωρητὴς Δημοτ. Σχολείων Β' περιφερείας Ἀθηνῶν κ. Ἡλ. Βασιλείου, ἡσχολήθη μετὰ ἄλλων θεμάτων καὶ διὰ τὴν καλλιτέραν ὁργανώσιν καὶ συστηματικώτεραν δρᾶσιν τῶν Ἐρυθροσταυριτῶν εἰς τὰ σχολεῖα. Εἰς τὴν συγκέντρωσιν ταύτην, εἰς τὴν ὁποίαν παρέστησαν καὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν., ὠμίλησεν ὁ Ἐπιθεωρητὴς κ. Βασιλείου, ὁ Παιδαγωγὸς κ. Δ. Μωραΐτης, οἱ ὁποῖοι μεταξὺ ἄλλων ἐξήραν τὴν συμβολὴν τοῦ Ε.Σ.Ν. εἰς τὸ σχολικὸν ἔργον καὶ ὁ Διευθυντὴς τοῦ 22ου Δημοτ. Σχολείου κ. Ι. Νάστος μετὰ θέμα «Ἐγωιστικότης καὶ ἀγωγή».

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ

Ὁ Γεν. Ἐπιθεωρητὴς ΣΤ' Μ. Ε. Ἐκπαιδ. Περι- φερείας κ. Γ. Α. Παπαοικονόμου, δι' Γεν. Ἐπιθεωρητὰς Στοιχ. Ἐκπαιδεύσεως Δ' Περιφ. Θεσσαλονίκης καὶ Θ' Περιφερείας Χανίων κ. κ. Θ. Φωτεινόπουλος καὶ Μ. Σιγάλας καὶ οἱ Ἐπιθεωρητὰς Δημοτ. Σχολείων Α' Περιφ. Ἀρτῆς κ. Κ. Μαντᾶς, Γ' Περιφ. Χανίων κ. Γ. Βασιλάκης, Νάξου κ. Ἀθ. Κοτσίκης, Σπείας κ. Γ. Ὁρφανοῦδάκης, Αἰγιάλειας κ. Γ. Βλάχος, Ναυπακτίας Ἐρπα. Καφετζῆς, μᾶς ἀπέστειλαν ἀντίγραφον ἐμπνευ- σμένης ἐγκυκλίου πρὸς τοὺς Ἐκπαιδευτικοὺς τῆς πε- ριφερείας των, διὰ τῆς ὁποίας συνιστοῦν θερμῶς ἐπαύ- ρησιν τοῦ ἐνδιαφέροντος τούτου ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας τῶν ὑπὸ τοῦ Ε.Σ.Ν. ἐπιδιωκομένων σκοπῶν, τῶσων συναφῶν πρὸς τὸ σχολικὸν ἔργον.

Τὸ ζῶηρον αὐτὸ ἐνδιαφέρον τῶν κ. κ. Ἐπιθεωρη- τῶν, μᾶς συγκινεῖ ἰδιαίτερως, διότι ἀποτελεῖ τὴν καλ- λυτέραν ἀναγνώρισιν τῆς συμβολῆς τοῦ Ε.Σ.Ν. εἰς τὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν Ἑλληνοπαίδων καὶ ἐπαυξά- νει τὰς ὑποχρεώσεις μας νὰ τοὺς παράσχωμε κάθε δυνατὴν βοήθειαν εἰς τὰς εὐγενεῖς προσπάθειάς των.

ΘΡΑΚΗ

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημ. Σχολείου Δαφνώνος Ξάνθης φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου, την ιδιότητά των και του χωριού των. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Βοηθούν τους πτωχούς συμμαθητάς των με γραφικήν ύλην. Εφύτευσαν διάφορα δένδρα, τα οποία περιπύκνουνται.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί των Α' και Β' Δημοτ. Σχολείων Πετρούσης Δράμας φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και την ιδιότητά των. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Περιποιούνται τα πεύκα, που εφύτευσαν. Κατά τας εορτάς του Πάσχα έμαζαν αυγά, τα οποία έμοιραν εις τους πτωχούς μαθητάς. Αλληλογραφούν με Έρυθροσταυρίτας άλλων σχολείων. Οργανώνουν έκδρομάς για τις ό-

ποιές πληρώνουν το εισιτήριο των πτωχών συμμαθητών των.

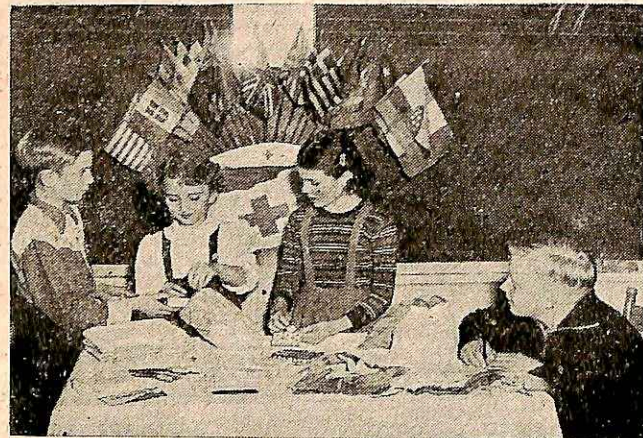
Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Καστανιάς Βερροίας καθαρίζουν το δρόμο του χωριού, καλλιεργούν σχολ. κήπο. Καθιέρωσαν την τελευταία έκδομάδα του Σεπτεμβρίου ως έκδομάδα του Έρυθρου Σταυρού Νεότητος.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Α' Δημοτ. Σχολείου Παιδαγωγικής Ακαδημίας Τριπόλεως φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και την ιδιότητά των. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Έχουν σχολική βιβλιοθήκη, σχολικό φαρμακείο και μαθητικό ταμείο από το οποίο βοηθούν τους πτωχούς συμμαθητάς των. Απέστειλαν δέματα Ιματισμού εις συμμοριόπληκτα σχολεία Νίκης Φλωρίνης και Παιονίας. Έπεσκέφθησαν το 401

Στρατιωτικόν Νοσοκομείον Τριπόλεως και προσέφεραν αναψυκτικά εις τους νοσηλευμένους εις αυτό. Έδωσαν θεατρικήν παράστασιν, τας εισπράξεις της οποίας διέθεσαν διά την ανέγερσιν των καταστροφέντων σχολείων. Οργανώνουν έκδρομάς. Αλληλογραφούν με Έρυθροσταυρίτας σχολείων έξωτε- ρικού και έσωτε- ρικού.

Αί Ε.Ε.Σ.Ν. μαθήτριά του Γυμνασίου Θηλέων Τριπόλεως φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και την ιδιότητά των. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Έχουν σχολ. φαρμακείο. Βοηθούν πτωχάς συμμαθητριάς των. Έπεσκέφθησαν το Στρατιωτικόν Νοσοκομείον της πόλεως των και έμοιραν σιγάρα, πορτοκάλια, γλυκίσματα και περιοδικά. Έπεσκέφθησαν το Σανατόριο και έμοιραν εις τους 450 ασθενείς τρόφιμα, γλυκίσματα, αυγά κλπ. Οργανώνουν έκδρομάς.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΩΝ

Καναδοί Έρυθροσταυρίται έτοιμάζουν δέματα με φαρμακευτικό υλικό, για τα παιδιά των άλλων χωρών.

Canadian Juniors fill health kits for overseas

Αμερικανοί Έρυθροσταυρίται έτοιμάζουν δώρα για νοσοκομεία.

American Juniors make favors for Hospitals

Χριστούγεννα στον Μυστρά

(Συνέχεια απ' τη σελ. 1)

ραχθή στον τοίχο, όχι τώρα πρόσφατα, αλλά πολύ παλαιά, όπως έδειχνε και η παλαιότητα του χαράγματος και ακόμη και το βυζαντινό γράψιμό του. Και το περιεργότερο, που διεπίστωσα, ήταν πως το όνομα του κουμπάρου μου βρισκόταν κι εκεί και δεν ήταν ασυναρτησία της σφραγίδος του από τις συνηθισμένες. Αργότερα, σαν ήρθα πάλι στην Αθήνα, κι έλαβα την περιέργεια να μελετήσω το ζήτημα και να έρωτήσω τους ειδικούς πληροφορήθηκα ότι το μαγικό αυτό σταυρόλεξο του Μυστρά είναι γνωστό κι άλλου και μάλιστα στην Καππαδοκία και σε άλλα ακόμα μέρη όπου υπάρχουν βυζαντινές αρχαίες εκκλησίες. Και οι ειδικοί θεωρούν τις λέξεις αυτές ως τα όνόματα των πρώτων ποιμένων, που είχαν το προνόμιο να ίδουν με τα μάτια τους τη Γέννησι του Θείου Βρέφους και

από τα παλαιά εκείνα χρόνια άπαθανατίστηκαν σ' αυτό το περίεργο σταυρόλεξο, το οποίον δεν είναι μαγικό, αλλά θείας και μυστικής καταγωγής.

Κι έτσι πιά έλαβα άλλη ιδέα για τον άγαπητό κουμπάρο μου τον Τίμο Ρότα και τον έπληροφόρησα κι όλος πως ενδέχεται να έχη την τιμή να είναι κατ' ευθείαν απόγονος των παλαιών εκείνων ποιμένων, που είδαν πρώτοι και καλύτεροι τη Γέννησι του Λυτρωτού του Κόσμου...

ΠΕΤΡΟΣ Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΣ

1990

Αραβες και Βίκιγκς

(Συνέχεια απ' τη σελ. 10)

της Εύρωπης, τη Νορβηγία. Από τα πολυάριθμα λιμάνια της χώρας αυτής ξεκίνησαν με τα παράξενα καράβια των και έλεηλατούσαν ως πειρατές τα παράλια των άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Μερικοί Βίκιγκς έπροχώρησαν με τα πλοία των δυτικά της Νορβηγίας, στον Άτλαντικό ωκεανό, και ανα-

κάλυψαν την Ισλανδία, τη «χώρα των πάγων», όπου ίδρυσαν αποικία.

Ο αρχηγός των αποίκων της Ισλανδίας Έρρίκος ο Έρυθρός έμαθε από κάποιον Ισλανδό, ότι μακριά, ακόμη πιο δυτικά, υπήρχε και άλλη μεγάλη ξηρά. Ο Έρρίκος έπλευσε με τριάντα πλοία προς την κατεύθυνσι εκείνη και ανακάλυψε τη Γροιλανδία, την «πράσινη χώρα», το μεγαλύτερο νησί του κόσμου, κατά το 985 μ. Χ.

Ο γιός του Έρρίκου του Έρυθρου Λάιφ έπροχώρησε ακόμη πιο δυτικά και έφθασε στα ανατολικά παράλια του Καναδά (1000 μ. Χ.), ανακαλύπτοντας έτσι την Αμερική σχεδόν πεντακόσια χρόνια πριν από το Χριστόφορο Κολόμβο.

Οι ανακαλύψεις όμως των Βίκιγκς ξεχάστηκαν με τον καιρό, οι αποικίες, που ίδρυσαν στις χώρες, που ανακάλυψαν, καταστράφηκαν, και έτσι οι Ευρωπαίοι άγνοούσαν την ύπαρξιν και της Γροιλανδίας και της Αμερικής για αρκετούς ακόμη αιώνες.

Ν. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ

ΤΑ ΕΞΥΠΝΑ ΠΑΙΔΙΑ

Κωστάκης: Μαμά ή δασκάλα της μουσικής μου είπε πως τραγουδώ σαν πουλί.

Μαμά: Μπαράβο παιδί μου και σαν ποιο πουλί σου είπε πως τραγουδάς;

Κωστάκης: Σαν τον Κούκο! !

ΑΘ. ΠΕΤΙΚΑΣ
Γυμνάσιον Χαλανδρίου

ΤΡΕΙΣ ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ

Έχετε μάθει τις αγγλικές μονάδες μήκους;

Ποία λοιπόν απ' τις έξης τρεις αποστάσεις είναι μεγαλύτερη; 10 πόδια, 3½ γυάρδες ή 124 ίντσες;

ΧΙΟΥΜΟΡ

Ο μπαμπάς στο γυιό του:

— Αν κόψω την τούρτα σε 20 κομμάτια και σου δώσω το ένα, πως λέγεται αυτή η πράξις; Τσιγκουνιά!

✱

— Μαρία να βάλης πολλά κρεμμύδια στο φαγητό, γιατί μ' αρέσουν, έλεγε ο κ. Γιώργος στη γυναίκα του.

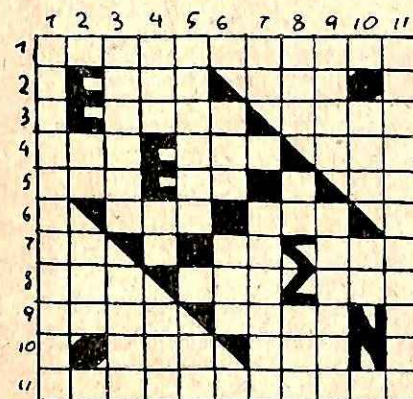
— Έσένα σ' αρέσουν, μπαμπά, λέει η Έλενίτσα, αλλά της μαμάς δεν της αρέσουν.

— Και εσύ που ξέρεις πως δεν της αρέσουν;

— Γιατί... όταν τα καθαρίζει κλαίει!

ΑΡ. ΣΤΕΛΟΣ
Γυμνάσιον Χαλανδρίου

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1. Ήρωας του Ραμπέλαι γνωστός δια την πολυφαγίαν του.

2. Αναφορική αντωνυμία δοτ. πληθ. Υιός του Νώε.

3. Τρόπαια του Ήσου κατά την είσοδόν του εις τα Ιεροσόλυμα. Παραπόταμος του Μοσέλλα εν Άλσατι.

4. Πρώτον συνθετικόν έντομοκτόνου. — Καλόγηρος γνωστός από τον «Ρομπέν των Δασών». Προσφώνησις αγγλική.

5. Μάρκα σοκολάτας.—170 (άντεστ.).—Όχι. (Ξεν.).

6. Πρόθεσις.—Αριθμητικόν.

8. Αρχαία Αιγυπτιακή θεότης. — Το άυλον όμοίωμα του ανθρώπινου σώματος κατά τους Αιγυπτίους. — Άρθρον και πρόθεσις της δημοτικής.

8. Διά νά. Λέξις από ρητόν του Άρχιμείδους.— Γράμμα του αλφαβήτου.

9. Αφιέρωμα.— Γόησσα του κινηματογράφου.

10. Γερμανός βιβλιογράφος. — Πρόθεσις.

11. Φαγωμένος από το σκώρο (δημ.).

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Το κυριώτερον μετάλλευμα του νικελίου.

2. Άρθρον.— Πρόθεσις.

3. Λόφος προς νότον της Γευγελής.

4. Διά (δημοτική).— Άνθη. — Έπομένως.

5. Μη τρώγων.— 220.

6. Ποταμός της Έλβετίας.

7. Σύμφωνα κοινόχρηστα εις τους Κρητικούς.— Γαλλικός γυναικείος τίτλος.

8. Αναφορική αντωνυμία.— Άλφαθητικόν γράμμα.— Δημοτικόν μόριον — έπειτα.

9. Προσωπική αντωνυμία β' προσώπου.— Πλανήτης.

10. Ποδηλατικός σύλλογος. — Άρθρον.

11. Καθηγητής της κατασκευής ηλεκτρικών μηχανών εν τῷ Πολυτεχνείω κατά τας αρχάς του 20ου αιώνος.

ΠΟΛ. ΣΤΡΑΝΤΖΑΛΗΣ
Γυμν. Αιγιάλεω

ΕΙΚΟΝΑ ΜΕ ΛΟΓΙΑ

Μαμά, τί να κάνω που μου πονεί πολύ;

Ποιό, παιδί μου;

Μά, σου το είπα!...

✱

... Βουνό της Άσίας.
... Κράτος της Άσίας.
... Μονάς ήλεκ. έντάσεως.
... Πρόθεσις.
... Σύμφωνον.

Δ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Γον Γυμν. Άρρένων Άθηνών

ΣΚΑΛΑ

1) Ρ * Σ
2) Ρ * * Σ
3) Ρ * * * Σ
4) Ρ * * * * Σ
5) Ρ * * * * * Σ
6) Ρ * * * * * Σ

1) Όργανον αίσθήσεως. 2) Τον έχει κάθε ποταμός. 3) Γαλλικός ποταμός. 4) Εύκολος. 5) Παλαιοί κάτοικοι της Ρώμης (έν.). 6) Άνδρείος.

Δ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
Α' Γυμν. Άρρένων Άθηνών

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

1) Μία μητέρα άφησε κληρονομία στις 3 κόρες της 12 δαχτυλidia. Το πρώτο δαχτυλίδι είχε πάνω 1 διαμάντι, το δεύτερο 2, το τρίτο 3 και ως το δωδέκατο 12 διαμάντια. Πώς έμοίρασαν οι τρεις κόρες τα δαχτυλidia, έτσι ώστε να πάρη ή κάθε μία ίσο αριθμό δαχτυλιδιών και διαμαντιών;

Γ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ
Καλλιθέα - Άθηνών

ΣΚΑΛΑ

1) Κ — — α
2) Κ — — — α
3) Κ — — — — α
4) Κ — — — — — α
5) Κ — — — — — — α
6) Κ — — — — — — — α
7) Κ — — — — — — — — α

1) Κράτος της Άσίας.
2) Περνά από εκεί ο 38ος παράλληλος.

3) Μέρος του πλοίου εύρισκόμενον πάντα εις το νερό.

4) Μία εκ των χωρών που περιλαμβάνει ή Γιουγκοσλαυία.

5) Όρος της Εύρώπης.

6) Η πατρις του Άγίου Βασιλίου.

7) Νήσος του Ιονίου πελάγους.

Α. ΚΟΝΤΟΓΟΥΡΗ

Δ' Γυμν. Θηλέων Άθηνών

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕΤΩΣ

1) Άνθος.
2) Θεά των αρχαίων Έλλήνων.
3) Κλωστή του άργαλειού.
4) Να γραφή ή αριθμός 251 με γράμματα.

5) Δύο φωνήεντα.

6) Σύμφωνον.

Ρ. ΣΤΑΗ

Γ' Γυμν. Θηλέων Άθηνών

ΤΡΙΓΩΝΑ

Να κατασκευάσετε με (6) εξ εϋθείας γραμμάς (6) τρίγωνα.

Ν. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Γυμνάσιον Μεσσήνης

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

— Ζωζώ, Νίκη σάς είπα να μου τη φέρετε.

— Μά ποιά καλέ μαμά;

— Σάς το είπα παιδιά.

✱

— Μαρίκα σκόλη σήμερα δε θα το φορέσης;

— Ποιό καλέ;

— Μά που έχεις το νού σου; Σού το είπα.

✱

— Πόπη είμαστε έτοιμες να το πούμε;

— Ποιό καλέ;

— Ούφ, καϋμένη, κουφή είσαι;

Μ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Γυμνάσιον Παιονίας

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ποίηση

Γ. ΜΑΡΚΟΡΑ.

Μουσική

Ξ. ΑΣΤΕΡΙΑΔΗ.

Μέ κατάνυξι καὶ ἄργα.

1. Εἶ. ναι 'μέ- ρα χαρ-μό. σου νη τού- τη ἐ- γεν- νή- δη τοῦ
3. Χαί. ρον. τ'ό- λοι, τὸ δλε-πώ-ἀλλ'ἐ- σδύ- στη ἄ- πὸ κρύα πα-γῶ.

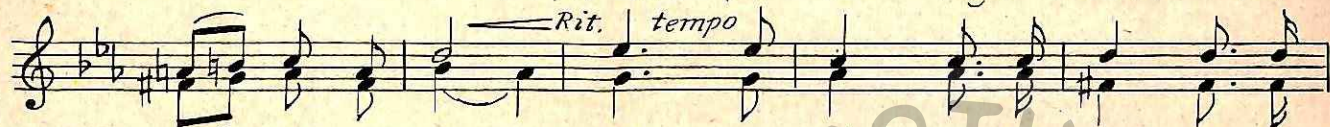
κό-σμου τὸ φῶς Χαί- ρετ' ὅ- ποιος με- γά- λαῖχει πλού- τη
-μέ- νη πνο- ῇ στίς ὑμ. χές τῶν ἄν- δρώ. πων ἡ πί- στι

Τρα - γου- δᾶ καὶ χο- ρεύ- ειὸ φτω- χός. Τὰ παι -
κί'εἴ - ναι τῶ - ρά'ῃ χα- ρά τους τυ- φλή. Στὰ σκο -

- διὰ μ'ἄ- νυ. πό- μο- νους κρό- τους τὴν και- νούρ. για ζη -
- τὰ - δια τοῦ κό- σμου μιὰ μέ- ρα πα - λιέ- κεί- νη σὰν

τοῦν φο- ρε- σιά ποῦ - χαν φτά- σει νά'ῃ- δοῦν στ'ὅ- νει-
τὰ - στρωᾶς φα- νῇ ποῦ τους Μά- γους ὦ- δή - γη- σε

ΡΙΧ.
ΦΡΕΤΣΑΣ

- ρό- τους ποῦχ' ἡ μά- να ἐ- τοι- μά- σει γιά-υ- τά.
πέ- ρα νὰ λα- τρέ- γουν τὸ οὐ- ρά- νιο παι- δί.

